

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Ο Δ Η Γ Ο Σ Σ Π Ο Υ Δ Ω Ν

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

2012 - 2013

ΑΘΗΝΑ 2012

Επιμέλεια έκδοσης:

Κ. Γαγανάκης, Ζ. Παπακωνσταντίνου

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, Στ. Κατάκης

Περιεχόμενα

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	1
1. Διοίκηση του Τμήματος.....	2
2. Διοίκηση των Τομέων	2
3. Εκπρόσωποι στη Σύγκλητο.....	2
4. Σπουδαστήρια του Τμήματος	3
5. Ψηφιακό Εργαστήριο Διδασκαλίας	3
6. Εργαστήριο Πληροφορικής	3
7. Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών	3
8. Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης	4
9. Φωτογραφικό Εργαστήριο.....	4
10. Σύμβουλοι Σπουδών/ΣΦ μεΑ.....	5
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ	6
ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ...	10
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	13
Α. Στόχοι	13
I. Αντικείμενο της Ιστορικής Επιστήμης	13
II. Αντικείμενο και Κλάδοι της Επιστήμης της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης.....	14
Β. Οργάνωση του Προγράμματος Σπουδών.....	17
I. Γενικά	17
II. Για φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2011-2012.....	21
III. Πρόγραμμα κατά εξάμηνα και οδηγίες για τους παλαιούς φοιτητές.....	42
IV. Περιγραφή μαθημάτων	51

Πρακτική Άσκηση.....	123
Ελεύθερα Σεμινάρια	124
Μαθήματα που προσφέρονται σε άλλα Τμήματα.....	126
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΑΤΑΠ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ.....	142
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS	143
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ.....	147
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ	148
ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	152
ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.....	155

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

<i>Πρύτανης</i>	Θ. Πελεγρίνης
<i>Αντιπρύτανης</i>	Α. Δουκουδάκης
<i>Αντιπρύτανης</i>	Θ. Λιακάκος
<i>Αντιπρύτανης</i>	Θ. Σφηκόπουλος

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

<i>Κοσμήτωρ</i>	Α. Μόζερ
-----------------	----------

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Διεύθυνση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Φιλοσοφική Σχολή

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου

Αθήνα 157 84

Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι ένα από τα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το Τμήμα αποτελείται από δύο Τομείς:

α. Τομέας Ιστορίας

β. Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Διαθέτει δύο ειδικές Βιβλιοθήκες (Σπουδαστήρια), που στεγάζονται στον 6ο όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής και λειτουργούν τις εργάσιμες ημέρες (Δευτέρα έως Παρασκευή) από 8 π.μ. έως 6 μ.μ. (Ιστορικό) και 9 π.μ. έως 7 μ.μ. (Αρχαιολογικό).

Διαθέτει επίσης:

- Ψηφιακό Εργαστήριο Διδασκαλίας
- Εργαστήριο Πληροφορικής
- Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών
- Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (με τις Μονάδες: *Αρχαιολογικό Πάρκο, Μονάδα Συντήρησης*)
- Φωτογραφικό Εργαστήριο

1. Διοίκηση του Τμήματος

Πρόεδρος

Αναπλ. Πρόεδρος

Γραμματέας

Προσωπικό Γραμματείας

Ε. Μαντζουράνη

Αν. Παπαδία-Λάλα

Ειφ. Κατσικαρέλη

Α. Ταχμιτζής

Ελπ. Χριστοδούλου

Α. Ζαφειρόπουλος

Αγγ. Μπερερή (σε άδεια)

Ι. Φιλιάς

Χρ. Μπάκουλα

Διευθυντής Μεταπτυχιακών

Σπουδών

Ε.Τ.Ε.Π

Διοικητικός

Ευ. Χατζηβασιλείου

Κ. Μποϊλέ

Γ. Λαμπροπούλου

2. Διοίκηση των Τομέων

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διευθύντρια

Διοικητικός Δ.Ε.

Μ. Ευθυμίου

(μέχρι την εκλογή νέου

Διευθυντή)

Στ. Τζαγάκη

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Διευθύντρια

Ε.Τ.Ε.Π.

Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα

(μέχρι την εκλογή νέου

Διευθυντή)

Μ. Γκιώνη

3. Εκπρόσωποι στη Σύγκλητο

Πρόκειται να οριστούν

4. Σπουδαστήρια του Τμήματος

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διευθύντρια

Βιβλιοθηκονόμος

Διοικητικοί Π.Ε.

Ε.Τ.Ε.Π.

Π. Αθανασιάδη

Μ. Καρασούλη

Μ. Σκούντζου

Χρ. Κούκου

Γ. Μπαρμπαρούσης

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Διευθνήτης

Βιβλιοθηκονόμοι

Διοικητικός Π.Ε.

Π. Βαλαβάνης

Μ. Μένη

Στ. Κανακάκη

Φ. Μπαλλά

5. Ψηφιακό Εργαστήριο Διδασκαλίας

Διευθνήτης

Αναπληρωτές διευθυντές

Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου

Κ. Γαρδικα

Πλ. Πετρίδης

6. Εργαστήριο Πληροφορικής

Διευθνήτης

Διοικητικός Π.Ε.

Α. Λιάκος

Ι. Ματζαβάκης

7. Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών

Διευθνήτης

Διοικητικός Π.Ε.

Α. Κόλια-Δερμιτζάκη

Α. Παπαγεωργίου

8. Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθύντρια: Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα
(μέχρι την εκλογή νέου
Διευθυντή)

Υπεύθυνοι Συλλογών:

Προϊστορικής Αρχαιολογίας: Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα

Κλασικής Αρχαιολογίας: Π. Βαλαβάνης

Αρχαίας Γλυπτικής, Επιγραφικής
και Εκμαγείων: Ό. Παλαγγιά

Βυζαντινής Ζωγραφικής: Λ. Παλαιοκρασσά

Βυζαντινής Κεραμικής και Μ. Κωνσταντουδάκη

Μικροτεχνίας: Π. Πετρίδης

Διαμεσογειακής και Διαχρονικής
Συλλογής Κεραμικής: Ε. Σημαντώνη-Μπουρνιά

Ανασκαφικής Έρευνας: Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου

Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας: Ι. Καραλή-Γιαννακοπούλου

Πετρωμάτων, Μεταλλευμάτων και
Αρχαίας Τεχνολογίας: Στ. Κατάκης

Νεότερης Τέχνης: Δ. Παυλόπουλος

Λαϊκής Αιθιοπικής Τέχνης: Δ. Παυλόπουλος

Ε.Ε.ΔΙ.Π: Λ. Αραχωβίτης
(Αρχαιολογικό Πάρκο)

Μ. Ρογκενμπούκε
(Μονάδα Συντήρησης)

Διοικητικός Π.Ε.: Α. Σφυρόερα

Επιστάτης Δ.Ε.: Χρ. Τραγουδάρας

Φύλακες Δ.Ε.: Ι. Κούσουλας, Μ. Χουλιάρας

Ν. Αγγελής

9. Φωτογραφικό Εργαστήριο

Υπεύθυνη: Ε. Μαντζουράνη

Ε.Τ.Ε.Π. Ν. Μπάκα

10. Σύμβουλοι Σπουδών/ΣΦ μεΑ για το Ακαδημαϊκό Έτος 2012-13

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Β. Καραμανωλάκης,

Κ. Κωνσταντινίδου

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ

ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη,

Στ. Κατάκης

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΓΡΑΦΕΙΟ	ΟΡΟΦΟΣ
1.	ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ ΠΟΛΥΜΝΙΑ	403	4 ^{ος}
2.	ΑΝΕΖΙΡΗ ΣΟΦΙΑ	403	4 ^{ος}
3	ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	720	7 ^{ος}
4.	ΒΑΛΛΑΒΑΝΗΣ ΠΑΝΟΣ	717	7 ^{ος}
5.	ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	408	4 ^{ος}
6.	ΓΑΡΔΙΚΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	646	6 ^{ος}
7.	ΓΙΑΝΤΣΗ-ΜΕΛΕΤΙΑΔΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ	646	6 ^{ος}
8.	ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	408	4 ^{ος}
9.	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ	612	6 ^{ος}
10.	ΚΑΡΑΛΗ-ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΙΟΥΛΙΑ	405	4 ^{ος}
11.	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	409	4 ^{ος}
12.	ΚΑΤΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	404	4 ^{ος}
13.	ΚΑΤΣΙΑΡΔΗ-HERING ΟΛΓΑ	408	4 ^{ος}
14.	ΚΕΠΕΤΖΗ ΒΙΚΤΩΡΙΑ	406	4 ^{ος}
15.	ΚΟΛΙΑ-ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ ΑΘΗΝΑ	401	4 ^{ος}
16.	ΚΟΝΟΡΤΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	409	4 ^{ος}
17.	ΚΟΠΑΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	404	4 ^{ος}

18.	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	719	7 ^{ος}
19.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	401	4 ^{ος}
20.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΔΑΚΗ-ΚΙΤΡΟΜΗΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ	406	4 ^{ος}
21.	ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	616	6 ^{ος}
22.	ΛΙΑΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	616	6 ^{ος}
23.	ΜΑΝΙΑΤΗ-ΚΟΚΚΙΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΤΣΑ	401	4 ^{ος}
24.	ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ ΕΛΕΝΗ	423	4 ^{ος}
25.	ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ ΕΥΘΥΜΙΑ	613	6 ^{ος}
26.	ΜΕΡΓΙΑΛΗ-ΣΑΧΑ ΣΟΦΙΑ	401	4 ^{ος}
27.	ΜΠΙΡΓΑΛΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	409	4 ^{ος}
28.	ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	616	6 ^{ος}
29.	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	401	4 ^{ος}
30.	ΝΤΟΥΡΟΥ-ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	403	4 ^{ος}
31.	ΠΑΛΑΓΓΙΑ-ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΟΛΓΑ	404	4 ^{ος}
32.	ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ ΛΥΔΙΑ	405	4 ^{ος}
33.	ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	405	4 ^{ος}
34.	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ-ΓΡΑΜΜΕΝΟΥ ANNA	405	4 ^{ος}
35.	ΠΑΠΑΔΙΑ-ΛΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	408	4 ^{ος}
36.	ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	613	6 ^{ος}

37.	ΠΕΠΠΑ-ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	718	7 ^{ος}
38.	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΠΛΑΤΩΝ	406	4 ^{ος}
39.	ΠΛΑΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	419	4 ^{ος}
40.	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	403	4 ^{ος}
41.	ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΟΥ-ΣΓΟΥΡΙΤΣΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	405	4 ^{ος}
42.	ΡΑΠΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	408	4 ^{ος}
43.	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ ΒΑΣΩ	409	4 ^{ος}
44.	ΣΗΜΑΝΤΩΝΗ-ΜΠΟΥΡΝΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	404	4 ^{ος}
45.	ΧΑΣΙΑΚΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	612	6 ^{ος}
46.	ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΑΝΘΗΣ	403	4 ^{ος}
47.	ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	401	4 ^{ος}
48.	ΨΩΜΑ ΣΕΛΗΝΗ	403	4 ^{ος}

ΛΟΙΠΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

50.	ΡΑΠΤΟΥ ΠΗΝΕΛΟΠΗ	409	4 ^{ος}
51.	ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	403	4 ^{ος}
52.	ΣΧΙΝΑ ΑΘΗΝΑ	612	6 ^{ος}

Πληροφορίες για τις ώρες υποδοχής των φοιτητών από τα μέλη ΔΕΠ παρέχονται από τους αντίστοιχους τομείς, καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

<http://www.arch.uoa.gr/didaktiko-proswpiko/ores-ypodoxis-koinoy.html>

Τομέας Ιστορίας: 210 7277400

*Τομέας Αρχαιολογίας
& Ιστορίας της Τέχνης:* 210 7277426

210 7277432

ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Α. ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Αρχαία Ιστορία

<i>Καθηγητής/Καθηγήτρια</i>	Κωνσταντίνος Μπουραζέλης Πολύμνια Αθανασιάδη
<i>Επικ. Καθηγητής/Καθηγήτριες</i>	Νικόλαος Μπιργάλιας Σοφία Ανεζίρη Σελήνη Ψωμά
<i>Βοηθός</i>	Πηνελόπη Ράπτου

Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως

<i>Καθηγήτρια</i>	Μαρία Ντούρου-Ηλιοπούλου
<i>Επικ. Καθηγήτρια</i>	Νικολέττα Γιαντσή-Μελετιάδη

Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους

<i>Αναπλ. Καθηγήτρια</i>	Αθηνά Κόλια-Δερμιτζάκη
<i>Επικ. Καθηγήτριες</i>	Τριανταφυλλίτσα Μανιάτη-Κοκκίνη Αικατερίνη Νικολάου Ειρήνη Χρήστου Σοφία Μεργιαλή-Σαχά
<i>Επιστημονικός Συνεργάτης</i>	Χρήστος Σπανούδης

Ιστορία Πρώιμων Νεότερων Χρόνων:

Ιστορία Νέου Ελληνισμού (από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση)

<i>Καθηγήτριες</i>	Αναστασία Παπαδία-Λάλα Όλγα Κατσιαρδή-Hering
<i>Αναπλ. Καθηγήτρια</i>	Μαρία Ευθυμίου
<i>Επικ. Καθηγήτριες</i>	Βάσω Σειρηνίδου (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο) Κατερίνα Κωνσταντινίδου (σε άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο)

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (16ος-18ος αι.)

<i>Επικ. Καθηγητής</i>	Κωνσταντίνος Γαγανάκης
------------------------	------------------------

Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

<i>Αναπλ. Καθηγητής</i>	Παρασκευάς Κονόρτας (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)
-------------------------	---

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, 19ος-21ος αι. (Ελλάδα, Ευρώπη, Κόσμος):

Νεότερη Ελληνική Ιστορία (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα)

<i>Καθηγητής</i>	Αντώνιος Λιάκος
<i>Επικ. Καθηγήτρια</i>	Κατερίνα Γαρδίκια
<i>Λέκτορες</i>	Σπυρίδων Πλουμίδης Ευάγγελος Καραμανωλάκης Δήμητρα Λαμπροπούλου

Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου

Αναπλ. Καθηγητής

Ευάνθης Χατζηβασιλείου

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία

Επικ. Καθηγητής

Κωνσταντίνος Ράπτης

Β. ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Προϊστορική Αρχαιολογία

Καθηγήτριες

Παναγιώτα Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)

Ιουλία Καραλή-Γιαννακοπούλου

Ελένη Μαντζουράνη

Επικ. Καθηγητής

Ελευθέριος Πλάτων

Επικ. Καθηγήτρια

Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη

Λέκτορες

Άννα Παπαδημητρίου-Γραμμένου

Αφροδίτη Χασιακού-Αργυράκη

Ιωάννης Παπαδάτος

Κωνσταντίνος Κοπανιάς

Γεώργιος Βαβουρανάκης

Κλασική Αρχαιολογία

Καθηγήτριες / Καθηγητής

Όλγα Παλαγγιά

Ευαγγελία Σημαντώνη-Μπουρνιά

Λυδία Παλαιοκρασά

Πάνος Βαλαβάνης (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)

Αναπλ. Καθηγήτρια

Ειρήνη Πέππα-Παπαϊωάννου

Λέκτορες

Χρυσάνθος Κανελλόπουλος

Στυλιανός Κατάκης

Βυζαντινή Αρχαιολογία

<i>Καθηγήτριες</i>	Μαρία Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου
<i>Επικ. Καθηγήτρια</i>	Βικτωρία Κέπετζη
<i>Επικ. Καθηγητής</i>	Πλάτων Πετρίδης

Ιστορία της Τέχνης

<i>Επικ. Καθηγητής</i>	Δημήτριος Παυλόπουλος
<i>Λέκτορας</i>	Ευθυμία Μαυρομιχάλη
<i>Επιστημονική Συνεργάτις</i>	Αθηνά Σχινά

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

A. Στόχοι

I. Αντικείμενο της Ιστορικής Επιστήμης

Η Ιστορία έχει επίκεντρό της τον άνθρωπο ως κοινωνικό ον, τη ζωή του, τις πράξεις του σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας (πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό, πολιτισμικό), όπως αυτές διαμορφώνονται από τη σχέση με το φυσικό-γεωγραφικό περιβάλλον.

Η ανασύνθεση ενός γίνεσθαι, με τη βοήθεια των μαρτυριών που έχουν περισωθεί, στοιχειοθετεί το αντικείμενο της ιστορικής επιστήμης και τον σκοπό του ιστορικού. Το ενδιαφέρον εντοπίζεται στην ανεύρεση και εξακρίβωση των γεγονότων, στην αναζήτηση της σχέσης αιτίου-αιτιατού και της αλληλεξάρτησης των δεδομένων. Με την ανάκτηση του περασμένου γίνεσθαι, ο άνθρωπος κατορθώνει να συνειδητοποιήσει την εξέλιξή του και, επομένως, να γνωρίσει καλύτερα τον εαυτό του.

Ο Τομέας Ιστορίας, που είναι ένας από τους δύο Τομείς του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, επιδιώκει την ερμηνευτική

προσέγγιση των ιστορικών φαινομένων και τη σφαιρική σύλληψη της Ιστορίας, ώστε να εξασφαλίσει στον φοιτητή επιστημονική επάρκεια και βαθύτερη γνώση του ανθρώπινου παρελθόντος. Επειδή η Ιστορία είναι αναπόσπαστα δεμένη με τις άλλες επιστήμες του ανθρώπου, με τις οποίες πρέπει να συνεργάζεται, πέρα από τον κύκλο των μαθημάτων που προσφέρει ο Τομέας της Ιστορίας (βλ. ανάλυση πιο κάτω), το πρόγραμμα συμπληρώνεται με μαθήματα από άλλους Τομείς της Φιλοσοφικής κυρίως Σχολής.

Έτσι, η κατεύθυνση Ιστορίας, η οποία είναι μία από τις δύο ειδικεύσεις που μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, προσφέρει στον φοιτητή τα αναγκαία εφόδια που απαιτούνται για την έρευνα και τη διδασκαλία της Ιστορίας, οι οποίες αποτελούν και τις κύριες επιστημονικές και επαγγελματικές του κατευθύνσεις.

II. Αντικείμενο και Κλάδοι της Επιστήμης της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης

Αντικείμενο της επιστήμης της Αρχαιολογίας είναι η μελέτη του υλικού πολιτισμού των ανθρώπων του παρελθόντος, με σκοπό την κατανόηση και την ερμηνεία της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και πολιτισμικής δομής των κοινωνικών συνόλων. Όταν το ενδιαφέρον της μελέτης επικεντρώνεται στα μνημεία που έχουν ιδιαίτερες αισθητικές απαιτήσεις, τότε η επιστήμη ονομάζεται Ιστορία της Τέχνης (της Αρχαιότητας, του Μεσαίωνα, των Νεότερων Χρόνων). Τα μεγάλα αυτά δημιουργήματα της τέχνης, που εκφράζουν μέσα από την ισχυρή προσωπικότητα των δημιουργών τους την ανθρώπινη κοσμοθεωρία, όπως διαμορφωνόταν σε κάθε περίοδο, με βάση τα δεδομένα της εποχής, ολοκληρώνουν, όπως είναι φυσικό, την κατανόηση της ιστορικής πορείας της ανθρωπότητας. Η άποψη ότι η Ιστορία της Τέχνης έχει ως κύριο αντικείμενο την εξοικείωση με τα σημαντικά μνημεία και μοναδικό σκοπό την αισθητική απόλαυση έχει προ πολλού υποχωρήσει· σήμερα επικρατεί η νέα ιστορική αντίληψη της μελέτης των κοινωνιών με τη βοήθεια αντιπροσωπευτικών έργων της τέχνης κάθε περιόδου.

Η επιστήμη της Αρχαιολογίας ασχολείται με όλους τους μεγάλους πολιτισμούς του παρελθόντος. Στο Πανεπιστήμιο Αθηνών η διδασκαλία της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης εξειδικεύεται, ως τώρα, στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα:

Προϊστορική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Προϊστορικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας από την εμφάνιση του ανθρώπου έως το τέλος της εποχής του Χαλκού (1100 π.Χ.), κυρίως στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, και περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες χρονοπολιτισμικές ενότητες:

1. Παλαιολιθική και Μεσολιθική Εποχή
2. Νεολιθική Εποχή
3. Πρώιμη, Μέση και Ύστερη εποχή του Χαλκού (Ελλαδικός - Κυκλαδικός - Μινωικός - Μυκηναϊκός - Κυπριακός πολιτισμός, νησιωτικός πολιτισμός του ΒΑ Αιγαίου και πολιτισμοί της Ανατολής)

Κλασική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Κλασικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας από το τέλος της Εποχής του Χαλκού έως και το τέλος της Ρωμαιοκρατίας στην περιοχή του Κλασικού κόσμου και περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες περιόδους:

1. Πρώιμοι Χρόνοι (Πρωτογεωμετρική και Γεωμετρική εποχή)
2. Αρχαϊκοί Χρόνοι
3. Κλασικοί Χρόνοι
4. Ελληνιστικοί Χρόνοι
5. Ρωμαϊκοί Χρόνοι

Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας από την εμφάνιση του Χριστιανισμού έως την Άλωση και της Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας η μελέτη των μνημείων από την Άλωση έως τη δημιουργία του Ελληνικού

Κράτους. Το γνωστικό αυτό αντικείμενο περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες περιόδους:

1. Παλαιοχριστιανική περίοδος
2. Βυζαντινή περίοδος (Πρωτοβυζαντινή - Μεσοβυζαντινή - Υστεροβυζαντινή)
3. Μεταβυζαντινή περίοδος

Ιστορία Τέχνης Νεότερων Χρόνων: Αντικείμενο της Ιστορίας της Τέχνης των Νεότερων Χρόνων είναι τα έργα της Νεότερης Τέχνης της Ευρώπης και της Αμερικής, τα κοσμικά δημιουργήματα του ελλαδικού χώρου την εποχή της Τουρκοκρατίας, καθώς και τα έργα τέχνης των χρόνων μετά την Ελληνική Επανάσταση. Το γνωστικό αυτό αντικείμενο περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

1. Νεότερη Ευρωπαϊκή και Αμερικανική Τέχνη
2. Νεοελληνική Τέχνη

Επιμέρους κλάδοι των παραπάνω γνωστικών αντικειμένων είναι η Αρχιτεκτονική, η Γλυπτική, η Ζωγραφική, η Χαρακτική, η Κεραμική (Αγγειοπλαστική-Αγγειογραφία), η Μνημειακή Τοπογραφία, η Μικροτεχνία, η Βιοτεχνία, η Νομισματική, η Επιγραφική.

Η κύρια επαγγελματική κατεύθυνση του αρχαιολόγου και του ιστορικού της τέχνης είναι ο διορισμός στην Αρχαιολογική Υπηρεσία του Κράτους, στόχος της οποίας είναι η έρευνα και η προστασία των μνημείων (εντοπισμός, αποκάλυψη, μελέτη, συντήρηση και ανάδειξη), καθώς και η οργάνωση μουσείων και εκθέσεων έργων τέχνης.

Αποφασιστική υπήρξε, από παλιά, η συμβολή των αρχαιολόγων και ιστορικών της τέχνης στη διατήρηση της ιστορικής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας του ελληνικού χώρου, με τη διάσωση των αρχαιολογικών μνημείων, των παραδοσιακών οικισμών και του ιστορικού γενικά τοπίου.

Αρχαιολόγοι και ιστορικοί της τέχνης απασχολούνται επίσης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά και σε Ερευνητικά Ιδρύματα, καθώς και σε ιδιωτικά Μουσεία και Συλλογές. Τέλος, η Μέση Εκπαίδευση απορροφά

μεγάλο μέρος αποφοίτων του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

Γενικότερα, η αρχαιολογική παιδεία και η γνώση της ιστορίας της τέχνης αποτελούν τη βάση της αισθητικής καλλιέργειας και κυρίως ολοκληρώνουν την ιστορική αντίληψη. Σύμφωνα μάλιστα με τον ορισμό του Ernst Buschor, «η Αρχαιολογία εξετάζει το ορατό τμήμα της Ιστορίας». Οι αρχαιολογικές γνώσεις αποτελούν, επίσης, απαραίτητο συμπλήρωμα της παιδείας του φιλόλογου και του ιστορικού, επειδή υπάρχει αντιστοιχία και αλληλοσυμπλήρωση μεταξύ των πληροφοριών που παρέχουν οι γραπτές πηγές και τα μνημεία.

B. Οργάνωση του Προγράμματος Σπουδών

I. Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας περιλαμβάνει δύο κατευθύνσεις σπουδών, που αντιστοιχούν σε δύο ειδικεύσεις: α) **ειδίκευση Ιστορίας** και β) **ειδίκευση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης**.

Η επιλογή κατεύθυνσης δηλώνεται από τον φοιτητή στη Γραμματεία μετά την ολοκλήρωση του Δ' εξαμήνου των σπουδών του. Ανεξάρτητα από την ειδίκευση, προβλέπονται υποχρεωτικά μαθήματα και για τις δύο κατευθύνσεις, ώστε να παρέχεται σφαιρική γνώση και να είναι δυνατή η απορρόφηση των αποφοίτων του Τμήματος και από τη Μέση Εκπαίδευση. Με την ειδίκευση, ο φοιτητής εμβαθύνει, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης έρευνας, σε ορισμένες εποχές ή επιμέρους κλάδους και αποκομίζει ειδικές γνώσεις, ερεθίσματα και μεθόδους προσέγγισης της ιστορικής και αρχαιολογικής επιστήμης.

Ο ελάχιστος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών δεν μπορεί να είναι κατώτερος των **8 εξαμήνων**, κατά τα οποία οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώνουν οι ίδιοι το πρόγραμμά τους. Τα μαθήματα χωρίζονται σε μαθήματα **Βάσης**, σε μαθήματα **Κορμού**, σε μαθήματα **Ειδίκευσης** και σε μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**.

Τα μαθήματα **Βάσης** περιλαμβάνουν μαθήματα Φιλολογίας και

Παιδαγωγικής, τα οποία οι φοιτητές του Τμήματός μας **υποχρεούνται** να παρακολουθήσουν, προκειμένου να διαμορφώσουν τη βάση εκείνη των γνώσεων που θα τους επιτρέψει να προσεγγίσουν, με την απαραίτητη ευρύτερη εποπτεία, τον επιστημονικό κλάδο που θα επιλέξουν, αλλά και να ανταποκριθούν επιτυχέστερα στις απαιτήσεις της πιθανής μελλοντικής τους απορρόφησης στη Μέση Εκπαίδευση.

Τα μαθήματα **Κορμού** περιλαμβάνουν μαθήματα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και είναι **υποχρεωτικά** για τους φοιτητές των δύο κατευθύνσεων. Με τα μαθήματα αυτά, οι φοιτητές του Τμήματός μας αποκτούν έναν κοινό κορμό γνώσεων, με αφετηρία τον οποίο μπορούν, στη συνέχεια, να εμβαθύνουν σε ειδικότερους κλάδους της επιστήμης τους μέσω των μαθημάτων **Ειδίκευσης**. Η κατηγορία αυτή μαθημάτων περιλαμβάνει **Υποχρεωτικά** και **Επιλεγόμενα**.

Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι το πέρας των σπουδών του τουλάχιστον δύο σεμιναριακά μαθήματα, στα οποία η απόδοσή του θα ελέγχεται με σεμιναριακή εργασία, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό θεμάτων με ερευνητικό ενδιαφέρον και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο θέμα που εξετάζεται.

Προσφέρονται επίσης μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**, τα οποία ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει από δύο κατηγορίες μαθημάτων (βλ. παρακάτω). Μία από αυτές τις κατηγορίες είναι μαθήματα, υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα, που προσφέρονται από την άλλη κατεύθυνση.

Μαθήματα του Τμήματος προσφέρονται στα υπόλοιπα Τμήματα της Σχολής είτε ως υποχρεωτικά είτε ως επιλεγόμενα (σε συνδιδασκαλία).

Από το 2002 το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας προχώρησε σε:

Εφαρμογή νέων τεχνολογιών στα περισσότερα μαθήματα.

Κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος πολλά μαθήματα υποστηρίζονται από ιστοσελίδα (<http://eclass.uoa.gr>) με αναλυτικό διάγραμμα και

βιβλιογραφία ή/και εμπλουτίζονται με τις δυνατότητες που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες. Παράλληλα σε ορισμένα σεμιναριακά μαθήματα προβλέπεται η εκπαίδευση στη χρήση εργαλείων βιβλιογραφικής αναζήτησης.

Προσφορά μαθημάτων πληροφορικής, βασικών και εξειδικευμένων.

Προβλέπεται να προσφερθούν κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος.

Συγκρότηση ψηφιακού εργαστηρίου για την εξυπηρέτηση των αναγκών διδασκόντων και διδασκομένων.

Στεγάζεται σε χώρο του Αρχαιολογικού Μουσείου, στον β' όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής, και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη διεξαγωγή μαθημάτων, στα οποία απαιτείται η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή από διδάσκοντες και διδασκομένους.

Διεύρυνση της συνεργασίας του Τμήματος με μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων ΑΕΙ και ΤΕΙ, καθώς και με εξωτερικούς συνεργάτες.

Θα προσφερθούν σεμιναριακά μαθήματα από εξωτερικούς συνεργάτες.

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (ΕΠΕΔΒΜ-ΕΣΠΑ 2007-2013)

Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας στοχεύει στην ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος, στους φυσικούς χώρους επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης μετάδοσης πληροφοριών μεταξύ πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και συναφών προς αυτήν υπηρεσιών, με σκοπό την αμοιβαία συνεργασία.

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και

Αρχαιολογίας είναι προαιρετική και πραγματοποιείται σε Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχεία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες των Υπουργείων, Πολιτισμού και Τουρισμού, Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και σε ερευνητικά ιδρύματα, τα σχετικά με την Ιστορία της Τέχνης. Διευκρινίζεται ότι το Πρόγραμμα Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (ΠΠΑ) εντάσσεται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης (ΕΠΕΔΒΜ) του Υπουργείου Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-ΕΚΤ) και από Εθνικούς Πόρους. Την επιστημονική ευθύνη του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης έχει η κ. Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη. Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων φοιτητών/τριών για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα αυτό είναι η βαθμολογία τους και το εξάμηνο φοίτησής τους (από το Β' εξάμηνο και εξής).

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (Εθελοντική)

Στο πλαίσιο του Τομέα Ιστορίας λειτουργεί πρόγραμμα εθελοντικής εργασίας των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας σε Αρχεία και Ερευνητικά Κέντρα. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στις υπεύθυνες του προγράμματος: αναπλ. καθηγήτρια Μ. Ευθυμίου και αναπλ. καθηγήτρια Α. Κόλια-Δερμιτζάκη. Στο πλαίσιο του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης προσφέρονται μαθήματα και ελεύθερα φροντιστήρια.

Βιβλιοθήκες

Οι δύο Βιβλιοθήκες του Τμήματος (Σπουδαστήριο Ιστορίας και Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης) διαθέτουν περίπου 70.000 τόμους εξειδικευμένων βιβλίων και περιοδικών. Το μεγαλύτερο ποσοστό τους έχει ήδη καταγραφεί ηλεκτρονικά και το έργο αυτό συνεχίζεται. Η αναζήτηση μπορεί να γίνει στη διεύθυνση:

<http://www.lib.uoa.gr/yphresies/opac/>

Ιστοσελίδα

Από το 2005 τέθηκε σε λειτουργία η νέα κοινή ιστοσελίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας στη διεύθυνση: www.arch.uoa.gr. Οι φοιτητές μπορούν να συμβουλευονται την ιστοσελίδα για το περιεχόμενο και την εξεταστέα ύλη ορισμένων μαθημάτων και για ανακοινώσεις που τους αφορούν. Επιπλέον, σε μεγάλο αριθμό μαθημάτων προσφέρεται η δυνατότητα πρόσβασης στην ηλεκτρονική τάξη (<http://eclass.uoa.gr>).

II. Για φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα από το Ακαδημαϊκό Έτος 2011-2012.

A. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ*

- 1) Κάθε μάθημα θα πρέπει να διδαχθεί εξαμηνιαίως επί 13 πλήρεις εβδομάδες κατ' ελάχιστον, άλλως θεωρείται μη διδαχθέν.
- 2) Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το εαρινό εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου.
- 3) Μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος προσαυξημένου κατά δύο (2) έτη, δεν χορηγούνται οι πάσης φύσεως παροχές προς τους φοιτητές (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, υποτροφίες επίδοσης και υποτροφίες και δάνεια ενίσχυσης, δωρεάν σίτιση, στέγαση και παροχή διδακτικών βιβλίων ή άλλων βοηθημάτων, διευκόλυνση για τις μετακινήσεις κ.ά.).
- 4) Στο Τμήμα δεν προβλέπεται διαδικασία βελτίωσης βαθμού σε ήδη

* Το γενικό πλαίσιο ισχύει και για τους φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα και προ του ακαδημαϊκού έτους 2011-2012.

εξετασθέντα μαθήματα.

- 5) Οι φοιτητές κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους δεν δικαιούνται δωρεάν βιβλία περισσότερα από τον υποχρεωτικό αριθμό μαθημάτων του προγράμματος σπουδών τους (**42 μαθήματα** κατά το παλαιό πρόγραμμα, **52 μαθήματα** κατά το νέο πρόγραμμα).

Β. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Για την απόκτηση του πτυχίου απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση **52** μαθημάτων, το καθένα από τα οποία διδάσκεται επί τρεις ώρες κάθε εβδομάδα. Ο ελάχιστος χρόνος σπουδών για την απόκτηση του πτυχίου είναι τα 8 εξάμηνα.

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (νόμος 3374/2-8-2005), το πρόγραμμα σπουδών είναι οργανωμένο με βάση το σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων ECTS –π.μ.–. Οι πιστωτικές μονάδες εκφράζουν ποσοτικά την εργασία που απαιτείται για την ολοκλήρωση όλων των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων μάθησης και ο οποίος κατά τη διάρκεια ενός εξαμήνου αποτιμάται σε **τριάντα (30)** πιστωτικές μονάδες. Συνολικά, στη διάρκεια της φοίτησής τους οι φοιτητές θα πρέπει να συγκεντρώσουν **240 πιστωτικές μονάδες (ECTS)** τουλάχιστον.

Σημ.: Στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας ο αριθμός των τριάντα πιστωτικών μονάδων κατά εξάμηνο και των συνολικά 240 πιστωτικών μονάδων ισχύει κατά προσέγγιση.

Γ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Οι πιστωτικές μονάδες οργανώνονται σε τρία εξαμηνιαία μαθήματα που κατανέμονται στις ακόλουθες ενότητες:

1) Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης:

11 μαθήματα = 40 π.μ. (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας × 3,5 π.μ και 2 μαθήματα από το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας × 4 π.μ και × 4,5 π.μ., αντιστοίχως)

β) Μαθήματα Κορμού:

20 μαθήματα × 5 π.μ = 100 π.μ.

Ειδικότερα:

Μαθήματα Ιστορίας:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης:¹

17 μαθήματα, που οργανώνονται για την:

Κατεύθυνση Ιστορίας σε:

8 μαθήματα

9 μαθήματα

¹ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι τέλους των Σπουδών του τουλάχιστον **δύο σεμιναριακά μαθήματα**. Η επίδοση του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα.

Η συμμετοχή του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία του φοιτητή σε περισσότερα από δύο (2) τρώρα μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπιφέρει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού.

Το μέγεθος των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών.

Σημειώνεται ότι ο αριθμός των φοιτητών ανά σεμινάριο δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους 23.

Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
40,5 π.μ. (7 μαθήματα	50,5 - 54 π.μ.
× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 5,5 π.μ)	(αναλυτικά παρακάτω)

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας σε:

9 μαθήματα	8 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
46 π.μ. (8 μαθήματα	45 - 48 π.μ.
× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 6 π.μ.)	(αναλυτικά παρακάτω)

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. **ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ**, σε περίπτωση που οι φοιτητές επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παρακάτω κατάλογο.

Συγκεντρωτικά η κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων έχει ως εξής:

Για την κατεύθυνση Ιστορίας:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	40
	Κορμού	20	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	8	40,5
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	9	50,5 - 54
	Ελεύθερης Επιλογής	4	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	231 - 234,5 π.μ και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Για την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	40
	Κορμού	20	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	9	46
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	8	45 - 48
	Ελεύθερης Επιλογής	4	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	231 - 234 π.μ και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Προσφερόμενα μαθήματα

Αναλυτικότερα οι πιστωτικές μονάδες ανά προσφερόμενο μάθημα έχουν ως εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

<i>α) Μαθήματα Βάσης</i>	<i>π.μ.</i>
11 μαθήματα	40
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία I	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III	3,5
Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία	3,5
Λατινική Φιλολογία I	3,5
Λατινική Φιλολογία II	3,5
Βυζαντινή Φιλολογία	3,5
Νεοελληνική Φιλολογία I	3,5
Νεοελληνική Φιλολογία II	3,5
Παιδαγωγικά I	4
Παιδαγωγικά II	4,5
Σύνολο	40
<i>β) Μαθήματα Κορμού</i>	<i>π.μ.</i>
20 μαθήματα	100
<i>Μαθήματα Ιστορίας</i>	<i>π.μ.</i>
Π 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	5
Π 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	5
Π 10 Αρχαία Ιστορία Α'	5
Π 11 Αρχαία Ιστορία Β'	5
Π 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	5
Π 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	5
Π 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	5
Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	5
Π 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	5
Π 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	5
Σύνολο	50

<i>Μαθήματα Αρχαιολογίας</i>	π.μ.
ΙΑ 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	5
ΙΑ 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης	5
ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α'	5
ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'	5
Σύνολο	50

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

α) Μαθήματα Ειδίκευσης

Κατεύθυνση Ιστορίας

<i>Υποχρεωτικά</i>	π.μ.
8 μαθήματα	40,5
ΙΙ 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	5
ΙΙ 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	5
ΙΙ 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	5,5
ΙΙ 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	5
ΙΙ 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	5
ΙΙ 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	5
ΙΙ 24 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	5
ΙΙ 84 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου	5
Σύνολο	40,5

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές της Κατεύθυνσης Ιστορίας υποχρεούνται να

παρακολουθήσουν εννέα (9) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Ιστορίας μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 50,5 (2 σεμιναριακά και 7 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 54 π.μ. (9 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
ΣΙ 40 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 45 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 47 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ127 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 221 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 222 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 223 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6
ΣΙ 51 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6
ΣΙ32 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 52 Βυζαντινή Ιστορία I	6
ΣΙ 66 Βυζαντινή Ιστορία III	6
ΣΙ 75 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 89 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 119 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 210 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού I	6
ΣΙ 59 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 60 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 67 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 219 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 217 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	6

ΣΙ 04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 37 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 136 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
ΣΙ 215 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 216 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία	6
ΣΙ 01 Ιστορία της Ευρωπαϊκής Ιστοριογραφίας	6
ΣΙ 102 Αρχαιακές πηγές και έρευνα	6
<i>B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
Π 89 Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική	5,5
Π 91 Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Νομισματική	5,5
Π 96 Αρχαία Ιστορία	5,5
Π 212 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 213 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 217 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π06 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
Π07 Η Επανάσταση του 1821	5,5
Π 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II	5,5
Π 111 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	5,5
Π 105 Ιστορία των Τουρκικών Λαών	5,5
Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	5,5
Π 84 Ιστορία Μεταπολεμικού κόσμου II	5,5
Π 93 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
Π 113 Μεθοδολογικά Προβλήματα της Ιστορίας	5,5

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

<i>Υποχρεωτικά</i>	<i>π.μ.</i>
9 μαθήματα	46
ΙΑ 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	5
ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	5
ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	5

ΙΑ 43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία	5
ΙΑ 44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία	5
ΙΑ 29	Ιστορία της Τέχνης Γ'	5
ΙΑ 103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	6
Σύνολο		46

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οκτώ (8) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 45 (2 σεμιναριακά και 6 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 48 π.μ. (8 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
ΣΑ 77 Περιβαλλοντική Αρχαιολογία Α'	6
ΣΑ 110 Περιβαλλοντική Αρχαιολογία Β'	6
ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ116 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 70 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 112 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 114 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 13 Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 14 Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 79 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 150 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	6
ΣΑ 140 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6

ΣΑ 141 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 151 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 63 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6

<i>B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>π.μ</i>
ΙΑ 202 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 74 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 203 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 73 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 100 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 208 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 116 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 115 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 201 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 130 Ιστορία της Τέχνης	5,5
ΙΑ 132 Ιστορίας της Τέχνης	5,5
ΙΑ 131 Ιστορία της Τέχνης	5,5

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ, σε περίπτωση που οι φοιτητές επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παραπάνω κατάλογο (σελ. 28-32).

Ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει τέσσερα μαθήματα ελεύθερης επιλογής από:

1. μαθήματα του Τμήματος της ίδιας ή της άλλης κατεύθυνσης,
2. μαθήματα άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών της Αθήνας σύμφωνα με τις διαθεσιμότητες. (Σχετικός κατάλογος θα αναρτηθεί στη Γραμματεία του Τμήματος).

Προς ενίσχυση της παιδαγωγικής κατάρτισης των φοιτητών, συστήνεται η παρακολούθηση τριών μαθημάτων Παιδαγωγικών (πλέον των δύο υποχρεωτικών Βάσης). Από τα τρία συστηνόμενα μαθήματα τα δύο πρέπει να είναι τα μαθήματα ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» και ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση», που προσφέρονται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ προς τους φοιτητές του Τμήματός μας, στο 5ο και 6ο εξάμηνο του ενδεικτικού μας προγράμματος. Το τρίτο από τα συστηνόμενα μαθήματα οι φοιτητές του Τμήματός μας μπορούν να το επιλέγουν ανάμεσα από όλα τα προσφερόμενα μαθήματα Παιδαγωγικών του Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ, σε συνδιδασκαλία με τους φοιτητές του Τμήματος ΦΠΨ.

Επαναλαμβάνεται ότι τα τρία συστηνόμενα μαθήματα Παιδαγωγικής θα είναι για τους φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας μαθήματα ελεύθερης επιλογής.

Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιθυμεί να επιλέξει μαθήματα της κατηγορίας β) παρακαλείται να επικοινωνήσει με τον σύμβουλο σπουδών του Τομέα της κατεύθυνσης σπουδών του.

Σημειώνεται ότι:

το επιλεγόμενο μάθημα πρέπει να διδάσκεται τουλάχιστον τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

Πιστωτικές μονάδες για τους φοιτητές Erasmus

Οι π.μ. (ECTS) των μαθημάτων που παρακολουθούν οι φοιτητές Erasmus του Τμήματος σε πανεπιστήμια του εξωτερικού καθορίζονται από το πανεπιστήμιο από το οποίο προσφέρονται τα μαθήματα. Οι φοιτητές πρέπει να προσέχουν ώστε τα μαθήματα που θα επιλέξουν θα τους επιτρέψουν να συμπληρώσουν τον κατ' ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό των 240 π.μ.

Οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) των μαθημάτων που προσφέρει το Τμήμα σε ξένους φοιτητές έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως:

- Απλό μάθημα (διδασκαλία): 5 πιστωτικές μονάδες.
- Απλό μάθημα (διδασκαλία και πρακτική άσκηση): 5,5 πιστωτικές μονάδες (Κατεύθυνσης Ιστορίας), 6 πιστωτικές μονάδες (Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας).
- Απλό μάθημα επιλεγόμενο Κατεύθυνσης (μη σεμιναριακό): 5,5 πιστωτικές μονάδες.
- Σεμιναριακό μάθημα: 6 πιστωτικές μονάδες.
- Μεταπτυχιακό μάθημα: 10 πιστωτικές μονάδες.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΑ

α) Γενικά

Για τον καταρτισμό του ενδεικτικού προγράμματος που παρατίθεται στις επόμενες σελίδες θεωρήθηκε σκόπιμο τα γενικά και υποχρεωτικά μαθήματα να προτάσσονται των ειδικών, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η βάση εκείνη των γνώσεων που θα επιτρέψει στον φοιτητή να κινηθεί με άνεση σε περισσότερο εξειδικευμένα μαθήματα. Με αυτό το σκεπτικό, στα πρώτα εξάμηνα απαντούν γενικά μαθήματα, ενώ στα τελευταία ειδικά.

Η κατανομή των μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τον φοιτητή, ο οποίος μπορεί να συνδυάσει ελεύθερα τα μαθήματα που θέλει να παρακολουθήσει, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Ενδείκνυται τα γενικά μαθήματα να προηγούνται των ειδικών και επισημαίνεται ότι ο φοιτητής πρέπει να καταρτίσει το εβδομαδιαίο πρόγραμμά του, έτσι ώστε οι ώρες των διδασκομένων μαθημάτων να μη συμπίπτουν.

Η οργάνωση του προγράμματος προσαρμόζεται στον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων (8) και μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου, όπως αυτά αναλύονται στις προηγούμενες σελίδες.

Από τα επιλεγόμενα μαθήματα ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει αυτά που ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Οι φοιτητές υποχρεούνται δύο φορές κάθε χρόνο, κατά το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο, ύστερα από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος, να δηλώνουν όλα τα μαθήματα, στα οποία προτίθενται να εξετασθούν. Οι δηλώσεις των μαθημάτων γίνονται μέσω Διαδικτύου στην ιστοσελίδα: <http://my-studies.uoa.gr>. Για τις δηλώσεις των μαθημάτων οι φοιτητές μπορούν να χρησιμοποιούν είτε δικό τους υπολογιστή είτε τους υπολογιστές που βρίσκονται 1) στο Σπουδαστήριο Ιστορίας και στο Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

(6ος όροφος), 2) στο Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (8ος όροφος) και 3) στην Πανεπιστημιακή Λέσχη (Ιπποκράτους 15).

Στα μαθήματα που προσφέρονται από περισσότερους από έναν διδάσκοντες καλούνται οι φοιτητές να δηλώσουν τον διδάσκοντα που θα παρακολουθήσουν μία εβδομάδα μετά την έναρξη των μαθημάτων. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών θα κατανέμεται στους διδάσκοντες, εκτός αν έχει οριστεί διαφορετικά από τον Τομέα για το συγκεκριμένο μάθημα.

Η αποτυχία σε υποχρεωτικό μάθημα συνεπάγεται την εκ νέου παρακολούθησή του σε επόμενο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει το ίδιο ή άλλο μάθημα. Σε περίπτωση που οι φοιτητές μετά την απόκτηση του πτυχίου τους επιθυμούν να παρακολουθήσουν την άλλη κατεύθυνση σπουδών, δεν δικαιούνται να επιλέξουν τα μαθήματα ειδίκευσης ή ελεύθερης επιλογής στα οποία είχαν επιτύχει κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών τους.

β) Σύμβουλοι Σπουδών

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, για να διευκολύνει τους φοιτητές σχετικά με την οργάνωση των σπουδών τους, αποφάσισε να ορίσει συμβούλους σπουδών από κάθε Τομέα, οι οποίοι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 θα δέχονται δύο (2) ώρες την εβδομάδα τους φοιτητές που επιθυμούν να ζητήσουν οδηγίες για τις σπουδές τους (η ημέρα και η ώρα θα ανακοινωθούν στους Τομείς). Σύμβουλος Σπουδών για τον Τομέα Ιστορίας είναι ο κ. Β. Καραμανωλάκης και η κα. Κ. Κωνσταντινίδου και για τον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης η κα Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη και ο κ. Στ. Κατάκης.

Στις επόμενες σελίδες παρατίθεται ενδεικτικό πρόγραμμα ανά εξάμηνα καθώς και ορισμένες παρατηρήσεις που θα βοηθήσουν τον φοιτητή.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ
ΕΙΣΑΧΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΈΤΟΣ 2011-2012 ²

Κοινό για τους φοιτητές και των δύο κατευθύνσεων

1ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π04	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'
**	ΙΑ04	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ17	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Ι

² Οι ενδείξεις με τους κωδικούς αριθμούς των μαθημάτων:

B = Μαθήματα Βάσης

**= Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

*I = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Ιστορίας

*II = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Τα μαθήματα με την ένδειξη B (Βάσης) και εκείνα που απαντούν στα 4 πρώτα εξάμηνα είναι υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις.

2ο Έτος*ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)*

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ15	Ιστορίας της Τέχνης Α'
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία II
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ16	Ιστορίας της Τεχνης Β'
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία I

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

3ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'
*I	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'
*I	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'
*I	Π24	Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (Δεν προσφέρεται κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012)
*I	Π84	Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου (Δεν προσφέρεται κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012)
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
		1 Ελεύθερη Επιλογή***

* Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκηση των φοιτητών με διάρκεια μιας εβδομάδας. ΑΠΟ 2013-14

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

*** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*II	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'
*II	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών
*II	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία
*II	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή*

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία
*Π	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'
Β	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία
Β	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

* Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
*Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
*Π	ΙΑ103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία***
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

*** Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκηση των φοιτητών με διάρκεια μιας εβδομάδας.

III. Πρόγραμμα κατά εξάμηνα και οδηγίες για τους παλαιούς φοιτητές

A) Γενικές Οδηγίες

Προσοχή: οι παρακάτω οδηγίες αφορούν μόνο τους παλαιούς φοιτητές, εκείνους δηλαδή οι οποίοι εισήχθησαν στο Τμήμα έως και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011.

Σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 άρχισε η εφαρμογή του νέου προγράμματος σπουδών. Το νέο πρόγραμμα σπουδών προβλέπει: (1) μετατροπή των τετράωρων μαθημάτων σε τρίωρα, (2) αύξηση του αριθμού μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, (3) κατάργηση αρκετών παλαιών μαθημάτων και αντικατάστασή τους από νέα, καθώς και (4) προσθήκη νέων μαθημάτων. Οι αλλαγές αυτές ισχύουν για τους φοιτητές οι οποίοι έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και εξής. Για τους παλαιούς φοιτητές, εκείνους δηλαδή οι οποίοι εισήχθησαν μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, ισχύουν τα παρακάτω:

- 1) Το νέο πρόγραμμα άρχισε να εφαρμόζεται από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012.
- 2) Από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 **όλα** τα μαθήματα μετατρέπονται από τετράωρα σε τρίωρα.
- 3) **Δεν μεταβάλλεται** ο αριθμός των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου. Ισχύει ο αριθμός των 42 μαθημάτων, εκ των οποίων τα 2 σεμιναριακά.
- 4) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων βάσης, των υποχρεωτικών μαθημάτων κορμού, των υποχρεωτικών μαθημάτων κατεύθυνσης, των επιλεγόμενων μαθημάτων κατεύθυνσης (σεμιναριακών και μη σεμιναριακών) και των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου.
- 5) Πολλά μαθήματα παραμένουν ως έχουν, ενώ αρκετά παύουν πλέον να προσφέρονται.

6) Όσα μαθήματα του παλαιού προγράμματος παύσουν να προσφέρονται αντιστοιχίζονται με νέα μαθήματα, σύμφωνα με τους πίνακες που ακολουθούν.

7) Τα παραπάνω μαθήματα **δεν εξετάζονται** πλέον μετά τον Σεπτέμβριο 2011 και οι φοιτητές που τα οφείλουν θα πρέπει να δηλώσουν τα νέα μαθήματα με τα οποία αντιστοιχίζονται (συμβουλευτείτε τους πίνακες που ακολουθούν για τις αντιστοιχίες).

B) Ενδεικτικό πρόγραμμα κατά εξάμηνα

Προσοχή: το παρακάτω πρόγραμμα αφορά μόνο τους παλαιούς φοιτητές, όσους δηλαδή εισήχθησαν έως και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

1ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'	
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2 ^ο εξάμηνο.
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'	
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Γ'	

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'	
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4 ^ο εξάμηνο.
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'	
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Γ'	
B	ΦΓ03	Γλωσσολογία	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΒΦ27 Βυζαντινή Φιλολογία του 3ου εξαμήνου.
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2 ^ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές το οφείλουν.

2ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'	
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	
**	ΙΑ15	Ιστορίας της Τέχνης Α'	
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II	
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦΓ03 Γλωσσολογία. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές οφείλουν το ΒΦΓ03.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦΒ25 Βυζαντινά Κείμενα. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το ΒΦΒ25.
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές το οφείλουν.
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	
**	ΙΑ16	Ιστορίας της Τέχνης Β'	
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία I	

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

3ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας	Από το ακαδ. έτος 2013-2014 το μάθημα θα συνοδεύεται από υποχρεωτική πρακτική άσκηση εξοικείωσης με αρχειακό υλικό και τεχνικές της ιστορικής έρευνας.
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'	
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III	
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία II	
B	ΦΒ25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4ο εξάμηνο.
		1 Ελεύθερη Επιλογή*	

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*I	Π26	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β' στο 6ο εξάμηνο.
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το Π26 Βυζαντινή Ιστορία Β'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το Π26.
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	
B	ΦΑ07 ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία	
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II	
		1 Ελεύθερη Επιλογή**	

* Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Γ	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	
*Γ	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	
Β	Π Δ301	Παιδαγωγικά Ι: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	Δεν προσφέρεται πλέον το εναλλακτικό του μάθημα ΒΦΣ90 Ιστορία της Φιλοσοφίας. Όσοι φοιτητές το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως ΒΠΔ301.
		2 Επιλεγόμενα Ιστορίας	

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
Β	ΠΔ303	Παιδαγωγικά ΙΙ: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων	
		2 Επιλεγόμενα Ιστορίας	
		2 Ελεύθερες Επιλογές	

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	
*II	ΙΑ27	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία στο 5ο εξάμηνο.
*II	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ27 Κλασική Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ27.
*II	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ28 Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ28.
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III	
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία II	
B	ΦΒ25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4ο εξάμηνο.
		1 Ελεύθερη Επιλογή*	

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	ΙΑ28	Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ44 Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία στο 5ο εξάμηνο.
*II	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'	
B	ΦΑ07	Αρχαία Ελληνική	

	ΦΓ07	Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία	
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II	
		1 Ελεύθερη Επιλογή**	

* Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ30	Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών στο 7ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ30 Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ30.
*Π	ΙΑ32	Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων στο 7ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ32 Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ32.
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	Δεν προσφέρεται πλέον το εναλλακτικό του μάθημα ΒΦΣ90 Ιστορία της Φιλοσοφίας. Όσοι φοιτητές το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως ΒΠΔ301.
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης	

		1 Ελεύθερη Επιλογή	
--	--	--------------------	--

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ25	Τοπογραφία-Ανασκαφική	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ21 Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία στο 8ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία-Ανασκαφική	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ25 Τοπογραφία-Ανασκαφική. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές οφείλουν το ΙΑ25.
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Στο παλαιό πρόγραμμα προσφερόταν στο 5ο εξάμηνο, στο νέο πρόγραμμα προσφέρεται στο 8ο εξάμηνο.
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά II: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων	
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης	
		1 Ελεύθερη Επιλογή	

IV. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΚΑΙ ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2012-2013

<u>1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ</u>	
Χειμερινό εξάμηνο	
A) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ	
Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων – Ώρες
Π 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	<p>Εντοπισμός των κομβικών φαινομένων και τομών στην εξέλιξη των ανθρωπίνων κοινωνιών από τις απαρχές της ανθρωπίνης ύπαρξης έως σήμερα. Η διαδρομή αυτή θα παρακολουθηθεί με την βοήθεια χαρτών, πρωτογενών πηγών και κειμένων, θα ενισχυθεί δε με την προβολή φωτεινών διαφανειών καθώς και με το άκουσμα μουσικών παραδειγμάτων.</p> <p>Το μάθημα θα συνοδεύεται από επισκέψεις σε Μουσεία, ιστορικούς χώρους και χώρους λατρείας.</p> <p>Κατά την εξέταση του μαθήματος ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην γνώση της γεωγραφίας και στην εξοικείωση με τον παγκόσμιο χάρτη.</p> <p><i>Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες</i></p>
Π 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	<p>Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριων με τις βασικές έννοιες των ιστορικών σπουδών (χρόνος, χώρος, ιστορικό γεγονός, πηγές, μνήμη κ.ά.) και τη μεθοδολογία</p>

	<p>τους (χρήση πηγών, αρχειακή εργασία, διασταύρωση, αξιολόγηση κ.ά.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους σύγχρονους προβληματισμούς για την ιστορία, καθώς και στα νέα ερευνητικά πεδία μελέτης της. Εξετάζεται, ακόμη η ιστορική συγκρότηση της έννοιας των ιστορικών σπουδών, καθώς και η σημερινή τους θέση στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών.</p> <p>Τέλος, συστατικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί η εξουκείωση των φοιτητών/τριων με τις ιστορικές πηγές και στην κριτική ανάγνωση τους, καθώς και με τη συγγραφή ιστορικών εργασιών.</p> <p><i>Ε. Καραμανωλάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 10 Αρχαία Ιστορία Α'</p>	<p>Από τη δημιουργία των Μυκηναϊκών Κρατών έως και το τέλος του πελοποννησιακού πολέμου.</p> <p>Θα εξεταστούν η εξέλιξη του αρχαίου ελληνικού κόσμου από την εμφάνιση του ανακτορικού συστήματος έως και τη δημιουργία της πόλης-κράτους, οι σχέσεις των πόλεων της αρχαϊκής και κλασικής εποχής (έως τα τέλη του 5ου αιώνα), καθώς και η ανάπτυξη των πολιτειακών δομών των πόλεων αυτής της περιόδου.</p> <p><i>Ν. Μπιργάλιας, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'</p>	<p>Ιστορία του βυζαντινού κράτους από τον 4^ο έως τον 11ο αιώνα.</p> <p>Βασικές δομές και τομές στην πολιτειακή, πολιτική, κοινωνική και οικονομική ιστορία της αυτοκρατορίας κατά την υπό εξέταση εποχή.</p>

	<p>Τεκμηρίωση με τον ιστορικό σχολιασμό επιλεγμένων κειμένων από τις πηγές της περιόδου.</p> <p>Κατά τη διδασκαλία γίνεται χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.</p> <p>Οι φοιτητές κατανέμονται αλφαβητικά σε δύο τμήματα:</p> <p><i>Ειρ. Χρήστου</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Λ, 3 ώρες</p> <p><i>Κ. Νικολάου</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Μ-Ω, 3 ώρες</p>
<p>Π 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'</p>	<p>Οικονομικοκοινωνική - πνευματική - εθνική πορεία του Ελληνισμού από την άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις αρχές του 19ου αι.</p> <p>Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχειακού υλικού, προβολή DVD). Θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις των φοιτητών στα Γενικά Αρχεία του Κράτους και στο Αρχείο του Υπουργείου Εξωτερικών.</p> <p><i>Β. Σειρηνίδου</i>, Α-Λ, 3 ώρες και 1 ώρα προαιρετικό φροντιστήριο.</p> <p><i>Ο. Κατσιαρδή-Hering</i>, Μ-Ω, 3 ώρες και 1 ώρα προαιρετικό φροντιστήριο.</p>

Β) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Υποχρεωτικά

<p>Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'</p>	<p>Εισαγωγή και επισκόπηση της Ρωμαϊκής Ιστορίας από τις αρχές έως και την περίοδο του Διοκλητιανού, Ι.</p> <p>Εισαγωγική επισκόπηση της εξέλιξης της ρωμαϊκής ιστορίας από την ίδρυση της Ρώμης έως και την Τετραρχία του Διοκλητιανού (753 π.Χ.-305 μ.Χ.).</p> <p>Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ρεπουμπλικανική περίοδο (έως και την επικράτηση του Οκταβιανού, 31 π.Χ.).</p> <p>Κ. Μπουραζέλης, 3 ώρες</p>
<p>Π 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας</p>	<p>Πώς το παρελθόν μετατρέπεται σε ιστορία; Πώς από τα άπειρα συμβάντα και φαινόμενα του παρελθόντος χρόνου δημιουργούμε συνεκτικές ιστορίες, ιστορίες με νόημα; Είναι η ιστορία ο μοναδικός τρόπος με τον οποίο οι σύγχρονες κοινωνίες σχετίζονται με το παρελθόν; Ποιος είναι ο ρόλος του μύθου, της μνήμης, της τέχνης; Τι ονομάζουμε δημόσια ιστορία; Τι είναι η ιστορική εμπειρία; Τα μεγάλα ρεύματα στην ιστορική σκέψη: Ιστορισμός και κοινωνική ιστορία, οι μεγάλες διάρκειες και ο δομισμός, από την κουλτούρα στην πολιτισμική ιστορία, μικροϊστορία και κοινωνική ανθρωπολογία, μνημονικές σπουδές, προφορική ιστορία και ψυχανάλυση, φεμινισμός και έμφυλη ιστορία, μετα-ιστορία και γλωσσική στροφή. Μεταμοντερνισμός και το πρόβλημα της αλήθειας. Δια-εθνική ιστορία και</p>

	<p>ιστοριογραφία. Τι σημαίνει το τέλος της Ιστορίας, και ποιο το μέλλον των ιστορικών σπουδών και των ιστορικών;</p> <p>A. Λιάκος, 3 ώρες</p>
<p>Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'</p>	<p>Οι δυτικοευρωπαϊκές κοινωνίες της Πρώιμης Νεότερης Περιόδου (16ος -18ος αι.).</p> <p>Κοινωνική διαστρωμάτωση και οικονομική συγκρότηση, σχέσεις εξουσίας, πολιτισμικές παραδόσεις και συλλογικές νοοτροπίες, ζητήματα συγκρότησης ταυτοτήτων (κοινωνικών, έμφυλων, θρησκευτικών, εθνοτικών, εθνικών). Παράγοντες και όψεις του κοινωνικοοικονομικού και πολιτικού μετασχηματισμού των δυτικών κοινωνιών, 1500-1789.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class) και διεξάγεται με τη χρήση του προγράμματος PowerPoint.</p> <p>K. Γαγανάκης, 3 ώρες</p>
<p>Π 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'</p>	<p>Εξετάζονται οι κυριότερες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της ελληνικής ιστορίας από το κίνημα στου Γουδή (1909) έως την εμπλοκή της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.</p> <p>Ανάμεσα στα άλλα, αναλύονται οι θεματικές ενότητες: βενιζελισμός και αστικός εκσυγχρονισμός, η αποκατάσταση των προσφύγων, η αγροτική οικονομία, η οικονομική κρίση του Μεσοπολέμου, το καθεστώς Ι. Μεταξά.</p> <p>Η παρουσίαση της ύλης των μαθημάτων θα συνοδεύεται από έντυπο υλικό με πρωτογενείς πηγές και από επισκέψεις σε μουσεία και τόπους</p>

	<p>ιστορικής μνήμης. <i>Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες</i></p>
<p>Επιλεγόμενα</p> <p>A. Επιλεγόμενα σεμιναριακά³</p>	
<p>ΣΙ 40 Αρχαία Ιστορία</p>	<p>Η Αθήνα κατά τους ελληνιστικούς και ρωμαϊκούς χρόνους</p> <p>Με βάση επιγραφικές μαρτυρίες, γραμματειακές πηγές και αρχαιολογικά δεδομένα θα εξεταστεί η πολιτειακή οργάνωση, η πολιτική δράση, οι κοινωνικές δομές, η οικονομία, η θρησκεία και γενικά η συγκρότηση της πόλης μετά το τέλος της Κλασικής εποχής.</p> <p>Τη βαθμολόγηση θα συγκαθορίσουν η συμμετοχή στο μάθημα, η παρουσίαση επιμέρους θεμάτων και η εκπόνηση γραπτών εργασιών. Θα ληφθεί θετικά υπ' όψη η παρακολούθηση σε προγενέστερο εξάμηνο των εισαγωγικών μαθημάτων της Αρχαίας Ιστορίας.</p> <p>Στο πλαίσιο του σεμιναρίου προβλέπονται επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο και σε αρχαιολογικούς χώρους.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class) <i>Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες</i></p>

³ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

<p>ΣΙ 45 Αρχαία Ιστορία</p>	<p>Αποστολή και προσηλυτισμός στην ελληνορωμαϊκή οικουμένη: η δημιουργία κειμενικών κοινοτήτων.</p> <p>Βασιζόμενοι σε μια επιλογή προτρεπτικών κειμένων από τους ελληνοιστικούς και αυτοκρατορικούς χρόνους, θα παρακολουθήσουμε τη σταδιακή μετάβαση από την κοινωνία των φιλοσοφικών σχολών και την ατομοκρατία της παγκοσμιοποίησης στον κλοιό των κειμενικών κοινοτήτων της Ύστερης Αρχαιότητας (Εσσαίοι, Γνωστικοί, Ερμητιστές κ.α.).</p> <p><i>Π. Αθανασιάδη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 47 Αρχαία Ιστορία</p>	<p>Πηγές της ρωμαϊκής ιστορίας.</p> <p>Ανάλυση κατ' επιλογήν αποσπασμάτων γραπτών πηγών της ρωμαϊκής ιστορίας, με ανάθεση -μετά τα πρώτα εισαγωγικά μαθήματα- αντίστοιχων παρουσιάσεων των συμμετεχόντων και τελικών (με τη λήξη του εξαμήνου) γραπτών εργασιών.</p> <p><i>Κ. Μπουραζέλης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως</p>	<p>Πόλη και κοινωνικές παροχές: Περίθαλψη, εκπαίδευση και δικαιοσύνη στις ευρωπαϊκές πόλεις της υστερομεσαιωνικής περιόδου (12ος-14ος αιώνας).</p> <p>Θα εξεταστούν ζητήματα που έχουν σχέση με τις αλλαγές που επισυμβαίνουν στους τρεις αυτούς τομείς κατά τη μεταβατική περίοδο της μετακίνησης από την ύπαιθρο στις πόλεις, αλλά και κατά τους επόμενους αιώνες που χαρακτηρίζονται από την αστική ανάπτυξη.</p>

	<p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class). Οι φοιτητές που θα το επιλέξουν θα ασκηθούν στη χρήση βάσης δεδομένων πηγών και βιβλιογραφίας.</p> <p><i>N. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 51 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως</p>	<p>Οι Δυτικοί στην ανατολική Μεσόγειο την περίοδο των Σταυροφοριών (12ος - 15ος αι.).</p> <p>Το σεμινάριο εξετάζει την πολιτική των δυτικών δυνάμεων και την οργάνωση των σταυροφορικών ηγεμονιών στην ανατολική Μεσόγειο, ιδιαίτερα στην Ρωμανία.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class). Οι φοιτητές που θα το επιλέξουν θα ασκηθούν στη χρήση βάσης δεδομένων πηγών και βιβλιογραφίας.</p> <p><i>M. Ντούρου-Ηλιοπούλου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 32 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Συλλογικές ταυτότητες και ατομικές διαδρομές στο Βυζάντιο της μέσης εποχής.</p> <p>Αναζητώνται και αποτυπώνονται οι ταυτότητες εθνοτικών, θρησκευτικών, έμφυλων, κοινωνικών, οικονομικών, επαγγελματικών, πνευματικών κ.ά. ομάδων και στρωμάτων της βυζαντινής αυτοκρατορίας (π.χ. Ρωμαίοι-Ρωμιοί, Βυζαντινοί - Έλληνες - Αρμένιοι - Εβραίοι - εικονόφιλοι - εικονομάχοι - άγιοι - μοναχοί- γυναίκες - ευνούχοι -δυνατοί - πένητες - γεωργοί - δούλοι - τεχνίτες - στρατιώτες - χρονογράφοι - ιστορικοί - λόγιοι - δάσκαλοι) και παράλληλα παρακολουθείται και κρίνεται η προσωπική διαδρομή χαρακτηριστικών περιπτώσεων.</p>

	<p>Οι φοιτητές που θα επιλέξουν το μάθημα θα αναλάβουν εργασίες με βάση τη βιβλιογραφία, τις υφιστάμενες στο διαδίκτυο σχετικές ιστοσελίδες και τις βάσεις δεδομένων πηγών της βυζαντινής ιστορίας.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class) με βιβλιογραφία, διαγράμματα, εικόνες και χάρτες</p> <p><i>Κ. Νικολάου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 52 Βυζαντινή Ιστορία Ι</p>	<p>Βυζάντιο και σταυροφορίες: προβλήματα ιδεολογίας και πολιτικής</p> <p>Το μάθημα έχει τη μορφή σεμιναρίου, στο οποίο οι φοιτητές ασκούνται στην άντληση ιστορικών πληροφοριών από βυζαντινές και μεταφρασμένες λατινικές πηγές και στη μεθοδολογία αξιοποίησής τους. Στο μάθημα αναπτύσσονται τα προβλήματα που ανέκυψαν από την ιδεολογική αντιπαράθεση Βυζαντίου και Δύσεως εξαιτίας του σταυροφορικού κινήματος και από τις πολιτικές εξελίξεις που σημειώθηκαν με αφορμή τις σταυροφορίες.</p> <p>Για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας με διαγράμματα, χάρτες, εικόνες, κείμενα κλπ. χρησιμοποιείται πρόγραμμα PowerPoint. Οι φοιτητές που το επιλέγουν αναλαμβάνουν την εκπόνηση εργασίας. Για τη βαθμολογία συνυπολογίζονται η συμμετοχή στο μάθημα, η προφορική ανάπτυξη του θέματος της εργασίας και η γραπτή εργασία.</p> <p><i>Αθηνά Κόλια-Δερμιτζάκη, 3 ώρες</i></p>

**ΣΙ 66 Βυζαντινή
Ιστορία ΙΙΙ**

Βυζαντινή κοινωνία: διαστρωμάτωση, κοινωνική δικαιοσύνη και ο οικονομικός παράγων.

Η βυζαντινή κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα επηρεάστηκε από την ακμή και παρακμή της αυτοκρατορίας αλλά και από την περί δικαίου θεωρία της βυζαντινής εποχής. Θα μελετηθούν ενδεικτικές πληροφορίες από τις γραπτές ιστορικές πηγές (με τη βοήθεια και της σύγχρονης βιβλιογραφίας) σχετικά με τη συγκρότηση, την ιεραρχία και την κινητικότητα των κοινωνικών τάξεων, με τη διαβάθμιση εισοδημάτων και προνομίων, καθώς και σχετικά με την κρατική παρέμβαση ή τη νομοθεσία υπέρ των οικονομικά ασθενέστερων και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για την καλύτερη κατανόηση της εποχής, θα επισημαίνονται τα κοινά ή συγκρίσιμα στοιχεία με τη μεσαιωνική δυτική ή τη μεταβυζαντινή και, κυρίως, την πολυφυλετική και παγκοσμιοποιημένη κοινωνία πλούσιων και φτωχών της εποχής μας.

Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με την αποδελτίωση πηγών και την αναζήτηση των απαραίτητων για τις εργασίες τους βιβλιογραφικών στοιχείων. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων θα χρησιμοποιείται, όταν κρίνεται απαραίτητο, πρόγραμμα PowerPoint. Για τη βαθμολογία θα συνυπολογισθούν τόσο η παρακολούθηση και η συμμετοχή στα μαθήματα, όσο και η παρουσίαση της εργασίας προφορικά και σε γραπτή μορφή.

	<p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class)</p> <p><i>T. Μανιάτη-Κοκκίνη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Το κυνήγι των μαγισσών στη Δύση, 1500-1700.</p> <p>Λόγιες και λαϊκές θεωρήσεις, προσβάσεις και χρήσεις της μαγείας στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Ο ομογενοποιητικός διωκτικός λόγος της εκκλησιαστικής και κοσμικής ελίτ και οι λαϊκές προσλήψεις της μαγείας: Sabbath και maleficium. Η αυτενέργεια της κοινότητας και η εργαλειοποίηση της μαγείας. Η έμφυλη διάσταση του κυνηγιού των μαγισσών. Μαγεία, φτώχεια και περιθωριακότητα. Αμφισβητήσεις της ύπαρξης μάγων και μαγισσών και εναντιώσεις στο κυνήγι των μαγισσών, από τον Weyer στον Scot.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class). Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται καλή γνώση της αγγλικής και η προηγούμενη παρακολούθηση στο υποχρεωτικό μάθημα ειδίκευσης Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'.</p> <p><i>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 119 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Αυτοκρατορία, εθνότητες, έθνη και εθνικισμοί στην Κεντρική και Κεντροανατολική Ευρώπη, 1780-1938.</p> <p>Εξετάζονται ο χαρακτήρας, οι παράγοντες συνοχής, υπονόμησης και διάλυσης της πολυεθνικής αυτοκρατορίας των Αψβούργων και αναλύονται οι διαδικασίες εθνογένεσης, οι κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες, οι διεκδικήσεις και στοχεύσεις των συστατικών της εθνοτήτων,</p>

	<p>καθώς και οι εθνικισμοί που εκδηλώνονται στα διάδοχα της Αυστροουγγαρίας «εθνικά κράτη» κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου.</p> <p>Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται αναγνωστική ικανότητα της αγγλικής γλώσσας και προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος Π14: Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'.</p> <p>Για τη βαθμολογία θα συνυπολογιστούν η γραπτή εργασία, η προφορική της παρουσίαση και η συμμετοχή στο μάθημα.</p> <p><i>Κ. Ράπτης, 3 ώρες.</i></p>
<p>ΣΙ 210 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Η Ευρώπη κατά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο (1914-1918).</p> <p>Το σεμινάριο εξετάζει τα αίτια, καθώς και τις πολιτικο-στρατιωτικές, γεωπολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές όψεις και συνέπειες του «Μεγάλου Πολέμου» στην Ευρώπη (και δευτερευόντως στον υπόλοιπο κόσμο).</p> <p>Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται αναγνωστική ικανότητα της αγγλικής γλώσσας και προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος Π14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'.</p> <p><i>Κ. Ράπτης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Πόλη και Ύπαιθρος στην ελληνοβενετική Ανατολή (13ος-18ος αι.). Ο χώρος, οι άνθρωποι, οι θεσμοί.</p> <p>Συγκρότηση, μορφή και τυπολογία του αστικού και αγροτικού χώρου, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές λειτουργίες, πνευματικές και πολιτισμικές εκδηλώσεις.</p>

	<p>Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχειακού υλικού).</p> <p><i>Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 59 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Πνευματικοί ορίζοντες του Νέου Ελληνισμού, 1453-1821.</p> <p>Στο σεμινάριο θα αναπτυχθούν θέματα παιδείας του Ελληνισμού υπό την οθωμανική κυριαρχία και στην διασπορά, οργάνωση σχολείων, παραγωγή λογίων και κυρίως ζητήματα που αφορούν στην επιστήμη, τον ρόλο του λαϊκού πολιτισμού αλλά και την εξέλιξη της πολιτικής ιδεολογίας, ιδίως κατά τις παραμονές της Ελληνικής Επανάστασης.</p> <p>Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχειακού υλικού) και υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class)</p> <p><i>Ο. Κατσιαρδή-Hering, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Ιστορία της νεότητας. Οι νέοι στο μεταπολεμικό κόσμο.</p> <p>Η ιστορία της νεότητας έχει αποτελέσει μια ιδιαίτερα πλούσια θεματική στη διεθνή και την ελληνική ιστοριογραφία, η οποία τέμνεται με ποικίλες άλλες περιοχές όπως είναι η ιστορία της εκπαίδευσης, των γυναικών, της εργασίας, των πολιτικών κινημάτων, της κοινωνικής πολιτικής, της ψυχαγωγίας κ.ο.κ. Οι νέοι βρέθηκαν στο</p>

	<p>επίκεντρο των τεράστιων κοινωνικών, πολιτικών και πολιτισμικών ανατροπών που σημάδεψαν τον εικοστό αιώνα: είτε ως δρώντα υποκείμενα είτε ως αντικείμενο ενδιαφέροντος σε δημόσιους λόγους που εξέφραζαν ελπίδες ή φόβους για το παρόν και το μέλλον αυτών των ανατροπών. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου, θα εξεταστούν οι διαδικασίες μέσα από τις οποίες η «νεολαία» συγκροτήθηκε ως διακριτή κοινωνική κατηγορία τον εικοστό αιώνα, η ανάπτυξη συλλογικών και διαφοροποιημένων μορφών νεανικής έκφρασης σε πεδία όπως εκείνα της πολιτικής, της εκπαίδευσης, της ψυχαγωγίας, της κατανάλωσης, του αθλητισμού, καθώς και τα σημεία στα οποία νεανικές μορφές έκφρασης συναντιούνται –για να συνομιλήσουν ή για να αντιπαρατεθούν– με δημόσιες παρεμβάσεις σχετικά με τους νέους. Έπειτα από τη γενική θεώρηση της σχετικής ιστοριογραφικής συζήτησης, στο σεμινάριο θα διερευνηθούν διεξοδικότερα τα θέματα και οι προβληματισμοί που αφορούν τη μεταπολεμική εποχή.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 37 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Νεότερη ελληνική κοινωνία και χώρος</p> <p>Το σεμινάριο εξετάζει τις δραστηριότητες διαφόρων κοινωνικών ομάδων στη χωρική τους διάσταση, ζητήματα επικοινωνιών, ενδημικών ασθενειών κ.ά. στο πλαίσιο του κετακερματισμένου γεωγραφικού χώρου της Ελλάδας.</p> <p><i>Κ. Γαρδίκια, 3 ώρες</i></p>

ΣΙ 215 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία

Ιστορία της υγείας.

Εξετάζονται η σημαντικότερη βιβλιογραφία, οι ιστοριογραφικές προσεγγίσεις και τα μείζονα ζητήματα της κοινωνικής ιστορίας της υγείας.

Κ. Γαρδίκια, 3 ώρες

Β. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

ΠΙ 91 Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Νομισματική

Εκτενής εισαγωγή στην αρχαία ελληνική ιστορική νομισματική, επιστήμη βοηθητική της Αρχαίας Ιστορίας που περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: η επινόηση του νομίσματος, η σχέση νόμου και νομίσματος, οι τρεις διαφορετικές αξίες του νομίσματος, οι εκδότριες αρχές, οι λόγοι για τους οποίους οι εκδότριες αρχές προχωρούν στην κοπή νομίσματος, οι τύποι, το μέταλλο, οι σταθμητικοί κανόνες, η νομισματική πολιτική, η κυκλοφορία, τα λεγόμενα διεθνή νομίσματα της Αρχαιότητας, η ερμηνεία της κοπής και της αύξησης της παραγωγής νομίσματος.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις στο Νομισματικό Μουσείο, την συλλογή της Alpha Bank και σε αρχαιολογικούς χώρους.

Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class).

Σ. Ψωμά, 3 ώρες

<p>Π 217 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Η βυζαντινή πόλη της υστεροβυζαντινής εποχής (13ος-15ος αι.)</p> <p>Η βυζαντινή αυτοκρατορία από τον 13ο έως τον 15ο αιώνα περιγράφεται ως ένα σύμπλεγμα πόλεων που βρίσκονται σε διαρκή ανταγωνισμό με την Κωνσταντινούπολη και παρουσιάζουν διοικητική αποκέντρωση και στρατιωτική αυτονομία. Με αφετηρία την υστεροβυζαντινή Κωνσταντινούπολη που συνδυάζει τα χαρακτηριστικά ενός αυτοκρατορικού διοικητικού κέντρου και μιας τυπικής πόλης του Ύστερου Μεσαίωνα, θα εξετασθούν οι σπουδαιότερες πόλεις των δύο τελευταίων αιώνων του Βυζαντίου ως προς την τυπολογία, λειτουργία, κοινωνική και εθνοτική σύνθεση, οικονομία και πολιτιστική ζωή.</p> <p>Η παρουσίαση των μαθημάτων θα γίνεται με το πρόγραμμα PowerPoint.</p> <p>Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες</p>
<p>Π 212 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Εξουσία και αμφισβήτηση στη βυζαντινή εποχή</p> <p>Αναλύεται η βυζαντινή ιδεολογία περί αυτοκρατορικής εξουσίας και η δυνατότητα αμφισβήτησης του ηγεμόνα από πολιτειακούς παράγοντες και λαό. Μελετώνται επίσης ιστορικά γεγονότα που αναδεικνύουν την αμφισβήτηση της κεντρικής εξουσίας, όπως επεμβάσεις πολιτειακών παραγόντων για την καθαίρεση ή ανάδειξη αυτοκράτορα, στρατιωτικά κινήματα με στόχο την ανατροπή του αυτοκράτορα, λαϊκές εξεγέρσεις που εκφράζουν τη δυσφορία των πολιτών</p>

	<p>απέναντι σε συγκεκριμένες πράξεις και πολιτικές του ηγεμόνα.</p> <p>Κατά τη διδασκαλία γίνεται χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.</p> <p><i>Ε. Χρήστου, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Η Επανάσταση του 1821</p> <p>Αντιμετώπιση των κεντρικών πολιτικών, κοινωνικών και ιδεολογικών παραμέτρων και διεργασιών που, παράλληλα με τα πολεμικά γεγονότα, χαρακτήρισαν την Ελληνική Επανάσταση.</p> <p><i>Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 105 Ιστορία των τουρκικών λαών</p>	<p>Ιστορία των τουρκικών λαών ως τον 14^ο αιώνα.</p> <p>Πολιτική, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ιστορία των τουρκικών λαών μέχρι και την ίδρυση του Οθωμανικού Εμιράτου. Ειδικότερα θα εξετασθούν οι μεταλλαγές που γνώρισε ο όρος «Τούρκος» διαχρονικά, οι μηχανισμοί που οδήγησαν στο πέρασμα από την νομαδική ζωή στη μόνιμη εγκατάσταση, οι «Αυτοκρατορίες της στέππας», ο σταδιακός εξισλαμισμός των περισσότερων τουρκικών λαών, η πρόσληψη ιρανικών πολιτισμικών στοιχείων και οι επιπτώσεις από την διείσδυση τουρκικών φύλων στην πολιτική κονίστρα της Μέσης Ανατολής και της Νότιας Ασίας από τον 11^ο αιώνα. Ειδική μνεία τέλος θα γίνει στον σταδιακό εκτουρκισμό και εξισλαμισμό της Μικράς Ασίας (11^{ος}-14^{ος} αιώνας).</p> <p><i>Π. Κονόρτας, 3 ώρες</i></p>

**Π 111 Ιστορία της
Οθωμανικής
Αυτοκρατορίας**

**Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και
του πρώιμου Τουρκικού Κράτους (19^{ος} αι- 1946).**

Αρχικά θα γίνει σύντομη αναφορά στους οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτικούς θεσμούς της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας κατά την κλασική λεγόμενη περίοδο (13ος-16ος αι.) και θα εξετασθούν, επίσης εν συντομία, οι μηχανισμοί που οδήγησαν στην προϊούσα εξασθένηση της κεντρικής διοίκησης του οθωμανικού κράτους, καθώς και οι συνέπειές της. Στη συνέχεια θα αναλυθούν οι διαδικασίες που οδήγησαν στις προσπάθειες για εκδυτικισμό και εκσυγχρονισμό της αυτοκρατορίας και στις λεγόμενες Μεταρρυθμίσεις (Tanzimat), οι οποίες αγγίζουν όχι μόνο το νομικό πλαίσιο αλλά και την οθωμανική κοινωνία και την οικονομία. Κατά την ίδια περίοδο παρατηρείται και προϊούσα οικονομική και πολιτική εξάρτηση της Αυτοκρατορίας από τα χριστιανικά ευρωπαϊκά κράτη. Έμφαση θα δοθεί επίσης στο νομικό, κοινωνικό και οικονομικό καθεστώς των μη μουσουλμάνων Οθωμανών υπηκόων κατά την παραπάνω περίοδο (ιδιαίτερα στο σύστημα των εθνοθρησκευτικών κοινοτήτων (μιλλέτ) και ειδικότερα στο ορθόδοξο μιλλέτ), καθώς και στη γέννηση και διάδοση των εθνικιστικών κινήματων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, συμπεριλαμβανομένου και του τουρκικού εθνικισμού. Ο τουρκικός εθνικισμός, που διαδόθηκε ιδιαίτερα μέσα από τα γεγονότα της περιόδου 1920-1922, θα αποτελέσει την ιδεολογία στην οποία στηρίχθηκε το τουρκικό εθνικό κράτος και το οποίο θα διαδεχθεί ότι απέμεινε από την Οθωμανική Αυτοκρατορία το 1923. Τέλος θα εξετασθούν οι βασικές δομές του

	<p>τουρκικού κράτους και της τουρκικής κοινωνίας κατά την περίοδο 1923-1946 που καλείται «περίοδος του μονοκομματικού κράτους».</p> <p>Π. Κονόρτας, 3 ώρες.</p>
<p>Π 06 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Εισαγωγή στην κοινωνική ιστορία</p> <p>Πώς διαμορφώνεται η ζωή των απλών ανθρώπων; Πώς συγκροτείται και πώς μεταβάλλεται μέσα στον ιστορικό χρόνο η εμπειρία διάφορων κοινωνικών ομάδων, οι προσδοκίες και οι φόβοι τους; Μέσα από ποιες πρακτικές αναπτύσσουν τη σχέση τους με την εργασία, την εκπαίδευση, την πολιτική; Πώς συνδέονται οι δημόσιες και ιδιωτικές εκδηλώσεις τους με την ιστορική συγκυρία; Αυτά είναι ορισμένα από τα ερωτήματα που έθεσαν οι ιστορικοί καθώς μετατόπισαν το ενδιαφέρον τους από τους θεσμούς και τις πολιτικές αρχηγεσίες προς τις κοινωνικές ομάδες οι οποίες δεν ανήκαν στα ηγετικά στρώματα των κοινωνιών. Επρόκειτο για μία διαφορετική οπτική γωνία, ένα βλέμμα που θα αφηγούνταν την ιστορία «από τα κάτω». Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες τις βασικές θεματικές περιοχές και τις πηγές της κοινωνικής ιστορίας, να κατανοήσουν τους τρόπους με τους οποίους έχουν εξελιχθεί τα ιστοριογραφικά ερωτήματα στο πλαίσιο αυτής της οπτικής και να προσεγγίσουν κατηγορίες όπως «κοινωνική τάξη», «φύλο», «φυλή», μέσα από τις οποίες η κοινωνική ιστορία αναλύει τις περιοχές που μελετά.</p> <p>Στην πορεία του μαθήματος θα συζητηθούν ορισμένες βασικές συμβολές αφενός από το χώρο</p>

	<p>της διεθνούς ιστοριογραφίας, αφετέρου από το χώρο της νεώτερης και σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, ώστε να σχηματιστεί μια ευρύτερη εικόνα των εξελίξεων σε διεθνές επίπεδο και των τρόπων με τους οποίους η ελληνική ιστοριογραφία συνομιλεί μαζί τους.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία</p>	<p>Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967.</p> <p>Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών. Θα αναλυθούν οι πολιτικές δυνάμεις και οι μετεξελίξεις τους, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1936, η διενέργεια των μεταπολεμικών εκλογών, η αναζήτηση νέων κατευθύνσεων και αναπτυξιακών στρατηγικών στη μεταπολεμική εποχή, η επιρροή διεθνών ιδεολογικών τάσεων, η επιρροή του εμφυλίου πολέμου και η μετεμφυλιακή πραγματικότητα, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1967. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι συγκλίσεις και αποκλίσεις του ελληνικού πολιτικού συστήματος με τα αντίστοιχα δυτικοευρωπαϊκά της μεταπολεμικής εποχής, με έμφαση στη Γαλλία και την Ιταλία.</p> <p><i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες</i></p>

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Παρακολούθηση προαιρετικού ενισχυτικού φροντιστηρίου που συνδέεται με το περιεχόμενο του μαθήματος Π 25 Αρχαία Ιστορία.

Π. Ράπτου

Εαρινό εξάμηνο

Α) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων - Ώρες
Π 11 Αρχαία Ιστορία II	<p>Υστεροκλασικοί και ελληνιστικοί χρόνοι.</p> <p>Μέρος Α': Από την πτώση των τριάκοντα έως και τον θάνατο του Φιλίππου Β' (403/2 έως 336 π.Χ.).</p> <p>Μέρος Β': Εισαγωγή και επισκόπηση της περιόδου από τον Αλέξανδρο έως το τέλος του ελληνιστικού κόσμου ως πολιτικής οντότητας (336-30 π.Χ.).</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class).</p> <p>Σ. <i>Ανεζίρη</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Μ, 3 ώρες.</p> <p>Π. <i>Αθανασιάδη</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Ν-Ω, 3 ώρες</p> <p><i>Η παρακολούθηση του παράλληλου ενισχυτικού φροντιστηρίου της βοηθού Π. Ράπτου είναι απολύτως προαιρετική, η αντίστοιχη όμως επίδοση όσων το παρακολουθήσουν θα ληφθεί ενισχυτικά υπόψη στην τελική βαθμολογία.</i></p>
Π 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	<p>Επισκόπηση της Μεσαιωνικής Ιστορίας της Δύσεως (5ος-15ος αι.).</p> <p>Διδάσκεται σε κύκλους μαθημάτων στα οποία εξετάζονται θέματα σχετικά με τις πολιτικές και κοινωνικοοικονομικές δομές της Δυτικής</p>

Ευρώπης κατά το Μεσαίωνα (βαρβαρικές επιδρομές, φεουδαρχικό σύστημα, διαμάχη Παπικής Εκκλησίας-Αυτοκρατορίας, οργάνωση κρατών, ανάπτυξη πόλεων, σταυροφορίες, πνευματική ζωή, ύφεση του 14ου και ανάκαμψη του 15ου αιώνα).

Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class) με αναλυτικό διάγραμμα και βιβλιογραφία. Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint. Στους φοιτητές δίνεται η δυνατότητα της εκπόνησης εργασίας και της ιδιαίτερης άσκησης και καθοδήγησής τους.

Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Κ, 3 ώρες.

Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Λ-Ω, 3 ώρες

Π 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'

Ιστορία του βυζαντινού κράτους 1081-1453.

Οι πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις στην ανατολική ρωμαϊκή αυτοκρατορία κατά την υστεροβυζαντινή περίοδο, στο πλαίσιο των διεθνών σχέσεών της. Θα εξετασθούν τα κύρια γεγονότα και πρόσωπα, καθώς και κοινωνικο-οικονομικοί θεσμοί, με παράλληλο ιστορικό σχολιασμό επιλεγμένων κειμένων από τις αφηγηματικές, διπλωματικές κ. ά. πηγές της εποχής.

Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχειακού υλικού).

	<p>Το μάθημα υποστηρίζεται από αντίστοιχες ιστοσελίδες (e-class)</p> <p><i>Τ. Μανιάτη-Κοκκίνη</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Λ, 3 ώρες.</p> <p><i>Σ. Μεργιαλή-Σαχά</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Μ-Ω, 3 ώρες.</p>
<p>Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'</p>	<p>Εισαγωγή στην ιστορία της Ευρώπης κατά την περίοδο 1789-1989.</p> <p>Εξετάζονται οι σημαντικότερες πτυχές της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ιστορίας της Ευρώπης από τη Γαλλική Επανάσταση έως την κατάρρευση των καθεστώτων του «υπαρκτού σοσιαλισμού» στην Ανατολική Ευρώπη.</p> <p>Το μάθημα διεξάγεται με τη χρήση του προγράμματος PowerPoint και υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class).</p> <p><i>Κ. Ράπτης</i>, 3 ώρες</p>
<p>Π 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'</p>	<p>Η συγκρότηση του ελληνικού κράτους (1830-1923).</p> <p>Οι εξελίξεις τοποθετούνται στο διεθνές και περιφερειακό πλαίσιο.</p> <p><i>Κ. Γαρδίκας</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Α-Λ, 3 ώρες.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου</i>, για φοιτητές των οποίων τα επώνυμα αρχίζουν από Μ-Ω, 3 ώρες.</p>

Β) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Υποχρεωτικά

<p>Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'</p>	<p>Το μάθημα θα είναι αφιερωμένο στον 11ο-15ο αιώνα και θα περιλαμβάνει δύο βασικές ενότητες: Α) Οικονομία-κοινωνία και πολιτισμός. Η Εκκλησία και η θρησκευτική ζωή από την ίδρυση του Cluny (910) μέχρι το Μεγάλο Σχίσμα (1378). Η βασιλική εξουσία και η πολιτική κουλτούρα, με έμφαση στη διαμόρφωση των προϋποθέσεων που οδήγησαν στη συγκρότηση των ευρωπαϊκών κρατών. Β) Κρίσεις, λιμοί και ανασυγκροτήσεις. Προς την ίδρυση ενός νέου ουμανισμού: υλικές συνθήκες και πνευματικός πολιτισμός. Πόλεμος, πολιτική και κοινωνία.</p> <p><i>N. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'</p>	<p>Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.).</p> <p>Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class) και η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχειακού υλικού).</p> <p><i>K. Κωνσταντινίδου, Α-Κ, 3 ώρες.</i></p> <p><i>A. Παπαδία-Λάλα, Λ-Ω, 3 ώρες</i></p>

Επιλεγόμενα

Α. Επιλεγόμενα Σεμιναριακά⁴

ΣΙ 127 Αρχαία ιστορία	<p><i>Πολιτική και κοινωνία στην αρχαία Σπάρτη</i></p> <p>Θα εξεταστεί η διαμόρφωση και η εξέλιξη της πολιτειακής οργάνωσης και της κοινωνικής δομής της Αρχαίας Σπάρτης κατά τους αρχαϊκούς και κλασικούς χρόνους με βάση τις γραμματειακές πηγές. Για τη βαθμολογία θα συνυπολογισθούν η συμμετοχή στο σεμινάριο, η παρουσίαση επιμέρους θεμάτων και η παράδοση γραπτών εργασιών.</p> <p><i>Ν. Μπιργάλιας, 3 ώρες.</i></p>
ΣΙ 221 Αρχαία Ιστορία	<p>Πηγές για την Ιστορία του 4ου π.Χ. αι.</p> <p>Ανάγνωση και εμβάθυνση των πλέον σημαντικών φιλολογικών πηγών της ιστορίας του 4ου π.Χ. αι.: Ξενοφώντος Ελληνικά, βιβλία Γ' έως Η', Διοδώρου Σικελιώτου βιβλία ΙΒ' έως ΙΣΤ', Ξενοφώντος, Αγησίλαος και Πλουτάρχου, Βίος Αγησιλάου και Βίος Πελοπίδα, Πολυαίνου, Στρατηγήματα. Εξέταση επιγραφικών κειμένων και σύντομη επισκόπηση μεγάλων νομισματοκοπιών (Αθηνών, Βοιωτίας, Σικυώνος, Χαλκιδέων της Θράκης και Φιλίππου Β' της Μακεδονίας).</p> <p><i>Σ. Ψωμά, 3 ώρες</i></p>

⁴ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

<p>ΣΙ 222 Αρχαία Ιστορία</p>	<p>Γαληνού, <i>Περί αλυπησίας</i></p> <p>Ιστορική ανάγνωση του νεοανακαλυφθέντος <i>Περί αλυπησίας</i> του Γαληνού, και ένταξη του έργου στα κοινωνικά συμφραζόμενα της εποχής.</p> <p><i>Π. Αθανασιάδη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 223 Αρχαία Ιστορία</p>	<p>Υπέρβαση της πόλεως; Το φαινόμενο των συμπολιτειών στον αρχαίο ελληνικό κόσμο.</p> <p>Θέμα του νέου αυτού σεμιναριακού μαθήματος θα είναι η συστηματική εξέταση των παραδειγμάτων συμπολιτειακών κρατών (κυρίως Βοιωτών, Αιτωλών, Αχαιών αλλά και άλλων συναφών παραδειγμάτων) στην ελληνική αρχαιότητα.</p> <p><i>Κ. Μπουραζέλης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 89 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Δημόσιος και ιδιωτικός βίος στην Κωνσταντινούπολη της μέσης βυζαντινής εποχής.</p> <p>Ερευνάται και κρίνεται η προσωπική διαδρομή στο δημόσιο και ιδιωτικό βίο σημαντικών παραγόντων της πολιτικής ζωής της εποχής. Παράλληλα, ανιχνεύονται στοιχεία της καθημερινής ζωής και των συνθηκών των ανθρώπων της πόλης, έτσι ώστε να αναπλασθεί η εικόνα της καθημερινότητας σε ένα μεγάλο αστικό κέντρο της μεσαιωνικής Ευρώπης.</p> <p>Οι φοιτητές που θα επιλέξουν το μάθημα θα αναλάβουν εργασίες με βάση ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση βιβλιογραφία, καθώς και επιλεγμένα βυζαντινά κείμενα.</p>

	<i>Ε. Χρήστου, 3 ώρες.</i>
ΣΙ 75 Βυζαντινή Ιστορία	<p>Η βυζαντινή διπλωματία της Παλαιολόγειας εποχής (1261-1453)</p> <p>Η Παλαιολόγεια εποχή χαρακτηρίζεται από έντονη διπλωματική δραστηριότητα και υιοθέτηση δραστικών αλλαγών στον τρόπο διεξαγωγής της διπλωματίας. Ο ρόλος της διπλωματίας αυτήν την περίοδο αποδεικνύεται καίριος αλλά και αρκετά περίπλοκος καθώς η διπλωματική πρακτική που υιοθετήθηκε κάτω από το βάρος των περιστάσεων απέκλινε καταφανώς από τη βυζαντινή διπλωματική δεοντολογία.</p> <p>Στόχος του σεμιναρίου αυτού είναι η εξοικείωση των φοιτητών με χαρακτηριστικές πηγές της περιόδου, βυζαντινές και δυτικές, τη βασική για το θέμα βιβλιογραφία, ελληνική και ξενόγλωσση, καθώς και με τις μεθόδους και την τεχνική της επιστημονικής εργασίας.</p> <p><i>Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες</i></p>
ΣΙ 67 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	<p>Από τα κινήματα και τις εξεγέρσεις των Ελλήνων και άλλων χριστιανών υπηκόων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (15οαι.-αρχές 19ου) στην Ελληνική Επανάσταση του 1821.</p> <p>Κατά το σεμινάριο με αφετηρία τις θεωρίες του επαναστατικού φαινομένου, θα καταβληθεί προσπάθεια προσέγγισης των ποικίλων εξεγέρσεων, επαναστάσεων μέσα στο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο της οθωμανικής κυριαρχίας και των σχέσεων με τη Δύση.</p>

	<p>Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχειακού υλικού) και υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class).</p> <p><i>Όλγα Κατσιαρδή-Hering, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 60 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Κοινότητες κατά την οθωμανική κυριαρχία και στη διασπορά.</p> <p>Κατά το σεμινάριο με βάση κυρίως πηγές, αλλά και τη βοήθεια της βιβλιογραφίας και της μεθοδολογίας θα εξετασθεί η ποικιλία της κοινοτικής οργάνωσης στο χώρο και στο χρόνο εντός της οθωμανικής κυριαρχίας αλλά και στη διασπορά των Ελλήνων και άλλων λαών της Βαλκανικής στην Ιταλική Χερσόνησο, την Κεντρική Ευρώπη και τη Ρωσία.</p> <p><i>Όλγα Κατσιαρδή-Hering, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 219 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Ο ελεύθερος χρόνος στις βενετοκρατούμενες ελληνικές περιοχές (14ος – 18ος αι.)</p> <p>Θα εξεταστεί το ζήτημα του ελεύθερου χρόνου στις συγκεκριμένες περιοχές από τον 14ο έως τον 18ο αι. Θα τεθούν ζητήματα σχετικά με την ύπαρξη ή μη ελεύθερου χρόνου ως έννοιας και ως εμπειρίας κατά τον ύστερο μεσαίωνα και την πρόωγη νεότερη εποχή, την «ανακάλυψη» και την νοσηματοδότησή του, την κοινωνική του διάσταση, τον έλεγχο και τη διαχείρισή του από την εξουσία, την αμηχανία και τον προβληματισμό που προκαλεί στις Αρχές, την κανονικοποίησή του, τις διαφορετικές όψεις του</p>

	<p>και την εξέλιξή του στη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου.</p> <p><i>Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 102 Αρχειακές πηγές και έρευνα</p>	<p>Το σεμιναριακό αυτό μάθημα θα επικεντρωθεί στην αξιοποίηση των ιστορικών στοιχείων που προέρχονται από τα Ιστορικά Αρχεία. Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν, κατ' αρχάς, με την ανάγνωση πηγών, με την κατάταξη του ιστορικού υλικού και τη λειτουργία των Αρχείων. Σε δεύτερη φάση, θα εντρυφήσουν για 50 συνολικά ώρες (κατανεμημένες σε δύο συνεχείς εβδομάδες των πέντε εργασίμων ημερών εκάστη) σε Ιστορικά Αρχεία της Αθήνας, όπου, υπό την επίβλεψη της διδάσκουσας και των εκεί ιστορικών και αρχειονόμων, θα ασχοληθούν με ταξινομητικές αρχειακές εργασίες και με αρχειακή καταλογογράφηση. Στο τέλος θα προβούν στη συγγραφή σεμιναριακής εργασίας στη βάση του αρχειακού υλικού που διεξήλθαν.</p> <p><i>Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Εκπαίδευση, πολιτισμικές δράσεις και συγκρότηση ταυτοτήτων στον ελληνοβενετικό κόσμο (13ος-18ος αι.)</p> <p>Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες εντός και εκτός του υπό τους Βενετούς ελληνικού χώρου και το πολιτισμικό περιβάλλον θα εξεταστούν σε σύνδεση με τις πολιτικές κατευθύνσεις της Βενετίας και ως παράγοντες διαμόρφωσης αυτοπροσδιορισμών, ετερότητας και ιδεολογικών θέσεων στην κοινωνία της ελληνοβενετικής Ανατολής.</p>

	<p>Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint (προβολή διαγραμμάτων, εικόνων, χαρτών, αρχειακού υλικού).</p> <p><i>Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 216 Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία</p>	<p>Ιστορία του τύπου</p> <p>Εξετάζεται το πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό και τεχνολογικό πλαίσιο από τα corantos του 17ου έως τα ισχυρά συγκροτήματα του 20ού αιώνα.</p> <p><i>Κ. Γαρδίκια, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Εθνοτική συμβίωση και μειονότητες σε Ελλάδα και Βαλκάνια (19ος-20ός αι.).</p> <p>Το προπτυχιακό σεμινάριο εντάσσεται στη Νεώτερη Ελληνική Ιστορία.</p> <p>Το σεμιναριακό αυτό μάθημα θα εξετάσει τη μετάβαση από τη συμβίωση στον ίδιο αστικό και περιφερειακό χώρο ανάμεσα σε εθνοπολιτισμικές ομάδες στη συνύπαρξη μεταξύ γειτονικών εθνικών κρατών. Κατ' αρχήν θα προσδιοριστούν οι έννοιες εθνοτικότητα, εθνικισμός, έθνος και μειονότητα και θα επισημανθούν οι διαφορετικές τυπολογίες του εθνικισμού και οι φάσεις εξέλιξης του εθνικού κινήματος στην Ευρώπη και στα Βαλκάνια. Στη συνέχεια θα εξεταστούν η μειονοτική προστασία στην Ευρώπη από τον 16ο αιώνα μέχρι το Συνέδριο της Βιέννης (1815), οι οθωμανικές μεταρρυθμίσεις και οι Εθνικοί Κανονισμοί (1839-1876), το «μοντέλο» εθνοτικής συμβίωσης της Ανατολικής</p>

	<p>Ρωμυλίας (1878-85) και της αυτόνομης Κρητικής Πολιτείας (1898-1913), οι Συνθήκες Ειρήνης των Παρισίων και το σύστημα μειονοτικής προστασίας της Κοινωνίας των Εθνών, η «κοινωνική ληστεία» και η μεταχείριση των σλαβοφώνων στην Ελλάδα και το εθνικό μοντέλο της σοσιαλιστικής Γιουγκοσλαβίας.</p> <p>Η συμμετοχή στο σεμινάριο και η παρουσίαση επιμέρους θεμάτων θα συνυπολογισθούν, με γραπτές εξετάσεις και (ασφαλώς) την παράδοση γραπτών εργασιών, στη βαθμολόγηση των φοιτητών.</p> <p><i>Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 136 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Η συζήτηση για την εθνική ταυτότητα στην ελληνική ιστοριογραφία. Ο Μεσοπόλεμος</p> <p>Στόχος του σεμιναρίου είναι να αναδείξει πτυχές της συζήτησης για την εθνική ταυτότητα στην ελληνική ιστοριογραφία, τους όρους συγκρότησης, οριοθέτησής και επαναπροσδιορισμού της. Αρχικά θα μελετηθεί η έννοια της εθνικής ταυτότητας, και η συζήτηση γύρω από τη συμβολή της ιστορίας στη συγκρότησή της, όπως έχει αποτυπωθεί τα τελευταία χρόνια στη διεθνή βιβλιογραφία. Στη συνέχεια θα επιχειρηθεί η μελέτη της ελληνικής περίπτωσης με έμφαση στις συζητήσεις αναφορικά με την ενσωμάτωση συγκεκριμένων ιστορικών περιόδων στο εθνικό αφήγημα. Θα μελετηθεί ιδιαίτερα η περίοδος του Μεσοπολέμου, περίοδος πλούσια σε ιστοριογραφικές συζητήσεις αναφορικά με την εθνική ταυτότητα, στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης</p>

	<p>των Νέων Χωρών και των συνεπειών της Μικρασιατική Καταστροφής.</p> <p>Οι φοιτητές που θα επιλέξουν το σεμινάριο, θα αναλάβουν γραπτή εργασία. Για τη βαθμολογία θα συνυπολογισθούν η συμμετοχή στο μάθημα, η προφορική ανάπτυξη του θέματος της εργασίας και η γραπτή εργασία.</p> <p><i>Ε. Καραμανωλάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 01 Μεθοδολογικά Προβλήματα της Ιστορίας</p>	<p>Η ιστορία της Ευρωπαϊκής Ιστοριογραφίας</p> <p>Το μάθημα αυτό θέλει να εξοικειώσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες όχι μόνο με την ιστορία της ιστοριογραφίας του 19ου και του 20ού αιώνα, αλλά και με μερικούς από τους πιο σημαντικούς ιστορικούς και τα έργα τους.</p> <p>Θα διαβάσουμε επομένως ιστορικά βιβλία και θα συζητήσουμε πάνω σ' αυτά και στους συγγραφείς τους.</p> <p><i>Α. Λιάκος, 3 ώρες</i></p>

B. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά	
<p>Π 89 Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική</p>	<p>Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική.</p> <p>Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τις μεθόδους προσέγγισης και μελέτης των επιγραφών: βιβλιογραφικά εργαλεία (στις βιβλιοθήκες και στο Διαδίκτυο), αποτύπωση και μεταγραφή επιγραφικών κειμένων, χρονολόγηση και συμπλήρωση</p>

	<p>επιγραφών, αρχαϊκά αλφάβητα. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας.</p> <p>Χρησιμοποιείται power point και γίνονται ασκήσεις μεταγραφής, χρονολόγησης και συμπλήρωσης επιγραφών. Προβλέπονται επίσης επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο.</p> <p>Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class).</p> <p>Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες</p>
<p>Π 96 Αρχαία Ιστορία</p>	<p>Πολιτική και κοινωνία: Το αθηναϊκό μοντέλο</p> <p>Στο μάθημα θα εξεταστεί η ιστορική πορεία της αρχαίας Αθήνας από τον Δράκοντα έως τον Ανταλκίδα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί, κυρίως μέσα από τις γραμματειακές πηγές, στην εξέλιξη της πολιτικής και κοινωνικής της δομής καθώς και στα ιστορικά γεγονότα που επηρέασαν την διαμόρφωσή της.</p> <p>Ν. Μπιργάλιας, 3 ώρες.</p>
<p>Π 93 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Θεματικές προσεγγίσεις στη Βυζαντινή Ιστορία (7ος-12ος αι.)</p> <p>Προσέγγιση και ανάλυση ορισμένων παραμέτρων της ιστορίας του Βυζαντίου, που αναδεικνύουν ιδιαίτερα τον χαρακτήρα του και τον ρόλο που διαδραμάτισε στον μεσαιωνικό</p>

κόσμο. Τέτοιες παράμετροι είναι η πολιτική ιδεολογία και ο ρόλος της στην άσκηση της εξωτερικής πολιτικής, ο τρόπος λειτουργίας και οι στόχοι της διπλωματίας, οι αντιλήψεις για την ειρήνη και τον πόλεμο και ο βαθμός και οι τρόποι εφαρμογής τους, η εκπαίδευση, η κοινωνία και η οργάνωση των πόλεων. Οι σχέσεις με ορισμένους από τους λαούς με τους οποίους ήλθε σε στενότερη συνάφεια θα αναλυθούν επίσης, εφόσον διαφωτίζουν τον χαρακτήρα και τον ρόλο του Βυζαντίου. Η θεωρητική ανάπτυξη των θεμάτων τεκμηριώνεται με τον ιστορικό σχολιασμό επιλεγμένων κειμένων από τις πηγές της περιόδου. Για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας (με διαγράμματα, χάρτες, εικόνες κλπ.) χρησιμοποιείται πρόγραμμα PowerPoint.

Αθηνά Κόλια-Δερμιτζάκη 3 ώρες

Π 213 Βυζαντινή Ιστορία

Η γυναίκα στο Βυζάντιο.

Ο ρόλος της γυναίκας στην πολιτική και κοινωνική ιστορία του Βυζαντίου, ιδιαίτερα κατά τη μέση εποχή. Η άσκηση εξουσίας από γυναίκες, η νομική θέση της γυναίκας σε σχέση με την κοινωνική πρακτική, η γυναίκα στην οικογένεια, στην κοινωνική και οικονομική ζωή της αυτοκρατορίας. Ιστορικός σχολιασμός επιλεγμένων αποσπασμάτων κειμενικών πηγών.

Κατά τη διδασκαλία γίνεται χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Κ. Νικολάου, 3 ώρες

<p>Π 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II</p>	<p>Προπαγανδιστικές στρατηγικές, πολιτικός λόγος και συγκρότηση ταυτοτήτων στην Ευρώπη της Μεταρρύθμισης.</p> <p>Ενότητα 1η: Ανάλυση της οπτικοποιημένης λουθηρανικής προπαγάνδας στο γερμανικό χώρο. Η καθολική αντι-προπαγάνδα.</p> <p>Ενότητα 2η: Η προπαγανδιστική αντιπαράθεση στους γαλλικούς θρησκευτικούς πολέμους (1562-1598). Η μετάβαση από τον θρησκευτικό στον πολιτικό λόγο, στην καλβινιστική προπαγάνδα. Η προπαγανδιστική στρατηγική της ακραίας καθολικής Λίγκας (1585-1594).</p> <p>Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint και υποστηρίζεται από ιστοσελίδα (e-class).</p> <p><i>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 84 Ιστορία Μεταπολεμικού κόσμου II</p>	<p>Ιστορία του μεταπολεμικού κόσμου.</p> <p>Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων, με άξονα την ανάλυση τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.</p> <p><i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 113 Μεθοδολογικά Προβλήματα της Ιστορίας</p>	<p>Η συγκρότηση της ιστορικής επιστήμης στην Ελλάδα (19ος-20ός αιώνας).</p> <p>Στο μάθημα επιχειρείται η μελέτη των διαδικασιών συγκρότησης και ανάπτυξης της</p>

ιστορικής επιστήμης στην Ελλάδα στο πλαίσιο των πολιτικών και κοινωνικών συγκυριών και συγκριτικά με την ευρωπαϊκή εμπειρία: Η κυριαρχία και παρακμή της γενικής ιστορίας. Η ανάπτυξη του ιστορικού ενδιαφέροντος. Η Μεγάλη Ιδέα και οι ιστορικοί προσδιορισμοί της. Ο Σπ. Ζαμπέλιος και το ελληνοχριστιανικό παρελθόν. Το σχήμα του Κ.Δ. Παπαρηγόπουλου για μια ενιαία και συνεχή εθνική ιστορία. Η ενσωμάτωση της μακεδονικής και βυζαντινής περιόδου. Ο Σπ. Λάμπρος και η συγκρότηση επιστημονικής ιστορίας. Η στροφή προς το Βυζάντιο και την νεοελληνική ιστορία. Ο Γ. Κορδάτος και η εμφάνιση των κομμουνιστικών ιδεών στην ιστορία. Η ανάπτυξη της μαρξιστικής ιστοριογραφίας έως και την ιστορική σύνθεση του Ν. Σβορώνου. Η μελέτη του νεοελληνικού διαφωτισμού και ο Κ. Θ. Δημαράς.

Ε. Καραμανωλάκης, 3 ώρες

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Παρακολούθηση προαιρετικού ενισχυτικού φροντιστηρίου που συνδέεται με το περιεχόμενο του μαθήματος Π 11 Αρχαία Ιστορία.

Π. Ράπτου

2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Α) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων – Ώρες
ΙΑ 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	<p>Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας: ορισμοί, αρχές, μέθοδοι και πρακτικές.</p> <p>Εξετάζονται οι κυριότεροι τρόποι εντοπισμού, αποκάλυψης, χρονολόγησης και μελέτης των αρχαιολογικών καταλοίπων. Επίσης συζητώνται στοιχεία αρχαιολογικής δεοντολογίας και διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και ζητήματα όπως η σημασία της αρχαιολογίας και η αξία της μελέτης του παρελθόντος για το παρόν και το μέλλον των σύγχρονων κοινωνιών. Για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω παρουσιάζονται μελέτες περιπτώσεων από την αρχαιολογική έρευνα του ελληνικού (και όχι μόνο) χώρου.</p> <p>Σημειώσεις, παρουσιάσεις και βιβλιογραφία είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος στην διαδικτυακή πλατφόρμα η-Τάξη (http://eclass.uoa.gr, κωδικός μαθήματος ARCH284).</p> <p>Προαιρετικές επισκέψεις σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους.</p> <p><i>Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες</i></p>

**ΙΑ 11 Κλασική
Αρχαιολογία Α'**

Εισαγωγή στην Αρχαιολογία και Επισκόπηση των πρώιμων και αρχαϊκών χρόνων (περ. 1050-480 π.Χ.).

Εισαγωγή στην επιστήμη της Αρχαιολογίας και συνοπτική επισκόπηση της περιόδου 1050-480 π.Χ. σύμφωνα με τα αρχαιολογικά δεδομένα. Αρχιτεκτονική, γλυπτική, μεταλλοτεχνία και κεραμική-αγγειογραφία. Ανάλυση των βασικών προβλημάτων της έρευνας.

Ε. Σημαντώνη-Μπουρνιά, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Α-Ι).

Λ. Παλαιοκρασσά-Κόπιτσα, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Κ-Μ).

Χ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Ν-Ω).

**ΙΑ 13 Βυζαντινή
Αρχαιολογία Α'**

Γνωριμία με τον κλάδο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας:

Από την ιστορία της Χριστιανικής τέχνης του 19ου αι. στις διεπιστημονικές προσεγγίσεις του 21ου αι.

Μελέτη της κοσμικής και εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής, της μνημειακής ζωγραφικής και της μικροτεχνίας της πρωτοβυζαντινής περιόδου (4ος – 7ος αι. μ.Χ.). (η-Τάξη: Arch272).

Π. Πετρίδης, 3 ώρες

**ΙΑ 15 Ιστορία
της Τέχνης Α'**

**Η τέχνη της Αναγέννησης και του
Μανιερισμού**

Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική. Μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα, τοπικές σχολές, δημιουργοί.

Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες

Β) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

**ΙΑ 43 Εμβάθυνση
στην Αρχαιολογία**

Α1. Μνημειακή τοπογραφία και αρχιτεκτονική της Μυκηναϊκής Ελλάδας.

Εισαγωγή στο Μυκηναϊκό πολιτισμό με σύντομη προσέγγιση στις κυριότερες εκφάνσεις του στην οικονομία και την κοινωνική κατάσταση. Εξέταση, κατά περιοχές, των σημαντικότερων μνημείων: Ανακτορικά συγκροτήματα / ακροπόλεις, οικιστικά κατάλοιπα, τάφοι / νεκροταφεία.

Στην ιστοσελίδα του μαθήματος (eclass.uoa.gr) έχουν αναρτηθεί οι σημειώσεις για τους φοιτητές και εικόνες. Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται με τη χρήση της νέας τεχνολογίας. Εκδρομή στις Μυκήνες, την Τίρυνθα, τη Μιδέα και το Ναύπλιο, καθώς και στη Θήβα, τον Ορχομενό και τον Γλα.

Π. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, 3 ώρες

Α2. Θεωρία της αρχαιολογικής επιστήμης:

Κύρια ρεύματα και σχολές

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις κυριότερες κατευθύνσεις της αρχαιολογικής σκέψης, όπως η Ιστορία του Πολιτισμού, η Νέα ή Διαδικαστική Αρχαιολογία και η Μεταδικαστική Αρχαιολογία. Στόχος του μαθήματος είναι η κριτική μελέτη του θεωρητικού πλαισίου, μέσα στο οποίο εγγράφεται κάθε είδος αρχαιολογικής έρευνας. Η πραγμάτευση θεωρητικών ζητημάτων στηρίζεται σε ενδεικτικά παραδείγματα από το προϊστορικό Αιγαίο.

Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των νέων τεχνολογιών (ψηφιακό εποπτικό υλικό, η-τάξη), διεξαγωγή συζήτησης επάνω σε ενδεικτικά θέματα της θεωρίας της αρχαιολογίας και επίσκεψη στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες

Β. Η τέχνη του 4ου αι. π.Χ. και των πρώιμων ελληνιστικών χρόνων.

Επισκόπηση της γλυπτικής και της μεγάλης ζωγραφικής της περιόδου 380-280 π.Χ. Κατά την περίοδο αυτή παρατηρείται άνθηση της αρχαίας γλυπτικής στην Αθήνα (Πραξιτέλης) και τη Σικυώνα (Λύσιππος) καθώς και διάδοση της ελληνικής τέχνης στις δυτικές σατραπείες της περσικής αυτοκρατορίας με αποτέλεσμα τους μνημειώδεις τάφους της Αλικαρνασσού (Μαυσωλείο) και της Ξάνθου. Οι πρόσφατες ανασκαφές των Μακεδονικών τάφων της Πέλλας, της Βεργίνας και των Λευκαδίων αποκάλυψαν εξαιρετικά δείγματα μνημειώδους ζωγραφικής που είναι σύγχρονα με τη χρυσή εποχή της αρχαίας ζωγραφικής, όπως

τη γνωρίζουμε από τις αρχαίες πηγές.

Ολγα Παλαγγιά, 3 ώρες

Γ. Φορητές εικόνες, εικονογραφημένα χειρόγραφα και μικροτεχνία κατά την Παλαιοχριστιανική και Βυζαντινή περίοδο.

Επισκόπηση γλυπτικής και μικρογλυπτικής, κεραμικής, υαλουργίας, νομισματικής, μεταλλοτεχνίας, αργυροχοίας, σμάλτων και υφασμάτων, καθώς επίσης ζωγραφικής φορητών εικόνων. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στους εικονογραφικούς κύκλους ιστορημένων χειρογράφων.

Σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία με τις διάφορες εκφάνσεις της βυζαντινής τέχνης σε ποικιλία αντικειμένων. Θα αξιοποιηθούν οι γνώσεις που έχουν αποκτηθεί από τη μελέτη της μνημειακής ζωγραφικής (ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'), ώστε να διερευνηθεί η διάχυση των εικονογραφικών θεμάτων σε ποικίλα υλικά, καθώς και η επιλογή τους και η κατάταξή τους σε θεματικές ενότητες. Η γνωριμία με τα αντικείμενα θα γίνει σε Μουσεία και συλλογές βυζαντινών χειρογράφων.

Β. Κέπετζη, 3 ώρες

ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία

Α. Νεολιθικές κοινωνίες

Η Νεολιθική εποχή αρχίζει κατά την 10η χιλιετία π.Χ. με τη βελτίωση των κλιματολογικών συνθηκών και χαρακτηρίζεται από την εξημέρωση των φυτών και των ζώων και την μόνιμη εγκατάσταση. Στο μάθημα αναλύονται τα συ-

στατικά στοιχεία του Νεολιθικού πολιτισμού, όπως αυτά εμφανίστηκαν στην Εγγύς Ανατολή, οι μηχανισμοί της διάδοσης τους στην Ελλάδα και τη Βαλκανική χερσόνησο καθώς και το ευρύτερο φαινόμενο της Νεολιθικοποίησης. Στόχος μας είναι η μελέτη της οργάνωσης και λειτουργίας των αγρο-κτηνοτροφικών νεολιθικών κοινωνιών όσον αφορά τον υλικό πολιτισμό (οικονομία, τεχνολογία κλπ), αλλά και τα ιδεολογικά συστήματα της εποχής.

Το μάθημα εμπλουτίζεται με εκπαιδευτική εκδρομή και επισκέψεις σε μουσεία.

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Α-Μ.

Β. Ο Νεολιθικός Πολιτισμός και το Περιβάλλον

Αντικείμενο των παραδόσεων είναι η ανασύνθεση του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτισμού κατά την Νεολιθική περίοδο με στόχο τη διερεύνηση των κατάλληλων συνθηκών για την απαρχή της Νεολιθικοποίησης. Παρουσιάζεται ο υλικός πολιτισμός της Νεολιθικής Περιόδου. Αναφέρονται εισαγωγικά θεωρητικά ζητήματα, τα οποία σχετίζονται με την διεπιστημονική μεθοδολογία και τη χρονολόγηση, την εμφάνιση και την διάδοση του νεολιθικού φαινομένου στον Παλαιό και στον Νέο Κόσμο (Ευρώπη, Αφρική και Ασία), με έμφαση στις περιβαλλοντικές συνθήκες που επηρέασαν την πολιτισμική πορεία και εξέλιξη. Αναδεικνύεται η στενή σχέση περιβάλλοντος και Νεολιθικού πολιτισμού με αναφορά στην εξημέρωση φυτών και ζώων, στην

	<p>εκμετάλλευση φυσικών πόρων και γενικότερα στην αλληλεπίδραση ανθρώπου-φύσης (κυνήγι, αλιεία, συλλογή πρώτων υλών κλπ).</p> <p>Το μάθημα εμπλουτίζεται με επισκέψεις σε εργαστήρια και μουσεία.</p> <p>Λ. Καραλή, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Ν-Ω).</p>
<p>ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p>	<p>Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p> <p>Αντικείμενο της παράδοσης θα αποτελέσει η επισκόπηση της ιστορίας και αρχαιολογίας της Εγγύς Ανατολής κατά την 2η και πρώιμη 1η χιλιετία π.Χ. Θα δοθεί έμφαση στην Ανατολία (Χεττιτική αυτοκρατορία, Φρυγία, Λυδία), την Συρο-παλαιστίνη (Υστεροχεττιτικά και Αραμαϊκά βασίλεια, Ισραήλ / Φιλισταίοι, Χαναανίτες / Φοίνικες, Ασσυριακή εξάπλωση) και την Αίγυπτο (Νέο Βασίλειο, 3^η Ενδιάμεση Περίοδος). Ιδιαίτερες αναφορές θα γίνουν στα κείμενα της Ανατολής που αναφέρονται στο Αιγαίο (Ahhijawa, Keftiu, Tanaja).</p> <p>Για βιβλιογραφία, εικόνες και τις σημειώσεις του μαθήματος: http://eclass.uoa.gr (ARCH192).</p> <p>Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 108 Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων</p>	<p>Εισαγωγή στην Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέλιξη της τέχνης των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων από τον Αύγουστο, το 30 π.Χ., όταν τυπικά</p>

τελειώνει η Ελληνιστική Εποχή, μέχρι και τον Μ. Κωνσταντίνο. Εξετάζονται επίσης οι αρχές της τέχνης της περιόδου, τόσο στον ιταλικό χώρο (Ετρούσκοι, Δημοκρατική / «Ρεπουμπλικανική» Ρώμη) όσο και στην ελληνιστική Ανατολή, καθώς και η Ύστερη Αρχαιότητα, η μετάβαση δηλαδή στο χριστιανικό κόσμο. Παράλληλα, μελετώνται τα ιστορικά και κοινωνικό-πολιτικά δεδομένα για την πληρέστερη κατανόηση των καλλιτεχνικών μορφών. Έμφαση δίνεται στην αρχιτεκτονική και τη γλυπτική – ιδίως στο πορτραίτο και τις σαρκοφάγους -, και κατά δεύτερο λόγο στη ζωγραφική / ψηφιδωτά και την κεραμική.

Βιβλιογραφία, παρουσιάσεις και κείμενα (για θέματα που δεν περιλαμβάνονται στο προσφερόμενο εγχειρίδιο) αναρτώνται στην ιστοσελίδα του μαθήματος στην η-τάξη (<http://eclass.uoa.gr/courses/ARCH 274>).

Επίσκεψη στη Ρωμαϊκή Συλλογή του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου.

Προϋπόθεση για την κατανόηση του μαθήματος αποτελεί η επιτυχής περάτωση του ΙΑ 12: Κλασική Αρχαιολογίας Β'.

Στ. Κατάκης, 3 ώρες

ΙΑ 44
Μεταβυζαντινή
Αρχαιολογία

Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία

Επισκόπηση της αρχαιολογίας και τέχνης της περιόδου από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης μέχρι τις αρχές του 19ου αιώνα, μέσα από τα μνημεία και τα φορητά αντικείμενα τέχνης του ελλαδικού χώρου κυρίως, αλλά και των μεγάλων

κέντρων του Ελληνισμού της εποχής.

Εξετάζονται πόλεις και οικισμοί των περιοχών υπό λατινική και οθωμανική κυριαρχία, η αρχιτεκτονική, η ζωγραφική (τοιχογραφίες, φορητές εικόνες, μικρογραφίες χειρογράφων), με έμφαση στις μεγάλες ζωγραφικές τάσεις του 16^{ου} αιώνα, τα σημαντικότερα μνημεία και τους κύριους εκπροσώπους. Εξετάζονται επίσης η λιθογλυπτική, η ξυλογλυπτική και άλλες μορφές τέχνης, όπως αργυροχοΐα, κεντητική, κεραμική.

Στόχος του μαθήματος είναι να παράσχει μια συνολική εικόνα της τέχνης της μεταβυζαντινής περιόδου στην Ελλάδα, ενταγμένης στο ιστορικό, κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο της εποχής.

Επιπλέον επισκέψεις σε μουσεία και συλλογές των Αθηνών, μεταβυζαντινά μνημεία της Αττικής και, ει δυνατόν, της Πελοποννήσου.

Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, 3 ώρες

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

Α. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ⁵

ΣΑ 110
Περιβαλλοντική

Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Εργαστηριακές
Πρακτικές της Γεωαρχαιολογίας

⁵ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

Κατά τη διάρκεια των ανασκαφικών εργασιών τα ευρήματα ανευρίσκονται συνήθως θαμμένα στη γη. Αντικείμενο της Γεωαρχαιολογίας αποτελεί η μελέτη των ιζημάτων, των πετρωμάτων, του εδάφους, καθώς και άλλων γεωμορφολογικών παραγόντων, οι οποίοι συμβάλλουν στη διαμόρφωση της στρωματογραφίας, στην κατανόηση των συνθηκών σχηματισμού των αρχαιολογικών αποθέσεων, στα στάδια διάβρωσης οργανικών και ανόργανων ευρημάτων, στην προέλευση των πρώτων υλών και γενικότερα στην ταφονομία.

Στο μάθημα αυτό γίνεται προσπάθεια να απαντηθούν ερωτήματα ζωτικής σημασίας, τα οποία απασχολούν άμεσα τον αρχαιολόγο, ο οποίος με τη βοήθεια ορισμένων βασικών εξειδικευμένων γεωλογικών γνώσεων επιχειρεί να κατανοήσει τους παράγοντες που επηρεάζουν την ανασκαφή και στη συνέχεια την ερμηνεία της. Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες και με πρακτική άσκηση στο Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας και στο πεδίο.

Το μάθημα είναι συνέχεια του πιλοτικού ενισχυμένου μαθήματος στα πλαίσια του αναμορφωμένου Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, ΕΠΕΑΕΚ, και γίνεται σε συνεργασία με τον καθηγητή Γεωλογίας κο Γ. Φερεντίνο και άλλα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών

	<p>Α. Καραλή, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 116 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Μινωική θρησκεία</p> <p>Οι απαρχές της μινωικής θρησκείας. Το μινωικό «πάνθεον». Προανακτορικά ιερά. Η λατρεία κατά την Παλαιονανακτορική περίοδο. Θρησκευτικές αντιλήψεις και πρακτικές κατά την εποχή των νέων ανακτόρων. Τόποι λατρείας, εντός και εκτός των οικιστικών εγκαταστάσεων. Τελετουργίες, θρησκευτικά σύμβολα και λατρευτικός εξοπλισμός. Η θρησκεία στην Κρήτη της Μετανακτορικής περιόδου. Διάδοση, επιδράσεις και επιβιώσεις.</p> <p>Αξιολόγηση με γραπτή εργασία, της οποίας θα προηγηθεί υποχρεωτική προφορική παρουσίαση. Θα δοθεί βασική βιβλιογραφία.</p> <p>Ελ. Πλάτων, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 70 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Η Μέση Εποχή του Χαλκού στην Ηπειρωτική Ελλάδα και η γένεση του Μυκηναϊκού κόσμου</p> <p>Κατανομή οικισμών. Οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική. Ταφικά έθιμα. Κεραμική. Οικονομία και κοινωνία.</p> <p>Σεμινάριο με υποχρεωτικές εργασίες.</p> <p>Αφρ. Χασιακού – Αργυράκη, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 13 Αρχαιολογία Ανατολικών Πολιτισμών</p>	<p>Ταφικά έθιμα και οι αντιλήψεις για τον Κάτω Κόσμο στην ανατολική Μεσόγειο κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού και την Πρώιμη</p>

Εποχή του Σιδήρου.

Αντικείμενο του σεμιναρίου θα αποτελέσει η μελέτη των ταφικών εθίμων στην ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου (Ανατολία, Συροπαλαιστίνη, Αίγυπτος). Οι αρχαιολογικές μαρτυρίες θα συνδεθούν με διαθέσιμα κείμενα από την Εγγύς Ανατολή, συμπεριλαμβανομένης και της Μεσοποταμίας, που μας επιτρέπουν να ανασυνθέσουμε τις αντιλήψεις που είχαν οι άνθρωποι εκείνης της εποχής σχετικά με τον Κάτω Κόσμο και την μεταθανάτια ύπαρξη.

Για βιβλιογραφία, εικόνες και τις σημειώσεις του μαθήματος: <http://eclass.uoa.gr/courses/ARCH351>.

Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες

ΣΑ 79 Κλασική Αρχαιολογία

Αναθήματα στα ελληνικά ιερά κατά την αρχαιότητα

Το σεμινάριο εξετάζει τα αναθήματα στα αρχαία ελληνικά ιερά κατά εποχές. Θα εξεταστεί η μορφή και το είδος των αναθημάτων στους διάφορους θεούς και θα διερευνηθεί ο σκοπός της ανάθεσής τους, η θέση τους στα ιερά, καθώς και οι σχετικές εικονογραφικές και επιγραφικές μαρτυρίες. Τα θέματα που θα διερευνηθούν αφορούν επίσης σε πτυχές της λατρείας, στη σχέση του αναθέτη με το θείο, στην κοινωνική θέση των αναθετών και στις κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες που επικρατούσαν την εποχή της ανάθεσης.

Σεμινάριο με υποχρεωτική εκπόνηση εργασίας (προφορικά και γραπτά), συνοδευόμενο από επι-

	<p>σκέψεις σε αρχαιολογικά Μουσεία και ιερά. <i>Α. Παλαιοκρασσά-Κόπιτσα, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Η Αθηναϊκή αρχιτεκτονική της ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής.</p> <p>Καταγραφή λιθοσωρών της Ρωμαϊκής Αγοράς (συνεργασία με Α' ΕΠΚΑ).</p> <p>Υποχρεωτική γραπτή εργασία.</p> <p><i>Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 140 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Βυζαντινή κεραμική</p> <p>Μελέτη των κεραμικών τεχνέργων, της τεχνολογίας κατασκευής τους, της οργάνωσης των εργαστηρίων και της διακίνησης της βυζαντινής κεραμικής με έμφαση στις μεσογειακές παραγωγές της πρωτοβυζαντινής περιόδου. Θα διερευνηθούν επίσης η ιστορική, οικονομική και η κοινωνική διάσταση της κεραμικής.</p> <p>Σεμινάριο με υποχρεωτική παρακολούθηση και εργασίες.</p> <p><i>Π. Πετρίδης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 141 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Δυτικές επιδράσεις στην υστεροβυζαντινή και τη μεταβυζαντινή ζωγραφική.</p> <p>Θα μελετηθεί το ζήτημα των δυτικών επιδράσεων στην εντοίχια ζωγραφική, τη ζωγραφική φορητών εικόνων και την εικονογράφηση χειρόγραφων κωδίκων κατά την υστεροβυζαντινή και</p>

τη μεταβυζαντινή περίοδο σε διάφορες περιοχές του ελληνικού χώρου και εκτός αυτού. Θα διερευνηθούν οι διάυλοι επαφής των Ελλήνων ζωγράφων με τα ρεύματα της Δύσης από τον ύστερο Μεσαίωνα μέχρι την εποχή του Μπαρόκ, το εκάστοτε ιστορικό πλαίσιο, θέματα εικονογραφίας, τεχνοτροπίας, χορηγίας και οι προκύπτοντες νέοι τρόποι έκφρασης στην παραγωγή τους.

Σεμινάριο με υποχρεωτικές εργασίες και επισκέψεις σε μουσεία και συλλογές

Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, 3 ώρες.

Β. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

ΙΑ 74 Προϊστορική Αρχαιολογία

Η Προϊστορία της Κύπρου.

Εξετάζεται συνοπτικά η ανάπτυξη των πρώιμων κοινωνιών στο νησί, δηλ. της νεολιθικής και χαλκολιθικής περιόδου, ενώ παράλληλα επιχειρείται η σύνδεση της τελευταίας με τις εξελίξεις της Εποχής του Χαλκού. Μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στα κοινωνικά φαινόμενα που χαρακτηρίζουν την Πρώιμη, Μέση και Ύστερη Χαλκοκρατία. Αναλύονται ζητήματα χωροοργάνωσης, παραγωγικών διαδικασιών και θεσμικών μεταβολών (διοίκηση, οικονομία, θρησκεία) στη διάρκεια της μακράς αυτής περιόδου, μέσα από τη μελέτη των υλικών καταλοίπων. Η πολιτισμική φυσιογνωμία του νησιού εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των σημαντικών εξελίξεων που έλαβαν χώρα στην ανατολική Μεσόγειο κατά

	<p>την εποχή αυτή.</p> <p>Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες. Επίσης, το μάθημα συμπληρώνεται με επισκέψεις σε μουσειακές συλλογές κυπριακών αρχαιοτήτων στην Αθήνα.</p> <p><i>Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 203 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Μέθοδοι, Υλικά, Τεχνικές</p> <p>Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών σε θέματα που θεωρούνται δεδομένα και γνωστά γι' αυτούς, αλλά συχνά δεν είναι. Θα συζητηθούν θεωρητικά ζητήματα δεοντολογίας και μεθοδολογίας της επιστημονικής έρευνας και πρακτικοί τρόποι καταγραφής και μελέτης του αρχαιολογικού υλικού με στόχο τη δημοσίευση ή την εκπόνηση επιστημονικών εργασιών. Επίσης, θα συζητηθούν θέματα ορολογίας και μετάφρασης. Θα γίνει αναφορά σε υλικά και τις τεχνικές της επεξεργασίας τους, στη χρήση και τη διακίνησή τους στο προϊστορικό Αιγαίο, με έμφαση στην κεραμική.</p> <p>Προαιρετικές εργασίες.</p> <p><i>Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 73 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Μυκηναϊκή Μικροτεχνία</p> <p>Επισκόπηση των σημαντικότερων δημιουργημάτων α) χρυσοχοΐας - αργυροχοΐας, β) σφραγιδογλυφίας, γ) ελεφαντουργίας και δ) εκ τεχνητών υλών (φαγεντιανής και υαλόμαζας) της</p>

Ύστερης Εποχής του Χαλκού. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην ακμή της Μυκηναϊκής περιόδου στο Αιγαίο (1400-1100 π.Χ.). Ανάλυση υλικού, τυπολογία, ερμηνεία.

Εργασίες προαιρετικές. Επισκέψεις στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Α. Παπαδημητρίου-Γραμμένου, 3 ώρες

ΙΑ 100
Προϊστορική
Αρχαιολογία

Αρχαιολογία του τοπίου: θεωρητικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις

Αντικείμενο του μαθήματος είναι αφενός η παρουσίαση των κυριοτέρων εννοιών και μεθόδων που συγκροτούν το ερευνητικό πεδίο της λεγόμενης “αρχαιολογίας του τοπίου” και αφετέρου η συμβολή του πεδίου αυτού στην κατανόηση της Προϊστορίας του Αιγαίου. Το μάθημα χωρίζεται σε τρεις θεματικούς κύκλους.

Ο πρώτος κύκλος εστιάζει στον ορισμό της έννοιας του τοπίου και στις επιμέρους θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις: παραδοσιακή εικονογραφία, διαδικαστική έρευνα επιφανείας, μεταδιαδικαστικές και γνωσιαρχικές ερμηνευτικές μέθοδοι, Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφόρησης και ανασύνθεση τοπίου. Ο δεύτερος κύκλος εξετάζει ενδεικτικά παραδείγματα από την Προϊστορία: παλαιολιθική και μεσολιθική χρήση σπηλαίων, νεολιθικές τούμπες και εκτεταμένοι οικισμοί, το πρωτοκυκλαδικό δίκτυο θαλασσιών επαφών, ταφικά μνημεία της Εποχής του Χαλκού στην Πελοπόννησο και την Κρήτη, μινωικά ιερά κορυφής, τοιχογραφίες της Ύστερης Εποχής του Χαλκού στο Αιγαίο. Ο τρίτος κύκλος εξετάζει το τοπίο ως πολιτιστικό αγαθό και σκιαγραφεί το

	<p>θεσμικό πλαίσιο και τις πρακτικές προσαρτήσεις του.</p> <p>Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των νέων τεχνολογιών (ψηφιακό εποπτικό υλικό, η-τάξη).</p> <p><i>Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 116 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Σχεδιάζοντας και ζωγραφίζοντας κατά τον 8ο και τον 7ο αι. π.Χ.</p> <p>Κατασκευή, παραγωγή, εμπόριο και χρήση των αρχαίων ελληνικών αγγείων. Τεχνικές διακόσμησης της κεραμικής, σχήματα αγγείων, εικονογραφικά και διακοσμητικά θέματα στα σημαντικότερα ελληνικά κεραμικά εργαστήρια των Υστερο-γεωμετρικών και Πρώιμων Αρχαϊκών χρόνων. Τα κέντρα παραγωγής, η σημασία τους για την αρχαιολογική έρευνα και τη γνώση του αρχαίου κόσμου.</p> <p><i>Ε. Σημαντώνη-Μπουρνιά, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 115 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Τα ιερά της Ολυμπίας, των Δελφών, της Ισθμίας και της Νεμέας</p> <p>Τα πανελλήνια ιερά εξετάζονται κυρίως από τη σκοπιά της τοπογραφίας και της αρχιτεκτονικής εξέλιξης. Θίγονται ακόμη θέματα λατρείας και αναθηματικών πρακτικών, καθώς και εκδηλώσεις άσκησης πολιτικής επιρροής (η-Τάξη ARCH 238).</p> <p>Το μάθημα θα ολοκληρωθεί με εκπαιδευτική εκδρομή. Προϋπόθεση για την επιλογή του συγκεκριμένου μαθήματος αποτελεί η επιτυχής</p>

	<p>περάτωση των μαθημάτων κλασικής αρχαιολογίας α' και β' εξαμήνων.</p> <p><i>Π. Βαλαβάνης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 201 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Η γλυπτική των ελληνιστικών χρόνων (323-30 π.Χ.).</p> <p>Η γλυπτική των ελληνιστικών χρόνων είναι εξαιρετικά πλούσια σε θεματολογία και στυλιστικά ρεύματα. Διακρίνεται ταυτόχρονα για την κατάκτηση της τρίτης διάστασης και τις επαναστατικές τάσεις αλλά και για τον κλασικισμό της και αναπτύσσεται η τέχνη του πορτραίτου. Η Αθήνα χάνει την πρωτοκαθεδρία σαν καλλιτεχνικό κέντρο και το κέντρο βάρους μετατοπίζεται στην Αλεξάνδρεια, την Πέργαμο και την Ρόδο. Εξετάζεται επίσης και η γλυπτική των εσχατιών της ελληνιστικής οικουμένης, όπως είναι η Βακτριανή και η Κομμαγηνή.</p> <p><i>Ο. Παλαγγιά, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 130 Ιστορία της Τέχνης</p>	<p>Ιστορία της Χαρακτικής και των Γραφικών Τεχνών, 15ος-20ός αι.</p> <p>Εξετάζονται οι τεχνικές / μέθοδοι της χαρακτικής και των γραφικών τεχνών, η θεματογραφία των έργων, και οι καλλιτέχνες χαρακτες στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο. Ειδική αναφορά γίνεται στην τέχνη του εικονογραφημένου εντύπου (βιβλίου, περιοδικού, εφημερίδας), όπως και η τεχνολογική εξέλιξη στην ψηφιακή εποχή.</p> <p>Περιλαμβάνονται υποχρεωτικές επισκέψεις σε σχετικές εκθέσεις μουσείων, πινακοθηκών και</p>

	<p>αιθουσών τέχνης. Εργασίες προαιρετικές. Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 132 Ιστορία της Τέχνης</p>	<p>Ιστορία της Νεοελληνικής Γλυπτικής, 19ος-20ός αι.</p> <p>Εξετάζονται παράμετροι της γλυπτικής στη νεότερη Ελλάδα, οι δημιουργοί και τα έργα τους. Θίγονται ακόμα τα επιμέρους κεφάλαια των υπαίθριων δημόσιων και ιδιωτικών γλυπτών, των αρχιτεκτονικών και των κοιμητηριακών, με έμφαση στις αισθητικές ιδιοτυπίες τους (καλόγουστα και κακόγουστα), των εικονογραφικών προτύπων τους, καθώς και συλλογών της νεοελληνικής γλυπτικής.</p> <p>Περιλαμβάνονται υποχρεωτικές επισκέψεις σε σχετικές εκθέσεις μουσείων και αιθουσών τέχνης, στην Εθνική Γλυπτοθήκη, στα αθηναϊκά κοιμητήρια, καθώς και σε εργαστήρια σύγχρονων Ελλήνων γλυπτών.</p> <p>Εργασίες προαιρετικές. Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες</p>

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Α) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

Κωδ. Αριθ. - Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος - Διδάσκων - Ώρες
ΙΑ 02 Προϊστορική Αρχαιολογία	<p>Οι Πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Γενική επισκόπηση.</p> <p>Παρουσιάζονται οι πολιτισμοί που αναπτύχθηκαν στο Αιγαίο κατά την Εποχή του Λίθου και την Εποχή του Χαλκού. Εξετάζονται οι σημαντικότερες κατηγορίες του υλικού πολιτισμού κάθε περιόδου: οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική, ταφικά έθιμα, κεραμική, εργαλειοτεχνία, ειδωλοπλαστική, μικροτεχνία. Γίνεται προσπάθεια ανασύνθεσης της καθημερινής ζωής, της οικονομίας και της οργάνωσης των κοινωνιών του Προϊστορικού Αιγαίου.</p> <p>Στην ιστοσελίδα http://eclass.uoa.gr έχουν αναρτηθεί για τους φοιτητές σημειώσεις, εικόνες και βιβλιογραφία.</p> <p><i>Α. Παπαδημητρίου-Γραμμένου, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Α - Μ).</i></p> <p><i>Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Ν - Ω).</i></p>
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	<p>Μινωική Αρχαιολογία.</p> <p>Εξετάζονται όλες οι περιόδους ανάπτυξης του Μινωικού πολιτισμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εξέλιξη της αρχιτεκτονικής και των τεχνών (κεραμική, λιθοτεχνία, ελεφαντουργία, φαγεντι-</p>

ανουργία, τοιχογραφία κ.ά), από την Προανακτορική μέχρι και την Τελική Ανακτορική περίοδο.

Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες. Στην ιστοσελίδα <http://eclass.uoa.gr> έχουν αναρτηθεί για τους φοιτητές σημειώσεις, εικόνες και βιβλιογραφία.

Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Α-Μ).

Ελ. Πλάτων, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Ν-Ω).

ΙΑ 72 Προϊστορική Αρχαιολογία*

Το νησιωτικό Αιγαίο κατά την Προώμη Εποχή του Χαλκού.

Εξετάζονται όλες οι πτυχές του πολιτισμού που αναπτύχθηκε στο νησιωτικό Αιγαίο κατά την 3^η χιλιετία π.Χ. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις Κυκλάδες, γίνονται όμως αναφορές και σε γειτονικές περιοχές (Βορειοανατολικό Αιγαίο, Μικρασιατικά παράλια, Αττική-Εύβοια, Βόρεια Κρήτη) για την καλύτερη κατανόηση των στενών σχέσεων και έντονων αλληλεπιδράσεων που αναπτύχθηκαν αυτήν την περίοδο μεταξύ των διαφόρων περιοχών του Αιγαίου.

Σημειώσεις, παρουσιάσεις και βιβλιογραφία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του μαθήματος στη διαδικτυακή πλατφόρμα η-Τάξη (<http://eclass.uoa.gr>, κωδικός μαθήματος ARCH170). Προαιρετικές επισκέψεις σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους.

Γιάννης Παπαδάτος, 3 ώρες.

*Δείτε σχετικά, διορθώσεις στο τέλος του οδηγού σπουδών.

**ΙΑ 12 Κλασική
Αρχαιολογία Β΄**

**Αρχαιολογία των κλασικών και ελληνιστικών
χρόνων (480 π.Χ. - 1ος αι. π.Χ.).**

Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο. Συνολική θεώρηση της τέχνης με έμφαση στην αρχιτεκτονική και τη γλυπτική, αλλά και στην κεραμική-αγγειογραφία, τη ζωγραφική και τα ψηφιδωτά. Στάδια εξέλιξης και βασικοί χαρακτήρες. Προβλήματα της έρευνας.

Φροντιστήριο σε αρχαιολογικούς χώρους και Μουσεία.

Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Α-Θ).

Στ. Κατάκης, 3 ώρες (φοιτητές με επώνυμο που αρχίζει από Ε-Ω).

Δ. Πλάντζος, 3 ώρες (I-N)

**ΙΑ 14 Βυζαντινή
Αρχαιολογία Β΄**

Βυζαντινή Αρχαιολογία Β΄.

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η επισκόπηση της αρχαιολογίας και τέχνης της περιόδου από τα μέσα του 7ου αιώνα μέχρι την Άλωση της Κωνσταντινούπολης. Θα εξετασθούν μνημεία και φορητά αντικείμενα τέχνης που αντανakλούν την καλλιτεχνική παραγωγή της βασιλεύουσας και των μεγάλων κέντρων της εποχής.

Η μελέτη της ναοδομίας, που παρουσιάζει τα σημαντικότερα επιτεύγματα στην αρχιτεκτονική, θα αποτελέσει το πρώτο θέμα μελέτης και θα περιλαμβάνει την τυπολογία και τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής. Συμπληρωματικά, θα γίνουν σύντομες αναφορές στην οργάνωση των πόλεων κατά την ίδια περίοδο.

Δεύτερο θέμα μελέτης θα αποτελέσει κυρίως ο ζωγραφικός διάκοσμος των ναών που μαζί με τα εικονογραφημένα χειρόγραφα και τις φορητές εικόνες - δυο τομείς στους οποίους θα γίνουν σύντομες αναφορές - συνοψίζει τις εικονογραφικές και στυλιστικές εξελίξεις στο χώρο των αναπαραστατικών τεχνών στο Βυζάντιο. Για μια ολοκληρωμένη επισκόπηση της καλλιτεχνικής παραγωγής της περιόδου θα γίνουν επίσης σύντομες αναφορές στη γλυπτική σε μάρμαρο και σε έργα μικρογλυπτικής, ενώ θα παρατεθούν επιλεκτικά εκφάνσεις και άλλων τομέων καλλιτεχνικής δημιουργίας, όπως η μεταλλοτεχνία, χρυσοχοΐα, σμάλτα, γυαλί, υφάσματα, καθώς και κεραμική και νομίσματα.

Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση μιας συνολικής εικόνας της αρχιτεκτονικής και της καλλιτεχνικής, γενικότερα, παραγωγής της εξεταζόμενης περιόδου, ενταγμένης μέσα στο ιστορικό, κοινωνικό και οικονομικό της πλαίσιο.

Προβλέπονται επισκέψεις σε Μουσεία και συλλογές της Αθήνας, σε βυζαντινά μνημεία της Αττικής, στη μονή Οσίου Λουκά στη Βοιωτία και - εφόσον υπάρξει δυνατότητα - στο Μυστρά.

Β. Κέπετζη, 3 ώρες (Α-Κ)

Γ. Πάλλης, 3 ώρες (Λ-Ω)

ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'

Η Τέχνη του Μπαρόκ και του Ροκοκό στην Ευρώπη. Διαφοροποιήσεις, τοπικές σχολές, δημιουργοί

Εξετάζεται η τέχνη (ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική) του 17ου και του 18ου αιώνα στον ευρωπαϊκό χώρο. Διακρίνονται οι ιδιαιτερότητες

των τεχνοτροπιών και οι επιμέρους τάσεις που αναπτύσσονται, με αναφορά σε καλλιτέχνες.

Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.

Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες

**ΙΑ 17 Εισαγωγή
στην Επιστήμη
της Ιστορίας της
Τέχνης**

Ιστορία της Τέχνης: Βασικές αρχές

Διδάσκεται η σημασιολογία του έργου της τέχνης, στοιχεία της τεχνικής και των υλικών της καλλιτεχνικής του διαπραγμάτευσης (ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, ψηφιδωτό, κεραμική, αρχιτεκτονική, φωτογραφία), καθώς και τα γενικά χαρακτηριστικά των περιόδων που αφορούν την αρχαιότητα μέχρι και την σύγχρονη εποχή.

Το μάθημα επικεντρώνεται σε σημαντικά έργα και δημιουργούς, με παράλληλη προβολή σχετικών εικόνων (slides) από την Ιστορία της Τέχνης.

Α. Σχινά, 3 ώρες

Β) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΙΑ 21 Τοπογραφία
- Αρχιτεκτονική -
Πολεοδομία -
Ανασκαφική

Ι. Μνημειακή τοπογραφία των Αθηνών κατά τους αρχαίους και πρωτοβυζαντινούς χρόνους

Σύντομη εισαγωγή για την ιστορία της πόλεως, την ιστορία, τη διαδρομή και τα κατάλοιπα των τειχών κατά εποχές, καθώς και πλήρους παρουσίαση των αρχαιολογικών χώρων και των μνημείων της Ακροπόλεως, της Νότιας κλιτύος, της Αρχαίας και της Ρωμαϊκής Αγοράς, του Κεραμεικού και του Ολυμπίου. Επισκέψεις στους αρχαιολογικούς χώρους (η-Τάξη: ARCH 220).

Ε. Σημαντώνη-Μπουρνιά, 3 ώρες.

Α. Παλαιοκρασσά, 3 ώρες.

Π. Πετρίδης, 3 ώρες

ΙΙ. Ανασκαφική

Θεωρία και πρακτική άσκηση (σχετική ανακοίνωση θα αναρτηθεί στις αρχές του εαρινού εξαμήνου).

Ειρ. Πέππα-Παπαϊωάννου, 3 ώρες

ΙΑ 31 Κλασική
Αρχαιολογία Γ'

Α. Επισκόπηση της γλυπτικής του 5^{ου} αι. π.Χ.

Ο 5^{ος} αι. π.Χ. αποτελεί τον χρυσό αιώνα της αρχαίας ελληνικής γλυπτικής. Χαρακτηρίζεται από τη γέννηση του κλασσικού ρυθμού μετά το πέρας των περσικών πολέμων του 490 και 480/79. Η Αθήνα καθιερώνεται σαν το σημαντικότερο

καλλιτεχνικό κέντρο του ελληνικού κόσμου με σπουδαιότερο μνημείο τον Παρθενώνα και τα γλυπτά του. Μεγαλύτερος γλύπτης αναδεικνύεται ο Αθηναίος Φειδίας.

Ολγα Παλαγγιά, 3 ώρες

Β. Κλασική Αρχιτεκτονική.

Εξετάζονται οι ναοί και τα ιερά της Ελλάδας από το 600 π.Χ. έως τον 1ο αιώνα π.Χ. Γίνεται επισκόπηση των συστατικών των ιερών και αποτυπώνεται με τρόπο συστηματικό η εξέλιξη του δωρικού και του ιωνικού ρυθμού. Θίγεται το ζήτημα της οργάνωσης του ιερού, της σημασίας του αρχαίου ελληνικού ναού ως προϊόν σχεδίασης και των οργανικών λεπτομερειών. Θα δοθεί βασική βιβλιογραφία. Το μάθημα εμπλουτίζεται με διαλέξεις διακεκριμένων αρχιτεκτόνων.

Χ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες

ΙΑ 29 Ιστορία Τέχνης

Νεοελληνική Τέχνη από τον 19ο έως τις αρχές του 20ού αιώνα. Ζωγραφική, Γλυπτική Αρχιτεκτονική.

Στο μάθημα θα εξετασθούν: Η Επτανησιακή Σχολή, η τέχνη της Οθωνικής περιόδου, η Σχολή του Μονάχου, ο Νεοκλασικισμός στη γλυπτική και την Αρχιτεκτονική στο πλαίσιο της εθνικής ιδεολογίας του νεοελληνικού κράτους, ο συμβολισμός στη ζωγραφική και τη γλυπτική και η ελληνική τέχνη στις απαρχές του μοντερνισμού.

Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες

Δείτε επίσης, στο τέλος του οδηγού σπουδών, μαθήματα που προστέθηκαν εκ των υστέρων.

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

Α. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ⁶

ΣΑ 77 Περιβαλλοντική Αρχαιολογία Α'

Θεωρητικές και Πρακτικές Προσεγγίσεις της Βιοαρχαιολογίας.

Σε σπήλαια, ανοικτές θέσεις, σε οικισμούς, σε ανάκτορα, σε τάφους έρχονται στο φως τέχνηρα, όπως αγγεία, ειδώλια, εργαλεία κ.ά. αλλά και περιβαλλοντικά κατάλοιπα, οστά, δόντια κ.ά. Στο μάθημα αυτό, μέσα από την εξέταση του ανθρώπινου σκελετού, των φυτικών και ζωικών καταλοίπων καθώς και του μαλακολογικού υλικού, αναδεικνύεται η σημασία και η συμβολή της μελέτης των αρχαιοπεριβαλλοντικών καταλοίπων.

Το μάθημα έχει ως στόχο την παράθεση των σημαντικότερων επιστημονικών μεθόδων συλλογής, μελέτης και αξιοποίησης των αρχαιοπεριβαλλοντικών καταλοίπων για μια ολοκληρωμένη ανασύσταση του περιβάλλοντος, μέσα στο οποίο αποτυπώθηκαν οι προσπάθειες, οι δραστηριότητες, τα επιτεύγματα αλλά και οι ελπίδες του νεολιθικού ανθρώπου.

Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες και με πρακτική άσκηση στο Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας.

Α. Καραλή, 3 ώρες

⁶ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

**ΣΑ 10 Προϊστορική
Αρχαιολογία**

Προϊστορικές λιθοτεχνίες και λίθινα εργαλεία.

Οι προϊστορικές λιθοτεχνίες και τα λίθινα εργαλεία συνιστούν ένα νέο σχετικά γνωστικό αντικείμενο της αρχαιολογικής έρευνας στη χώρα. Ως τεκμήρια ανθρώπινης δραστηριότητας, αποτελούν μια σημαντική κατηγορία αρχαιολογικού υλικού που απαντά σε όλες τις εποχές, από την Παλαιολιθική έως και την Υστερη Εποχή του Χαλκού. Τα λίθινα αποτελούν το κλειδί για την διερεύνηση και κατανόηση της ανθρώπινης νοημοσύνης, συμπεριφοράς και δεξιοτεχνίας.

Στο μάθημα παρουσιάζεται το ιστορικό της έρευνας των λίθινων εργαλειοτεχνιών από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας, σχολιάζεται το θεωρητικό και μεθοδολογικό υποβαθρο της έρευνας και αναπτύσσονται οι τέσσερις βασικοί άξονες της μελέτης: προσδιορισμός και διακίνηση των λίθινων πρώτων υλών, τεχνικές παραγωγής των εργαλείων και εγχειρηματικές αλυσίδες, τυπολογική προσέγγιση και λειτουργική ανάλυση. Υπογραμμίζεται η συμβολή της πειραματικής αρχαιολογίας στη κατανόηση της παραγωγής και χρήσης των λίθινων εργαλείων.

Το μάθημα εμπλουτίζεται με πρακτική άσκηση σε λίθινες προϊστορικές συλλογές (Αττική, Ιόνια νησιά). Εκπόνηση σεμιναριακής εργασίας.

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες

**ΣΑ 112
Προϊστορική
Αρχαιολογία**

Υλικά και διακοσμητικές τεχνικές στο προϊστορικό Αιγαίο

Το περιεχόμενο του Σεμιναρίου συνίσταται σε μία διαχρονική εξέταση της προέλευσης, της τε-

	<p>χνικής επεξεργασίας και της χρήσης ποικίλων υλικών, κατά προτίμηση πολύτιμων, στα διάφορα τέχνηρα. Δίνεται έμφαση στην κοσμηματοποιία.</p> <p><i>Α.Παπαδημητρίου-Γραμμένον, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Μινωική Κεραμική: Τυπολογική εξέλιξη και διακοσμητικοί ρυθμοί.</p> <p>Τα βασικά στάδια εξέλιξης της μινωικής κεραμικής. Τεχνικές, τυπολογία, διακοσμητικοί ρυθμοί, ανά περίοδο. Τα κυριότερα προβλήματα που αφορούν τη χρονολόγηση κεραμικών ομάδων.</p> <p>Αξιολόγηση με γραπτή εργασία, της οποίας θα προηγηθεί υποχρεωτική προφορική παρουσίαση. Θα δοθεί βασική βιβλιογραφία.</p> <p><i>Ελ. Πλάτων, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 114 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Οι νησιωτικές κοινότητες του Αιγαίου και οι σχέσεις τους με τις ανακτορικές κοινωνίες της Εποχής του Χαλκού.</p> <p>Μέσα από τη μελέτη του υλικού πολιτισμού των νησιωτικών κοινοτήτων του Αιγαίου εξετάζεται η ιστορική τους πορεία, οι σχέσεις που ανέπτυξαν και οι επιδράσεις που δέχτηκαν από τα μεγάλα ανακτορικά κέντρα της Κρήτης και της Ηπειρωτικής Ελλάδας κατά τη 2^η χιλιετία π.Χ. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις ιδιαιτερότητες αυτών των κοινοτήτων και τον τρόπο με τον οποίο η νησιωτικότητα επηρέασε τον υλικό τους πολιτισμό, την κοινωνική οργάνωση και την καθημερινή ζωή.</p>

Το σεμινάριο περιλαμβάνει υποχρεωτικές παρουσίες, υποχρεωτική γραπτή σεμιναριακή εργασία και προφορική παρουσίασή της, και προαιρετικές επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους.

Σημειώσεις και βιβλιογραφία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του μαθήματος στη διαδικτυακή πλατφόρμα η-Τάξη (<http://eclass.uoa.gr>, κωδικός μαθήματος ARCH256).

Γιάννης Παπαδάτος, 3 ώρες

ΣΑ 111
Προϊστορική
Αρχαιολογία

Κριτική (επαν-) ερμηνεία των προϊστορικών ταφικών δεδομένων

Τα ταφικά σύνολα αντιμετωπίζονται ποικιλότροπα από την αρχαιολογική έρευνα: Π.χ. ως κλειστά σύνολα και άρα σημαντικά για την τυπολογία τεχνέργων και τη χρονολόγησή τους, ως ενδεικτικά της ταυτότητας και της κοινωνικής θέσης των νεκρών, ως πηγές πληροφόρησης για τα βιολογικά χαρακτηριστικά των ανθρώπων του παρελθόντος, ως δείγματα μεταφυσικών πεποιθήσεων, αλλά και γενικότερα συλλογικών αντιλήψεων για τον κόσμο και τη λειτουργία της κοινωνίας.

Παρουσιάζονται οι κυριότερες θεωρητικές και ερμηνευτικές κατευθύνσεις της έρευνας και εξετάζεται κριτικά η εφαρμογή τους στα ανασκαφικά δεδομένα.

Υποχρεωτική η γραπτή εργασία και η παρουσίασή της. Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των νέων τεχνολογιών (ψηφιακό εποπτικό

	<ul style="list-style-type: none"> υλικό, η-τάξη). Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες
<p>ΣΑ 14 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p>	<p>«Κράτος και Οίκος». Ο δημόσιος και ιδιωτικός βίος στην ανατολική Μεσόγειο κατά την Εποχή του Χαλκού και την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου.</p> <p>Αντικείμενο του σεμιναρίου θα αποτελέσει η μελέτη της αλληλεπίδρασης του «κράτους», δηλαδή των ανακτορικών / κοινοτικών φορέων, και του «ιδιωτικού», δηλαδή των οικογενειών / ιδιωτών. Θα γίνει σύγκριση της ιδιωτικής και «κρατικής» οικονομικής δραστηριότητας, της θρησκείας, της λογοτεχνίας και τέχνης.</p> <p>Για βιβλιογραφία, εικόνες και τις σημειώσεις του μαθήματος: http://eclass.uoa.gr/courses/ARCH352.</p> <p>Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 150 Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων</p>	<p>Η μνήμη και η τιμή των νεκρών κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους (1^{ος} αι. π.Χ.-4^{ος} αι. μ.Χ.)</p> <p>Αντικείμενο του σεμιναριακού μαθήματος είναι η μελέτη της αρχιτεκτονικής των ταφικών μνημείων και του γλυπτού τους διακόσμου, των επιτυμβίων στηλών και αγαλμάτων, καθώς και των σαρκοφάγων (ιδίως της μορφής και της θεματολογίας του διακόσμου τους). Έμφαση θα δοθεί στην αντιπαραβολή των ελληνικών και ρωμαϊκών παραδόσεων και πρακτικών.</p> <p>Σεμινάριο με υποχρεωτική εκπόνηση και πα-</p>

	<p>ρουσίαση εργασίας. Προϋπόθεση για την κατανόηση του σεμιναρίου είναι η επιτυχής περάτωση του υποχρεωτικού μαθήματος κατεύθυνσης ΙΑ 108 Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων.</p> <p>Στ. Κατάκης, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 151 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Από τις βυζαντινές εφαρμοσμένες τέχνες: Βυζαντινή μεταλλοτεχνία</p> <p>Θα εστιάσουμε στον κλάδο της Βυζαντινής Μεταλλοτεχνίας και τις διάφορες υποδιαίρεσεις του, όπως αργυροχοΐα, χρυσοχοΐα, σμαλτοτεχνία, χαλκοτεχνία κ.ά. Θα εξεταστούν τα είδη, οι τεχνικές, επιλεγμένα αντικείμενα, ζητήματα σχετικά με τους τρόπους παραγωγής, τους παραγωγολογούς και χρήστες, την εικονογραφία και διακόσμηση έργων εκκλησιαστικής και κοσμικής χρήσης, τη διαχείριση των αντικειμένων, τις επαφές των Βυζαντινών τεχνιτών μετάλλου με άλλες τέχνες και με άλλους πολιτισμούς.</p> <p>Σεμινάριο με υποχρεωτικές εργασίες και επισκέψεις σε μουσεία και συλλογές.</p> <p>Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 63 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Κοσμικά θέματα στη Βυζαντινή Τέχνη</p> <p>Σκοπός του σεμιναρίου είναι αφενός η διερεύνηση του χαρακτηρισμού ενός εικονογραφικού θέματος ως κοσμικού στα πλαίσια της Βυζαντινής Τέχνης, καθώς και οι σχέσεις του με την θεματολογία της Υστερης Αρχαιότητας. Αφετέρου, η εξέταση του είδους των αντικειμένων (κυρίως</p>

έργων μικροτεχνίας, αλλά και εικονογραφημένων χειρογράφων), στα οποία απεικονίζονται παραστάσεις μη θρησκευτικού περιεχομένου: ποια τα προτιμώμενα υλικά και η κατανομή τους στις διάφορες περιόδους, ποιες οι εικονογραφικές συνέχειες ή οι νεωτερισμοί;

Ο βαθμός θα αποτελεί συνάρτηση της παρακολούθησης του σεμιναρίου, της προφορικής παρουσίασης του θέματος και της γραπτής εργασίας.

B. Κέπετζη, 3 ώρες

B. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ*

Δείτε επίσης, στο τέλος του οδηγού σπουδών, μαθήματα που προστέθηκαν εκ των υστέρων.

ΙΑ 202
Προϊστορική
Αρχαιολογία

Η εμφάνιση και εξέλιξη του ανθρώπου και οι πρώτες κοινωνίες.

Η εμφάνιση του ανθρώπου (*Homo*) στην Αφρική και η παραγωγή των πρώτων λίθινων εργαλείων σηματοδοτούν την αρχή της Παλαιολιθικής εποχής, γύρω στα 2,5 εκ. χρόνια, το τέλος της οποίας επέρχεται κατά τη 10^η χιλιετία π.Χ., με την τήξη των παγετώνων, την άνοδο της θερμοκρασίας και τη βελτίωση του κλίματος. Η Παλαιολιθική εποχή χαρακτηρίζεται από την σύσταση των πρώτων ανθρωπίνων ομάδων και την οργάνωση και λειτουργία των πρώτων κοινωνιών. Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη των συνθηκών εμφάνισης και εξέλιξης του ανθρωπίνου γένους τόσο από την πλευρά της φυσικής όσο και της κοινωνικής ανθρωπολογίας. Θα μελετηθούν

*Δείτε σχετικά, διορθώσεις στο τέλος του οδηγού σπουδών.

κατά σειρά η Πρώιμη Παλαιολιθική στην Αφρική και την Ευρώπη και η επινόηση των πρώτων εργαλείων, η Μέση Παλαιολιθική και τα επιτεύγματα του ανθρώπου του Νεάντερταλ και τέλος η Υστερη Παλαιολιθική και ο πολιτισμός του Σύγχρονου Ανθρώπου. Ιδιαίτερη μνεία θα γίνει στα αρχαιολογικά ευρήματα της Ελλάδας και της Βαλκανικής.

Το μάθημα εμπλουτίζεται με προβολή ντοκιμαντέρ και επισκέψεις σε μουσεία. Οι φοιτητές που θα παρακολουθήσουν το μάθημα θα έχουν τη δυνατότητα να δηλώσουν συμμετοχή σε ανασκαφή παλαιολιθικής θέσης στο εξωτερικό.

Γ. Κουρέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες

ΙΑ 208
Προϊστορική
Αρχαιολογία

Μινωική Εικονογραφία

Εξετάζεται η Μινωική εικονογραφία μέσα από την τέχνη της μεγάλης ζωγραφικής (τοιχογραφίες), σε συνδυασμό με την αντίστοιχη θεματική της σφραγιδογλυφίας, της ελεφαντουργίας, φαγεντιανουργίας και λιθοτεχνίας.

Στόχος του μαθήματος είναι η ανάλυση και συζήτηση των ζητημάτων που θέτει η εικονογραφία αναφορικά με την πρόσληψη και την ερμηνεία των εικόνων, αλλά και τη σημασία τους για τη μινωική κοινωνία.

Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.

Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες

**Π 89 Εισαγωγή
στην Αρχαία
Ελληνική
Επιγραφική**

Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τις μεθόδους προσέγγισης και μελέτης των επιγραφών: βιβλιογραφικά εργαλεία (στις βιβλιοθήκες και στο Διαδίκτυο), αποτύπωση, μεταγραφή, χρονολόγηση και συμπλήρωση επιγραφών. Εξετάζονται βασικές κατηγορίες ελληνικών επιγραφών δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα. Επιδιώκεται ο συσχετισμός των επιγραφικών πηγών με φιλολογικές μαρτυρίες και ιστορικά γεγονότα, καθώς επίσης με ζητήματα τοπογραφίας και προσωπογραφίας.

Χρησιμοποιείται PowerPoint. Προβλέπονται επισκέψεις στο Επιγραφικό Μουσείο. Το μάθημα υποστηρίζεται από ιστοσελίδα.

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες

**ΙΑ 131 Ιστορία της
Τέχνης**

Ιστορία της Ελληνικής Χαρακτικής, 19ος-20ός αι.

Εξετάζονται η διδασκαλία του μαθήματος της χαρακτικής στο Βασιλικό Πολυτεχνείο και στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, οι καθηγητές και οι μαθητές. Μελετώνται χαρακτες και καλλιτέχνες που επιδόθηκαν στη χαρακτική, γίνεται η διάκριση ανάμεσα στον βιοτέχνη και στον καλλιτέχνη χαρακτή, αναλύονται χαρακτικά έργα και προβάλλονται συμμετοχές τους σε καλλιτεχνικές εκθέσεις, μνημονεύεται ο εφαρμοσμένος ρόλος της χαρακτικής, αναδεικνύεται η σύνδεσή της με την τυπογραφία κατά τον 19ο αιώνα,

ερευνάται η απήχηση των θεμάτων της στις κοινωνικές τάξεις και ο ρόλος της στη διαμόρφωση της ιστορικής πραγματικότητας.

Περιλαμβάνονται υποχρεωτικές επισκέψεις σε σχετικές εκθέσεις μουσείων, πινακοθηκών και αιθουσών τέχνης, καθώς και σε εργαστήρια σύγχρονων Ελλήνων χαρακτών.

Εργασίες προαιρετικές.

Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ο Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης προσφέρει τη δυνατότητα σε όλους τους φοιτητές, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς, να παρακολουθήσουν ειδικές πρακτικές ασκήσεις που προσφέρονται από μέλη ΕΕΔΙΠ του τομέα.

Τα μαθήματα θα γίνονται και στα δύο εξάμηνα, θα σχετίζονται με συγκεκριμένο μάθημα μέλους ΔΕΠ και θα έχουν δίωρη διάρκεια.

Α. Εφαρμογές σε τεχνικές και υλικά της Γλυπτικής (σε σχέση με τα μαθήματα που άπτονται θεμάτων γλυπτικής)

Χειμερινό Εξάμηνο:

Η λειτουργία των καλλιτεχνικών μορφών και η σχέση τους με τις ανθρώπινες δραστηριότητες. - Μέσα της Γλυπτικής. - Τεχνικές: συμβατικές μέθοδοι και ιδίωμα. - Οπτικά και απτικά φαινόμενα: επικοινωνία και απόκριση. - Από τη σπουδή στο πρόπλασμα: θετικός και αρνητικός χώρος, - σχεδιαστική αντιμετώπιση των στοιχείων της σύνθεσης: γραμμή, σχήμα και φόρμα, αναλογίες, κλίμακα και μέγεθος, τονική και ποσοτική τάξη, ρυθμός και ποικιλία, υφή, χρώμα. - Προσθετικός και αφαιρετικός τρόπος πλαστικής. - Ολόγλυφο/ανάγλυφο έργο: ειδικά προβλήματα και διαφορές. - Ασκήσεις στα τέσσερα είδη του αναγλύφου.

Λάμπρος Αραχωβίτης

Εαρινό Εξάμηνο:

Κλίμακες και αναλογίες: πρακτικές γεωμετρικές μέθοδοι μεταφοράς σημείων, σμίκρυνσης και μεγέθυνσης. - Κλασικοί, μεσαιωνικοί και αναγεννησιακοί κανόνες και πειράματα. - Μήτρες και εκμαγεία: οι τεχνικές παραγωγής αντιγράφων από την αρχαιότητα έως σήμερα. - Οι αισθητές ιδιότητες των υλικών και οι εφαρμογές τους: Τερακότα – Χαλκοχυτική – Μαρμαρογλυπτική (με επισκέψεις σε εργαστήρια).

Λάμπρος Αραχωβίτης

Β. Τεχνικές συντήρησης στην ανασκαφή και στο εργαστήριο (σε σχέση με το μάθημα ΙΑ 21 Τοπογραφία - Ανασκαφική)

Χειμερινό και εαρινό εξάμηνο:

Εξετάζονται οι «πρώτες βοήθειες» που απαιτούνται κατά την ανασκαφή για την ασφαλή απόσπαση αντικειμένων με μεγάλο βαθμό φθοράς. Παρουσιάζονται επίσης οι τεχνικές συντήρησης των αρχαιολογικών ευρημάτων, καθώς και η τεχνολογία κατασκευής τους. Η διδασκαλία μπορεί να εμπλουτιστεί με επισκέψεις σε χώρους όπου εκτελούνται εργασίες συντήρησης.

Μισέλ Ρογκενμπούκε

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Ο χώρος της Προϊστορικής Αρχαιολογίας διοργανώνει σειρά ελεύθερων σεμιναρίων για την **αρχαιομετρία**, τα οποία μπορούν να παρακολουθήσουν όσοι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές ενδιαφέρονται.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Αρχαιομετρικές προσεγγίσεις στη μελέτη της αρχαίας κεραμικής.

Εκτός από την παραδοσιακή προσέγγιση για τη χρονολόγηση, τη μορφή και διακόσμηση των αγγείων, τις τελευταίες δεκαετίες έχουν αναπτυχθεί και εφαρμόζονται στη μελέτη των κεραμικών συνόλων αρχαιομετρικές μέθοδοι ανάλυσης που αποτελούν πολύτιμο εργαλείο για την αρχαιολογική ερμηνεία.

Το ελεύθερο αυτό σεμινάριο χωρίζεται σε δύο μέρη, στα οποία εξετάζονται οι αρχαιομετρικές αναλύσεις για την παραγωγή και τη διακίνηση της κεραμικής από τη Δρ. Ελένη Νοδάρου (Ινστιτούτο Μελέτης Προϊστορίας του Αιγαίου Αν. Κρήτης), και για τα οργανικά κατάλοιπα από το εσωτερικό των αγγείων από τη Δρ. Μαρία Ρούμπου (Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας-Διατροφής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και University of Bradford).

Δίωρο σεμινάριο, με επισκέψεις σε αρχαιομετρικά εργαστήρια της Αθήνας.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Αρχαιομετρικές προσεγγίσεις στη μελέτη της αρχαίας μεταλλουργίας

Παρουσιάζονται τα βασικότερα στάδια της επεξεργασίας των μετάλλων και της παραγωγής μεταλλικών αντικειμένων. Επίσης, γίνεται συνοπτική αναφορά στις βασικότερες αρχαιομετρικές μεθόδους ανάλυσης για την διαπίστωση της προέλευσης των πρώτων υλών, της τεχνολογίας κατασκευής και της διακίνησης των μεταλλικών αντικειμένων.

Τα σεμινάρια προσφέρονται από τους Δρ. Μυρτώ Γεωργακοπούλου, Δρ. Μιχάλη Καταπότη και Χάρη Τσέλιο.

Δίωρο σεμινάριο, με επισκέψεις σε αρχαιομετρικά εργαστήρια της Αθήνας.

**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ / ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ**

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

Για το ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

(σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας)

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας

Υποχρεωτικά:

ΙΑ 01 (ΚΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία.

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)* (χειμερινό εξάμηνο)

Χρ. Κανελλόπουλος.

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 02 (ΚΙΑ 02) Προϊστορική – Πρωτοϊστορική Αρχαιολογία.

Εισαγωγή στην Αρχαιολογία. Οι Πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Εποχή του Λίθου και Εποχή του Χαλκού. Γενική επισκόπηση. (εαρινό εξάμηνο)

A. Γραμμένου, A. Χασιακού.

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας (Εισαγωγή) και Παιδαγωγικών (Εισαγωγή).

ΙΑ 14 (ΚΙΑ 14) Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'.

Επισκόπηση της αρχιτεκτονικής και μνημειακής ζωγραφικής της βυζαντινής περιόδου (περίπου 641-1453 μ.Χ.). (εαρινό εξάμηνο)

B. Κέπετζη

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Βυζαντινής Ιστορίας και Παιδαγωγικών.

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 01 (ΜΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία.

*Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)**

(χειμερινό εξάμηνο)

Χρ. Κανελλόπουλος.

Επιλογή μόνο μεταξύ Κλασικής Αρχαιολογίας και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

ΙΑ 02 (ΜΙΑ 02) Προϊστορική – Πρωτοϊστορική Αρχαιολογία:

Εισαγωγή στην Αρχαιολογία. Οι Πολιτισμοί του Προϊστορικού Αιγαίου. Εποχή του Λίθου και Εποχή του Χαλκού. Γενική επισκόπηση. (εαρινό εξάμηνο)

A. Γραμμένου, Α. Χασιακού.

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας (Εισαγωγή) και Παιδαγωγικών (Εισαγωγή).

ΙΑ 14 (ΜΙΑ 14) Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'.

Επισκόπηση της αρχιτεκτονικής και μνημειακής ζωγραφικής της βυζαντινής περιόδου (περίπου 641-1453 μ.Χ.). (εαρινό εξάμηνο)

B. Κέπετζη, 3 ώρες,

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

ΙΑ 01 (ΓΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία.

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώτους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)*

(χειμερινό εξάμηνο)

Χρ. Κανελλόπουλος

Επιλογή μόνο μεταξύ Κλασικής Αρχαιολογίας, Υμνογραφίας και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

Για το ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ - ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ – ΨΥΧΟ-ΛΟΓΙΑΣ

Υποχρεωτικά:

Για την Κατεύθυνση Φιλοσοφίας

ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α:

Η Τέχνη της Αναγέννησης στην Ευρώπη. Ζωγραφική, Γλυπτική, Χαρακτική, Αρχιτεκτονική στην Ιταλία και στις Κάτω Χώρες. Τάσεις, τοπικές Σχολές, δημιουργοί.

Εργασίες προαιρετικές* (χειμερινό εξάμηνο)

Ε. Μαυρομιχάλη.

Το μάθημα προσφέρεται αποκλειστικά στους φοιτητές της κατεύθυνσης Φιλοσοφίας του Τμήματος ΦΠΨ.

ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β':

Η Τέχνη του Μπαρόκ στην Ευρώπη. Διαφοροποιήσεις, τοπικές Σχολές, δημιουργοί. (εαρινό εξάμηνο)

Δ. Παυλόπουλος.

Το μάθημα προσφέρεται αποκλειστικά στους φοιτητές της κατεύθυνσης Φιλοσοφίας του Τμήματος ΦΠΨ.

Επιλεγόμενα (για όλες τις κατευθύνσεις του ΦΠΨ)

ΙΑ01.Α Κλασική Αρχαιολογία:

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώτους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)*.

(χειμερινό εξάμηνο)

Χρ. Κανελλόπουλος.

ΙΑ01.Β (64861) Εισαγωγή στην Ιστορία της Τέχνης

Διδάσκονται οι θεωρίες που αναπτύχθηκαν σχετικά με τις ερμηνείες των έργων τέχνης, από την αρχαιότητα μέχρι τους νεότερους

χρόνους. Το μάθημα επικεντρώνεται περισσότερο στην ευρωπαϊκή περίοδο που καλύπτει ιστορικά το διάστημα από τον 11ο μέχρι και τον 18ο αιώνα. Παράλληλα, διδάσκονται στοιχεία από την θεωρία της "δημιουργικής φαντασίας" τα οποία αφορούν, τόσο στον καλλιτέχνη, όσο και στον αποδέκτη (θεατή) του έργου της τέχνης. Υπάρχει επιπλέον προβολή και εικόνων από όλο το φάσμα της τέχνης (παιλαιότερης και νεότερης), όπου συνδυαστικά αναπτύσσονται οι ερμηνευτικές εκδοχές των θεωριών που προαναφέρονται.*

(χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)

Αθ. Σχινά

ΙΑ 130 Ιστορία της Χαρακτικής και των Γραφικών Τεχνών, 15ος-20ός αι.

Εργασίες προαιρετικές. (χειμερινό εξάμηνο)

Δ. Παυλόπουλος

ΙΑ 132 Ιστορία της Νεοελληνικής Γλυπτικής, 19ος-20ός αι.

Εργασίες προαιρετικές. (χειμερινό εξάμηνο)

Δ. Παυλόπουλος

ΙΑ 131 Ιστορία της Ελληνικής Χαρακτικής, 19ος-20ός αι.

Εργασίες προαιρετικές. (εαρινό εξάμηνο)

Δ. Παυλόπουλος

Για την Κατεύθυνση Ψυχολογίας

Επιλεγόμενα

ΙΑ 01.Α Κλασική Αρχαιολογία:

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)*.

(χειμερινό εξάμηνο)

Χρ. Κανελλόπουλος.

ΙΑ01.Β (64861) Εισαγωγή στην Ιστορία της Τέχνης

Διδάσκονται οι θεωρίες που αναπτύχθηκαν σχετικά με τις ερμηνείες των έργων τέχνης, από την αρχαιότητα μέχρι τους νεότερους χρόνους. Το μάθημα επικεντρώνεται περισσότερο στην ευρωπαϊκή περίοδο που καλύπτει ιστορικά το διάστημα από τον 11ο μέχρι και τον 18ο αιώνα. Παράλληλα, διδάσκονται στοιχεία από την θεωρία της "δημιουργικής φαντασίας" τα οποία αφορούν, τόσο στον καλλιτέχνη, όσο και στον αποδέκτη (θεατή) του έργου της τέχνης. Υπάρχει επιπλέον προβολή και εικόνων από όλο το φάσμα της τέχνης (παιλαιότερης και νεότερης), όπου συνδυαστικά αναπτύσσονται οι ερμηνευτικές εκδοχές των θεωριών που προαναφέρονται.*

(χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)

Αθ. Σχινά

ΙΑ 130 Ιστορία της Χαρακτικής και των Γραφικών Τεχνών, 15ος-20ός αι.

Εργασίες προαιρετικές. (χειμερινό εξάμηνο)

Δ. Παυλόπουλος

ΙΑ 132 Ιστορία της Νεοελληνικής Γλυπτικής, 19ος-20ός αι.

Εργασίες προαιρετικές. (χειμερινό εξάμηνο)

Δ. Παυλόπουλος

ΙΑ 131 Ιστορία της Ελληνικής Χαρακτικής, 19ος-20ός αι.

Εργασίες προαιρετικές. (εαρινό εξάμηνο)

Δ. Παυλόπουλος

Για τα ΤΜΗΜΑΤΑ: ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΣΛΑΒΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ, ΑΓΓΛΙΚΗΣ, ΓΑΛΛΙΚΗΣ, ΙΤΑΛΙΚΗΣ, ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Επιλεγόμενα

ΙΑ01.Α Κλασική Αρχαιολογία:

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία. Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.)*.

(χειμερινό εξάμηνο)

Χρ. Κανελλόπουλος

ΙΑ01.Β (64861) Εισαγωγή στην Ιστορία της Τέχνης

Διδάσκονται οι θεωρίες που αναπτύχθηκαν σχετικά με τις ερμηνείες των έργων τέχνης, από την αρχαιότητα μέχρι τους νεότερους χρόνους. Το μάθημα επικεντρώνεται περισσότερο στην ευρωπαϊκή περίοδο που καλύπτει ιστορικά το διάστημα από τον 11ο μέχρι και τον 18ο αιώνα. Παράλληλα, διδάσκονται στοιχεία από την θεωρία της "δημιουργικής φαντασίας" τα οποία αφορούν, τόσο στον καλλιτέχνη, όσο και στον αποδέκτη (θεατή) του έργου της τέχνης. Υπάρχει

επιπλέον προβολή και εικόνων από όλο το φάσμα της τέχνης (παι-
λαιότερης και νεότερης), όπου συνδυαστικά αναπτύσσονται οι ερμη-
νευτικές εκδοχές των θεωριών που προαναφέρονται.*

(χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)

Αθ. Σχινά

**ΙΑ 130 Ιστορία της Χαρακτικής και των Γραφικών Τεχνών, 15ος-
20ός αι.** Εργασίες προαιρετικές. (χειμερινό εξάμηνο)

Δ. Παυλόπουλος

ΙΑ 132 Ιστορία της Νεοελληνικής Γλυπτικής, 19ος-20ός αι.

Εργασίες προαιρετικές. (χειμερινό εξάμηνο)

Δ. Παυλόπουλος

ΙΑ 131 Ιστορία της Ελληνικής Χαρακτικής, 19ος-20ός αι.

Εργασίες προαιρετικές. (εαρινό εξάμηνο)

Δ. Παυλόπουλος

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

Για το ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας):

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας

Υποχρεωτικά:

Π 10Φ (ΚΠ01) Αρχαία Ιστορία Α:

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων*. (χειμερινό εξάμηνο)

Ν. Μπιργάλιας, 3 ώρες.

Π 11ΑΤ (ΚΠ02) Αρχαία Ιστορία Β:

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο ως το Διοκλητιανό). (χειμερινό εξάμηνο)

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες.

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 13ΑΤ (ΚΠ03) Βυζαντινή Ιστορία*. (εαρινό εξάμηνο)

Α. Κόλια-Δερμιτζάκη, 3 ώρες.

Επιλογή μόνο μεταξύ Βυζαντινής Αρχαιολογίας ή Βυζαντινής Ιστορίας ή Παιδαγωγικά: Παιδαγωγική Ψυχολογία.

Π 20 (ΚΠ04) Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες.

Επιλογή μόνο μεταξύ Νεοελληνικής Φιλολογίας και Νεοελληνικής Ιστορίας.

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

Υποχρεωτικά:

Π 13ΑΤ (ΜΠ03) Βυζαντινή Ιστορία*. (εαρινό εξάμηνο)

Α. Κόλια-Δερμιτζάκη, 3 ώρες

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 10Φ (ΜΠ01) Αρχαία Ιστορία Α:

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων.* (χειμερινό εξάμηνο)

Ν. Μπιργάλιας, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Λατινικής Φιλολογίας και Αρχαίας Ιστορίας.

Π 11ΑΤ (ΜΠ02) Αρχαία Ιστορία Β:

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο ως τον Διοκλητιανό). (χειμερινό εξάμηνο)

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες.

Επιλογή μόνο μεταξύ Ψυχολογίας και Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής Ιστορίας

Π 20 (ΜΠ04) Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες.

Επιλογή μόνο μεταξύ Γλωσσολογίας και Νεοελληνικής Ιστορίας.

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)

Π 10Φ (ΓΠ01) Αρχαία Ιστορία Α:

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων* (χειμερινό εξάμηνο)

Ν. Μπιργάλιας, 3 ώρες.

Επιλογή μόνο μεταξύ Λατινικής Φιλολογίας και Αρχαίας Ιστορίας.

Π 11ΑΤ (ΓΠ02) Αρχαία Ιστορία Β:

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο ως το Διοκλητιανό) (χειμερινό εξάμηνο)

Σ. Ανεζίρη, 3 ώρες.

Επιλογή μόνο μεταξύ Ψυχολογίας και Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής Ιστορίας

Π 13ΑΤ (ΓΠ03) Βυζαντινή Ιστορία * (εαρινό εξάμηνο)

Α. Κόλια-Δερμιτζάκη, 3 ώρες.

Επιλογή μόνο μεταξύ Συγκριτικής Φιλολογίας ή Γνωστικής Γλωσσολογίας ή Υπολογιστικής Γλωσσολογίας ή Βυζαντινής Ιστορίας.

Π 20 (ΓΠ04) Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες.

Επιλογή μεταξύ Γλωσσολογίας ή Νεοελληνικής Φιλολογίας ή Νεοελληνικής Ιστορίας.

Για το ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ - ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ - ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Υποχρεωτικό

Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία*:

Ιστορία των Κλασικών χρόνων από το πέρας των Μηδικών έως την εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου (εαρινό εξάμηνο)

Σ. Ψωμά, 3 ώρες.

Π 213 Βυζαντινή Ιστορία και Ιστορία Μεσαιωνικής Δύσεως*

(εαρινό εξάμηνο)

Μαρία Ντούρου-Ηλιοπούλου, 3 ώρες.

ΠΑΛΑΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Υποχρεωτικά

Για την Κατεύθυνση Φιλοσοφίας

Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία* (χειμερινό εξάμηνο)

Ε. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

Για την Κατεύθυνση Παιδαγωγικής

Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία* (χειμερινό εξάμηνο)

Ε. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (εαρινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες.

Για την Κατεύθυνση Ψυχολογίας

Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία*. (χειμερινό εξάμηνο)

Ε. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (εαρινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες.

Επιλεγόμενα (για όλες τις κατευθύνσεις του ΦΠΨ)

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'.

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.).
(εαρινό εξάμηνο)

Κ. Κωνσταντινίδου, Α-Κ, 3 ώρες.

Α. Παπαδία-Λάλα, Λ- Ω, 3 ώρες.

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

Για το Πρόγραμμα Ψυχολογίας

Επιλεγόμενα

Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία*:

Ιστορία των Κλασικών χρόνων από το πέρας των Μηδικών έως την εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου (εαρινό εξάμηνο)

Σ. Ψωμά, 3 ώρες.

Π 13ΑΤ Βυζαντινή Ιστορία*. (εαρινό εξάμηνο)

Α. Κόλια-Δερμιτζάκη, 3 ώρες.

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.).
(εαρινό εξάμηνο)

Κ. Κωνσταντινίδου, Α-Κ, 3 ώρες.

Α. Παπαδία-Λάλα, Λ- Ω, 3 ώρες.

Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία* (χειμερινό εξάμηνο)

Ε. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (εαρινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες.

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Ευ.Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

Για το ΤΜΗΜΑ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Επιλεγόμενα

ΕΕΙ01 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (εαρινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες.

ΕΙ10 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία* (χειμερινό εξάμηνο)

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

Για το ΤΜΗΜΑ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Επιλεγόμενο

64679 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (εαρινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες.

Για το ΤΜΗΜΑ ΙΣΠΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Υποχρεωτικό

72ΚΟΙ 009 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.* (εαρινό εξάμηνο)

Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες.

Για το ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Επιλογής

70012 Ο Νέος Ελληνισμός υπό την Οθωμανική κυριαρχία*

(εαρινό εξάμηνο)

Οι φοιτητές του εν λόγω Τμήματος εντάσσονται στο μάθημα ΓΥ20 Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος -20ος αιώνας που παρέχεται από την διδάσκουσα στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας)

Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες.

Για το ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Υποχρεωτικό

ΓΠ02 Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία (χειμερινό/εαρινό εξάμηνο)

(Σε συνδιδασκαλία με το Π14, Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία του ΦΠΨ και με το Π84, Ιστορία μεταπολεμικού κόσμου)

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες.

Παρακαλούνται οι φοιτητές των άλλων Τμημάτων, όταν το μάθημα δεν προσφέρεται σε ιδιαίτερες για το Τμήμα τους ώρες, να δηλώνουν τη συμμετοχή τους στους διδάσκοντες με την έναρξη των μαθημάτων, ανεξάρτητα από την ημερομηνία εγγραφής και δήλωσης στη Γραμματεία. Στην περίπτωση αυτή, ως ανώτατο όριο καθορίζεται ο αριθμός των 150 φοιτητών ανά διδάσκοντα (κατά σειρά προτεραιότητας).

**ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΑΤΑΠ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ**

Οι σπουδαστές/πτυχιούχοι ξένων Πανεπιστημίων, οι οποίοι θέλουν να αποκτήσουν αντιστοιχία (από ΔΟΑΤΑΠ), θα εξετάζονται αποκλειστικά και μόνον κατά τις εξεταστικές περιόδους, δηλαδή Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Φεβρουάριο.

Θα αναρτάται ανακοίνωση ορισμού της ακριβούς ημερομηνίας και ώρας ένα μήνα πριν τις εξετάσεις.

Οι υποψήφιοι πρέπει να δηλώσουν την συμμετοχή τους στις εξετάσεις ένα μήνα πριν.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Παρακαλούνται οι κκ. φοιτητές, οι οποίοι ζητούν συστατικές επιστολές, να καταθέτουν αίτησή τους με πλήρη στοιχεία στο γραφείο του διδάσκοντος τουλάχιστον ένα μήνα ενωρίτερα.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS

Στο πλαίσιο του προγράμματος ανταλλαγών φοιτητών με ευρωπαϊκά πανεπιστήμια (ERASMUS), υπάρχει δυνατότητα υποτροφιών, διάρκειας 1-2 εξαμήνων, για τους φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Σύμφωνα με το πρόγραμμα οι διδακτικές μονάδες και οι βαθμοί, που αποκτώνται στο ξένο πανεπιστήμιο, μεταφέρονται στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και, κατόπιν συνεννοήσεως με τους υπευθύνους συντονιστές, αναγνωρίζονται και ενσωματώνονται στο πρόγραμμα σπουδών του φοιτητή του Τμήματός μας.

Πληροφορίες παρέχονται από τους αρμόδιους συντονιστές.

Συνεργαζόμενα Παν/μια	Γνωστικό αντικείμενο	Υπεύθυνοι Συντονιστές
ΑΥΣΤΡΙΑ		
Graz	έμφαση στην Ιστορία	Ό. Κατσιαροδή-Hering
Βιέννη	έμφαση στην Ιστορία	Μ. Ευθυμίου
Innsbruck	έμφαση στην Κλασική Αρχ.	Ό. Παλαγγιά
	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουρατζέλης
ΒΕΛΓΙΟ		
Βρυξέλλες	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Γιαντσή
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ		
Σόφια	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Γιαντσή
ΓΑΛΛΙΑ		
Angers	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Μπιργάλιας
Caen Basse Normandie	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου
		Π. Βαλαβάνης
Grenoble II	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου
		Π. Βαλαβάνης
Lille III	έμφαση στην Ιστορία και Αρχ.	Π. Πετριδής
Marseille I (Aix-en-Provence)	έμφαση στην Κλασ. Αρχ.	Ό. Παλαγγιά

	έμφαση στη Βυζ. Αρχ.	Π. Πετρίδης
Nancy II	έμφαση στην Ιστορία	Σ. Ψωμά
PARIS I (Panthéon - Sorbonne)	έμφαση στη Βυζ. Αρχ.	Μ. Παναγιωτίδη
PARIS IV, Sorbonne	έμφαση στην Ιστορία	Σ. Ψωμά
PARIS X, Nanterre	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Μπιργάλιας
PARIS, École Pratique des Hautes Études	μπτχ. Ιστορίας	Κ. Γαρδίκια
PARIS, École Nationale de Chartes	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Γιαντσή
Poitiers	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Γιαντσή
Rouen	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου Π. Βαλαβάνης
Strasbourg	έμφαση στη Βυζ. Αρχ.	Π. Πετρίδης
Toulouse, Le Mirail	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
ΓΕΡΜΑΝΙΑ		
Berlin (Humboldt Universität, Freie Universität)	έμφαση στην Κλασ. Αρχ.	Στ. Κατάκης
Chemnitz	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Ράπτης
Hamburg	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
Halle-Wittenberg	έμφαση στους Ανατ. πολιτισμούς	Κ. Κοπανιάς
Hannover	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου
Heidelberg	έμφαση στην Ιστορία	Π. Βαλαβάνης
Köln	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
Leipzig	έμφαση στην Αρχαιολογία	Κ. Μπουραζέλης
	έμφαση στην Ιστορία	Ν. Κούρου
		Β. Σειρηνίδου
		Π. Βαλαβάνης
München	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
	έμφαση στην Κλασ. Αρχ.	Στ. Κατάκης
	έμφαση στη Βυζ. Αρχ.	Π. Πετρίδης
Münster	έμφαση στην Ιστορία	Κ. Μπουραζέλης
	έμφαση στην Κλασ. Αρχ.	Στ. Κατάκης
Tübingen	έμφαση στην Ιστορία	Σ. Ανεζίση
		Π. Βαλαβάνης
ΔΑΝΙΑ		
Roskilde	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου

Π. Βαλαβάνης

ΕΛΒΕΤΙΑ

Βασιλεία
Ζυρίχη

έμφαση στην Αρχαιολογία
έμφαση στην Ιστορία

Π. Πετρίδης
Κ. Μπουραζέλης

ΗΝΩΜΕΝΟ

ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Belfast (Queen's
University)
Cambridge
Durham
Leicester

έμφαση στην Αρχαιολογία
έμφαση στην Ιστορία
έμφαση στην Ιστορία
έμφαση στην Ιστορία

Π. Πετρίδης
Κ. Μπουραζέλης
Κ. Μπουραζέλης
Κ. Μπουραζέλης

ΙΣΛΑΝΔΙΑ

Reykjavik

έμφαση στην Ιστορία

Β. Σειρηνίδου
Π. Βαλαβάνης

ΙΣΠΑΝΙΑ

Barcelona
Universitat autonoma
de Barcelona

έμφαση στην Ιστορία
έμφαση στην Αρχαιολογία

Α. Λιάκος
Ε. Μαντζουράνη

Salamanca

έμφαση στην Ιστορία

Β. Σειρηνίδου
Π. Βαλαβάνης

Sevilla
Valencia
Zaragoza

μπτχ. Ιστορίας
έμφαση στην Περιβ. Αρχ.
έμφαση στην Αρχαιολογία

Κ. Γαρδίκας
Λ. Καραλή
Ν. Κούρου

ΙΤΑΛΙΑ

Bologna

έμφαση στην Ιστορία

Β. Σειρηνίδου
Π. Βαλαβάνης

Kore di Enna
Pisa

έμφαση στην Κλασική Αρχ.
έμφαση στην Ιστορία

Χ. Κανελλόπουλος
Β. Σειρηνίδου
Π. Βαλαβάνης

Palermo

μπτχ. Ιστορίας
έμφαση στην Αρχαιολογία

Κ. Γαρδίκας
Ε. Μαντζουράνη

Milano, Univ. Cattolica

έμφαση στην Ιστορία

Κ. Μπουραζέλης

Napoli

έμφαση στην Αρχαιολογία

Ν. Πολυχρονάκου-
Σγουρίτσα

Perugia
Roma, La Sapienza

έμφαση στην Ιστορία
έμφαση στην Ιστορία

Κ. Μπουραζέλης
Β. Καραμανωλάκης

Roma, Tor Vergata	έμφαση στην Κλασ. Αρχ.	Ό. Παλαγγιά
Venezia	έμφαση στην Κλασ. Αρχ.	Στ. Κατάκης
Roma III	Έμφαση στην Ιστορία	Α. Λιάκος
	Έμφαση στην Ιστορία	Σ. Ανεζίση
ΚΥΠΡΟΣ		
Λευκωσία	Έμφαση στην Αρχαιολογία	Ν. Κούρου
ΜΑΛΤΑ		
Malta	έμφαση στην Ιστορία	Ό. Κατσιαροδή-Hering
ΟΛΛΑΝΔΙΑ		
Groningem	έμφαση στην Ιστορία	Σ. Ανεζίση
	έμφαση στην Περιβ. Αρχ.	Π. Βαλαβάνης
		Α. Καραλή
Amsterdam	έμφαση στην Περιβ. Αρχ.	Α. Καραλή
ΠΟΛΩΝΙΑ		
Krakow	έμφαση στην Κλασ.Αρχ.	Στ. Κατάκης
Poznan	Έμφαση στην Ιστορία	Σ. Ανεζίση
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ		
Minho, Braga I	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου
ISCTE, Lisboa	μπτχ. Ιστορίας	Π. Βαλαβάνης
		Κ. Γαρδίκια
ΣΟΥΗΔΙΑ		
Uppsala	έμφαση στην Κλασ.Αρχ.	Στ. Κατάκης
ΤΟΥΡΚΙΑ		
Αγκυρα	έμφαση στην Αρχαιολογία	Ν. Κούρου
Κωνσταντινούπολη,	έμφαση στην Ιστορία	Α. Λιάκος
Bogazici Universitesi		
Istambul University	Έμφαση στην Ιστορία	Σ. Ανεζίση
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ		
Helsinki	έμφαση στην Ιστορία	Β. Σειρηνίδου
		Π. Βαλαβάνης

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας λειτουργούν ένα Μονομηματικό και δύο Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Πληροφορίες για τις προϋποθέσεις, τον τρόπο και τον χρόνο εισαγωγής στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, καθώς και για τους Κανονισμούς αυτών μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

<http://www.arch.uoa.gr/metaptyxiakes-spoydes.html>

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό ή το εξωτερικό καθώς και βραβεία σε φοιτητές, συγγραφείς επιστημονικής πραγματείας κλπ. Οι υποτροφίες και τα βραβεία χορηγούνται, σύμφωνα με τη θέληση του διαθέτη κάθε κληροδοτήματος, με ορισμένες προϋποθέσεις και, ακόμη, άλλοτε με διαγωνισμό, άλλοτε με επιλογή. Ο αριθμός των υποτρόφων δεν είναι συγκεκριμένος ή ο ίδιος κάθε χρόνο γιατί αυτό εξαρτάται από τα έσοδα κάθε κληροδοτήματος. Σε περίπτωση διαγωνισμού τα μαθήματα στα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι προσδιορίζονται με βάση το Ενδεικτικό Πρόγραμμα του Τμήματος.

Παραθέτουμε πίνακα των υποτροφιών και βραβείων των κληροδοτημάτων με τα απαραίτητα στοιχεία, προκειμένου να ενημερωθούν οι φοιτητές του Τμήματός μας. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στη Διεύθυνση Κληροδοτημάτων - Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων, στην οδό Χρ. Λαδά 6.

ΣΠ. ΜΠΑΛΤΑΤΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε καταγόμενους από το Συρράκο Ιωαννίνων για τη Δημοτική, Μέση, Ανωτέρα και Ανωτάτη Εκπαίδευση. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΑΒΡΑΣΟΓΛΟΥ: Ενισχύεται ένας σπουδαστής από τις Σχολές του Πανεπιστημίου Αθηνών, άπορος, με καταγωγή από την Ανατολική Ρωμυλία. Γίνεται επιλογή.

ΔΗΜΗΤΡ. ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για τη Φιλοσοφική, Ιατρική, Οδοντιατρική και Θεολογική Σχολή όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων σε ομογενείς, κατά προτίμηση από την Κωνσταντινούπολη. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΤΘ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε διδάκτορες ή πτυχιούχους με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) του Πανεπιστημίου Αθηνών για μεταπτυχιακές σπουδές σε Οικονομικές

και Πολιτικές Επιστήμες στην Ευρώπη και στην Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΑΡΥΚΑ: Δίνονται υποτροφίες σε δευτεροετείς φοιτητές της Φιλοσοφικής Σχολής (μόνον άρρενες), άπορους. Γίνεται διαγωνισμός.

ΚΩΝ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών με καταγωγή από την Άρτα. Γίνεται διαγωνισμός.

Ι. ΔΕΛΛΙΟΥ ή ΝΑΚΙΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για την τελειοποίηση νέων επιστημόνων σε οποιαδήποτε επιστήμη, εκτός της Ιατρικής, στην Ευρώπη, με προτίμηση σε αυτούς που κατάγονται από την Ανατολική Μακεδονία.

Ε. ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ-ΣΤΙΜΣΟΝ: Δίνονται υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές σε Πανεπιστήμια της Γαλλίας και της Ρωσίας σε απόφοιτους των Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με κριτήριο την οικονομική τους κατάσταση και το βαθμό του πρώτου έτους και με απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ: Δίνεται υποτροφία σε φοιτητή του Πανεπιστημίου Αθηνών με καταγωγή από το Μελιγαλά Μεσσηνίας. Γίνεται επιλογή.

ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) των Ελληνικών Πανεπιστημίων, με προτίμηση σε αυτούς που κατάγονται από Ύδρα και Σπέτσες, για μεταπτυχιακές σπουδές σε Νομικές, Πολιτικές και Οικονομικές Επιστήμες, Ιατρική και Οδοντιατρική, στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΤΡΙΑΝΤ. ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες στους φοιτητές των Θεωρητικών Σχολών όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από τη Μακεδονία. Γίνεται επιλογή.

ΘΕΟΔ. ΜΑΝΟΥΣΗ: Δίνονται υποτροφίες στους φοιτητές όλων των ΑΕΙ της χώρας που κατάγονται από τη Σιάτιστα. Γίνεται επιλογή.

Δίνεται υποτροφία σε έναν πτυχιούχο Φιλολογίας, σε έναν

πτυχιούχο Ιστορίας και Αρχαιολογίας και σε έναν πτυχιούχο Θεολογίας για μεταπτυχιακές σπουδές στη Δυτική Ευρώπη, για μια τριετία. Πρέπει να είναι πρώην υπότροφοι του Κληροδοτήματος.

ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών. Γίνεται διαγωνισμός.

Σ. ΠΑΠΑΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες φοιτητές όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από την Ανδρίτσαινα. Γίνεται επιλογή.

Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών που κατάγονται από τη Λακωνία και κατά προτίμηση από το χωριό Κρεμαστή και την επαρχία Επιδαύρου Λιμηράς. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΡΑΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές της Φιλοσοφικής Σχολής που κατάγονται από την Αθήνα και την Ήπειρο. Γίνεται διαγωνισμός.

ΣΟΦΙΑΣ ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) και «άριστα» στον κλάδο που θα μετεκπαιδευθούν για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΜΑΡΙΑΣ ΣΤΑΗ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες φοιτητές των ΑΕΙ που κατάγονται από τα Κύθηρα. Γίνεται επιλογή.

Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους των ΑΕΙ, με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον), που κατάγονται από τα Κύθηρα, για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται επιλογή.

Ι. ΣΦΟΓΓΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε μαθητές γυμνασίου που κατάγονται από την Πορταριά Βόλου.

Δίνονται υποτροφίες σε άπορους φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών που κατάγονται από τα 24 χωριά του Βόλου Μαγνησίας. Γίνεται διαγωνισμός.

ΓΕΩΡΓ. ΑΡΩΝΗ: Απονέμεται το εισόδημα του καταπιστεύματος σε Έλληνα συγγραφέα, με απόφαση της Συγκλήτου, ο οποίος θα έχει γράψει όχι μυθιστόρημα, αλλά βιβλίο μορφωτικής, θρησκευτικής ή

άλλης φιλοσοφικής φύσεως.

ΚΩΝ. ΚΟΝΤΟΥ: (Κοντείου διαγωνίσματος δωρεά): Προκηρύσσεται διαγωνισμός κάθε δύο χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας φιλολογικού περιεχομένου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΟΣΚΟΡΟΖΗ: Προκηρύσσεται διαγώνισμα, κάθε πέντε χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας αναφερομένης στις επιστήμες ή στις καλές τέχνες.

ΕΠΑΘΛΟΝ ΠΟΠΗΣ ΜΑΡΗ-ΚΑΜΑΡΑ: Απονέμονται κάθε χρόνο έπαθλα στους καλύτερους σε επίδοση και ήθος σπουδαστές του Πανεπιστημίου.

ΠΑΝΤΙΑ ΡΑΛΛΗ: Απονέμονται κάθε χρόνο βραβεία σε φοιτητές όλων των Σχολών του Πανεπιστημίου Αθηνών, οι οποίοι διακρίνονται για το ήθος και την πρόοδο τους, κατά την κρίση του Πρυτάνεως και της Συγκλήτου.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΣΑΜΠΟΥΛΑ: Απονέμεται κάθε χρόνο έπαθλο σε φοιτητή ή φοιτήτρια της Ιατρικής κατά προτίμηση, διαφορετικά της Οδοντιατρικής ή άλλης Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, που κατάγεται από το Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας είτε από το Καρπενήσι είτε από το Μικρό Χωριό, Βούτυρο, Ανάδα, Νόστιμο, Καρίτσα και Δερμάτι.

ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ) του Πανεπιστημίου Αθηνών επιδιώκει την ισότιμη πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας προσφέρει:

- Υπηρεσία καταγραφής των συγκεκριμένων αναγκών κάθε ΦμεΑ.
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία Μεταφοράς των ΦμεΑ από την κατοικία τους στις Σχολές και αντιστρόφως
- Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής.
- Δωρεάν Λογισμικό για ΦμεΑ.
- Προσβάσιμα Συγγράμματα.
- Προσβάσιμους Σταθμούς Εργασίες στις Βιβλιοθήκες.
- Υπηρεσία Διαμεταγωγής για την άμεση ζωντανή τηλεπικοινωνία των ΦμεΑ, μέσω διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, με τους συμφοιτητές, καθηγητές και υπαλλήλους του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία εθελοντών συμφοιτητών υποστήριξης ΦμεΑ.
- Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των ΦμεΑ.
- Υπηρεσία Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης για ΦμεΑ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ σε κάθε Τμήμα/Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών έχουν οριστεί:

- α) Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ και αναπληρωτής του και
- β) Αρμόδιος υπάλληλος της Γραμματείας και αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση ΦμεΑ

με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επιπλέον να

επικοινωνούν τηλεφωνικά, με fax, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της Υπηρεσίας Διαμεταγωγής. Τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμοδίους κάθε Τμήματος/Σχολής υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΜοΠροΦμεΑ.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνα: 2107275130, 2107275687, 2107275183

Fax: 2107275193

Ηλ. ταχυδρομείο: access@uoa.gr

Ιστοθέση: <http://access.uoa.gr>

MSN ID: m.emmanouil@di.uoa.gr

οοVoo ID: m.emmanouil

Αποστολή SMS: 6958450861

Σύμβουλοι Σπουδών για το Ακαδημαϊκό Έτος 2012-13

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Β. Καραμανωλάκης,

Κ. Κωνσταντινίδου

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ

ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη,

Στ. Κατάκης

Ταμείο Αρωγής Φοιτητών

Το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία του Πανεπιστημίου, η οποία διοικείται από Επταμελή Επιτροπή, αποτελούμενη από πέντε μέλη του Διδακτικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου Αθηνών και δύο εκπροσώπους των φοιτητών.

Σκοπός του Ταμείου είναι η ηθική και υλική ενίσχυση φοιτητών για την κάλυψη σοβαρών, εκτάκτων αναγκών, που θέτουν σε κίνδυνο τη συνέχιση των σπουδών τους και που δεν μπορούν, κατά την κρίση της Διοικούσας Επιτροπής, να αντιμετωπισθούν διαφορετικά, όπως: σοβαρές παθήσεις, είδος περίθαλψης που δεν καλύπτεται από την ισχύουσα νομοθεσία, περίθαλψη στο εξωτερικό σε περιπτώσεις πολύ σοβαρών νοσημάτων, παροχή οικονομικού βοηθήματος σε απόρους φοιτητές, οικονομικά επιδόματα σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών εξαιτίας οικογενειακών ή οικονομικών πληγμάτων και συμπαράσταση με κάθε τρόπο σε φοιτητές που νοσηλεύονται σε νοσοκομεία.

Για τη χορήγηση βοηθήματος απαιτούνται η υποβολή αίτησης από τον ενδιαφερόμενο και η συνυποβολή δικαιολογητικών (πιστοποιητικά και γνωματεύσεις) στη Γραμματεία του Ταμείου, που στεγάζεται στην Πανεπιστημιακή Λέσχη, Ιπποκράτους 15, 3^{ος} όροφος, Γραφείο Επιμελητείας, τηλ. 210- 3688221, 3688240, 3688256, όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για περισσότερες πληροφορίες. Πληροφορίες υπάρχουν επίσης στην ιστοσελίδα: <http://tafpa.uoa.gr>

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

ΙΑ72 Προϊστορική Αρχαιολογία (Το νησιωτικό Αιγαίο κατά την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού)

Εαρινό εξάμηνο, διδάσκων λέκτ. Γιάννης Παπαδάτος

Το μάθημα αυτό, δεν είναι μάθημα Κορμού, όπως λανθασμένα αναγράφεται, αλλά μάθημα Επιλογής Μη Σεμιναριακό.

ΙΑ 200 Προϊστορική Αρχαιολογία (Εμβάθυνση στο Μυκηναϊκό Πολιτισμό)

Το μάθημα θα διεξαχθεί κανονικά από την Καθ. Ν. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα κατά το εαρινό εξάμηνο, ως επιλεγόμενο μη σεμιναριακό, κατόπιν ανάκλησης της άδειάς της.

Ακολουθεί η περιγραφή του μαθήματος:

Εξέταση των βασικών εκφάνσεων της Μυκηναϊκής Τέχνης, αρχιτεκτονική, ζωγραφική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία, ώστε να προσδιορισθεί το πλαίσιο του Μυκηναϊκού πολιτισμού και να γίνει σαφέστερη η πολιτική, κοινωνική και οικονομική του οργάνωση. Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται με τη χρήση της νέας τεχνολογίας. Προβλέπονται επισκέψεις στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται με τη χρήση της νέας τεχνολογίας.

Ν. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, 3 ώρες

ΝΕΑ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Α. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

ΣΑ 26 Κλασική Αρχαιολογία

Εικόνες από το αρχαίο θέατρο

Η σκηνική παρουσίαση του αρχαίου θεάτρου συνίσταται σε μια αλληλουχία οπτικών και ακουστικών εικόνων, η οποία έχει χαθεί οριστικά. Φαίνεται ωστόσο ότι το θέατρο απετέλεσε πηγή έμπνευσης για ορισμένους αγγειογράφους της υστεροαρχαϊκής και κλασικής εποχής, μέσα από το έργο των οποίων μπορούμε να αποκαταστήσουμε συγκεκριμένα στοιχεία από το χαμένο θέαμα της τραγωδίας, της κωμωδίας και του σατυρικού δράματος.

Μπορούμε επιπλέον, ανάμεσα στις χιλιάδες αγγειογραφίες με μυθολογικό περιεχόμενο, να εντοπίσουμε στοιχεία από συγκεκριμένες μυθολογικές διηγήσεις που αποτελούσαν τον πυρήνα όχι μόνο των σωζόμενων αλλά και ορισμένων χαμένων θεατρικών έργων, τα οποία μας είναι γνωστά μόνο ως τίτλοι ή από αποσπάσματα και μεταγενέστερες αναφορές.

Οι σχέσεις των εικαστικών και θεατρικών εικόνων διερευνώνται αναλυτικά στο σεμινάριο, το οποίο περιλαμβάνει υποχρεωτική εκπόνηση εργασίας και προφορική παρουσίασή της.

Ε. Κεφαλίδου, 3 ώρες

ΣΑ 27 Μουσειολογία

Τα μουσεία στη σύγχρονη κοινωνία: Αξίες, ρόλοι, κοινωνικές ομάδες, δράσεις.

Στόχος του μαθήματος είναι να αναδείξει τις πολλαπλές αξίες των μουσείων και να

εξοικειώσει τους φοιτητές με πολιτικές και πρακτικές που προάγουν τον εκπαιδευτικό και κοινωνικό ρόλο των μουσείων ως οργανισμών ανοικτών στην κοινωνία.

Το μάθημα αρθρώνεται σε τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος αναλύονται βασικές θεωρίες και αρχές της μουσειακής εκπαίδευσης, η έννοια του μουσείου ως χώρου αυτόβουλης μάθησης, και το πεδίο της μελέτης των επισκεπτών μουσείων.

Στο δεύτερο μέρος μελετάται ο ρόλος του μουσείου ως φορέα δημιουργίας κοινωνικών διεργασιών και σχέσεων, και παράλληλα σχολιάζονται έννοιες-κλειδιά όπως: μουσεία και κοινότητες, μουσεία και ταυτότητα, μουσεία και κοινωνική συνοχή, μουσεία και μνήμη.

Το τρίτο μέρος περιλαμβάνει τις προφορικές παρουσιάσεις των υποχρεωτικών εργασιών των φοιτητών, οι οποίες αποτελούν μια σειρά από ενδεικτικές μελέτες περίπτωσης από ελληνικά και ξένα μουσεία και σχετίζονται με τη θεματολογία των δύο προηγούμενων μερών.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα σχεδιαστεί μία ομαδική συμμετοχική δράση με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων που εορτάζεται κάθε χρόνο την 18^η Μαΐου. Όλο το υλικό του μαθήματος θα αναρτηθεί στην πλατφόρμα η-τάξη, μαζί με πλούσια βιβλιογραφία. Θα πραγματοποιηθούν στοχευμένες επισκέψεις σε μουσεία της Αθήνας.

Σεμινάριο με υποχρεωτική παρακολούθηση και εκπόνηση γραπτής εργασίας, της οποίας θα

	<p>προηγηθεί υποχρεωτική προφορική παρουσίαση. <i>Μ. Μούλιον, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΑ 29 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Νεωτερικές προσλήψεις του κλασικού πολιτισμού: η περίπτωση της σύγχρονης Ελλάδας κατά τον 19ο και 20ό αιώνα</p> <p>Η κλασική αρχαιότητα αναγνωρίζεται πλέον ως σημαντική πηγή έμπνευσης για τη συγκρότηση εθνικών, κοινωνικών και πολιτισμικών ταυτοτήτων στον σύγχρονο δυτικό κόσμο. Ο κλασικός αρχαιολόγος καλείται – τόσο από την πολιτεία όσο και από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο – να προμηθεύσει το συλλογικό φαντασιακό με τα στοιχεία εκείνα που είναι απαραίτητα για τις διεργασίες αυτές, αλλά και να επικυρώσει τη δημόσια αντίληψη περί κλασικού παρελθόντος.</p> <p>Το σεμινάριο εστιάζεται στην πολιτισμική ιστορία της Ελλάδας κατά τον 19ο και 20ό αιώνα, με σκοπό να διερευνηθούν οι διαδικασίες μέσα από τις οποίες νεωτερικές αναγνώσεις του κλασικού πολιτισμού αξιοποιούνται ως πνευματικό πρότυπο, αλλά και μοχλός πολιτικής διάδρασης. Στα θέματα του σεμιναρίου περιλαμβάνονται: η συγκρότηση της ελληνικής προϊστορίας· η εθνικοποίηση του κλασικού πολιτισμού· κράτος και μνημεία· η αρχαιολογία στην νεοελληνική πεζογραφία και ποίηση· η κλασική αρχαιότητα στο νεοελληνικό θέατρο και τον κινηματογράφο· η αναβίωση του αρχαίου δράματος κατά τον 20ό αιώνα.</p> <p>Η πραγμάτευση των θεμάτων αυτών</p>

επιχειρείται και ως εισαγωγή στις Σπουδές Πρόσληψης και τις Πολιτισμικές Σπουδές, δύο επιστημονικούς κλάδους απαραίτητους για τη θεωρητική κατάρτιση ενός αρχαιολόγου, ιδιαίτερα στο σημερινό, παγκοσμιοποιημένο πολιτισμικό περιβάλλον.

Δ. Πλάντζος, 3 ώρες

B. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

ΙΑ 64 Κλασική Αρχαιολογία

Αττική μελανόμορφη αγγειογραφία (6ος – πρώιμος 5ος αιώνας π.Χ.)

Εξετάζεται αναλυτικά η παραγωγή των μελανόμορφων αγγείων που κατασκευάζονταν στην Αττική κατά την αρχαϊκή εποχή. Μετά από μια εισαγωγή σχετικά με την παλαιότερη κεραμική παράδοση, θα εξετάσουμε τις τεχνικές κατασκευής, τα σχήματα, τις χρήσεις και το εμπόριο των αγγείων, που παράγονταν σε μεγάλες ποσότητες και εξάγονταν σε ολόκληρη τη Μεσόγειο. Επίσης θα εμβαθύνουμε στην πλούσια εικονογραφία τους, που μας δίνει πολύτιμες πληροφορίες για διάφορους τομείς της καθημερινής ζωής, της θρησκείας και της ιδεολογίας εκείνης της περιόδου.

Παρακολουθώντας χρονολογικά το έργο των σημαντικότερων αττικών μελανόμορφων αγγειογράφων και των εργαστηρίων τους, θα διερευνήσουμε τους βασικούς εικονογραφικούς κύκλους, τις μεθόδους της εικαστικής αφήγησης, τη συνάφεια των εικόνων με τους φορείς τους

(δηλαδή με τα συγκεκριμένα σχήματα των αγγείων), καθώς και τη σχέση των παραστάσεων με τις κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες της αρχαϊκής εποχής.

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα γίνουν επισκέψεις στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο και άλλα Μουσεία της Αθήνας.

Ε. Κεφαλίδου, 3 ώρες

ΙΑ 101
Μουσειολογία

Μουσειακές εκθέσεις: από τον ερμηνευτικό σχεδιασμό, στην οργάνωση και εμπειρία της έκθεσης

Οι μουσειακές εκθέσεις συγκροτούν ίσως το κυριότερο επικοινωνιακό σύστημα που διαθέτουν τα μουσεία για τη δημόσια προβολή των συλλογών τους, την παρουσίαση ποικίλων θεμάτων και τη διάχυση μηνυμάτων με στόχο την προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη διαλόγου με διαφορετικές κοινωνικές ομάδες και ουσιαστικά την κατανόηση του κόσμου.

Η οργάνωση μουσειακών εκθέσεων είναι πολυσύνθετη διαδικασία που συνδυάζει τη θεωρία με την πράξη και συμπυκνώνει δημιουργικά τις βασικές λειτουργίες του μουσείου: έρευνα και ερμηνεία, τεκμηρίωση και ορθή διαχείριση των συλλογών, οργάνωση του χώρου, επιλογή ερμηνευτικών μέσων και δημιουργία εμπειριών, επικοινωνία, γνωριμία με τους επισκέπτες και συνεργασία με την κοινότητα.

Στόχος του μαθήματος είναι να μελετήσει αναλυτικά τα 'γιατί', 'πού', 'πώς' και 'για ποιους'

διαφορετικών τύπων μουσειακών εκθέσεων στην Ελλάδα και στον κόσμο. Η θεωρητική επισκόπηση θα αποτελέσει το πλαίσιο αναφοράς για το δημιουργικό πειραματισμό των φοιτητών στον ερμηνευτικό σχεδιασμό και τα βασικά στάδια σύνταξης μιας μουσειολογικής μελέτης, με έμφαση στην ερμηνεία αρχαιολογικού υλικού.

Η διδασκαλία βασίζεται στη χρήση των νέων τεχνολογιών (πλούσιο Ο/Α υλικό, αξιοποίηση της πλατφόρμας η-τάξη), στη διεξαγωγή συζήτησης και δημιουργικών ασκήσεων με βάση συγκεκριμένο μουσειακό υλικό, καθώς και σε στοχευμένες επισκέψεις σε μουσεία της Αθήνας.

Μ.Μούλιου, 3 ώρες
